

Kommunstyrelsen kallas till sammanträde

Tid: 2015-10-19 kl. 13:00

Plats: Kommunsalen

Öppnande, närvaro, justering

Presentation av medborgarundersökningen

(Anna Jonsson, 13.00-14.00)

Presentation av drift- och investeringsbudget 2016

(Sara Laggar och Pernilla Bäckman, 14.00 - 14.45)

Budgetuppföljning (Sara Laggar och Pernilla Bäckman)

Beslutsärenden

- 1. Utredning fullmäktigeberedningar**
Förslag till beslut
- 2. Översyn av Orsa kommuns reglemente avs upphandling och inköp (beslut från arbetsutskottet skickas senare)**
Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar att upphäva dokument "Reglemente för Orsa kommuns inköps- och upphandlingsverksamhet" daterad 2011-08-26 med dnr 11/KK 071-050.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att anta upprättat dokument "Policy för inköp och upphandling"
- 3. Risk- och sårbarhetsanalys 2015 (beslut från arbetsutskottet skickas senare)**
Förslag till beslut
- 4. Avtal om gemensam räddningschef Mora Orsa**
Förslag till beslut
Arbetsutskottet föreslår att kommunstyrelsen antar avtal beträffande gemensam räddningschef daterat 2015-09-11 mellan Mora och Orsa kommuner. Beslutet gäller under förutsättning att Mora kommun fattar likalydande beslut.
- 5. Kommunchefsinstruktion**
Förslag till beslut
Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att godkänna kommunchefsinstruktion för Orsa kommun enligt bilaga.
- 6. Svar på motion ang. dalafäbodan till Unescos världsarvslista**
Förslag till beslut
- 7. Val av ny ledamot i kultur- och serviceutskottet**
Förslag till beslut

8. **Val av ersättare till socialutskottet**
Förslag till beslut
9. **Kommunalskatt 2016 (Sara Laggar och Pernilla Bäckman, beslut från arbetsutskottet skickas senare)**
Förslag till beslut
10. **Särskild medlemsinsats i Kommuninvest 2015**
Förslag till beslut
Arbetsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar att Orsa kommun redan 2015 ska uppnå högsta stadgemässiga insatsnivå hos Kommuninvest ekonomisk förening och senast 2015-10-31 sända in ifylld svarsblankett. Orsa kommun ska senast 2015-12-31 till Kommuninvest betala in 3 259 894 kr som insats samt att insatsen vid behov finansieras genom försäljning av värdepapper.
11. **Avtal och avsiktsförklaring ang. Vinterfest 2016-2017**
Förslag till beslut

Informationsärenden

1. Uppföljning av uppdrag

Delegationsbeslut

1. Lokalt aktivitetsstöd 2015-01--2015-06-30
2. Delegationsbeslut att tilldela Conny Höglund chefsansvar för kommunstyrelsens verksamhet boendet för EKB.
3. Protokoll socialutskottet 2015-09-30
4. Protokoll Barn- och utbildningsutskottet 150902
5. Protokoll OK Kommunstyrelsens arbetsutskott 2015-09-22
6. Protokoll OK Kommunstyrelsens arbetsutskott 2015-09-01

Håkan Yngström
Ordförande

Camilla Staberg
Sekreterare

Drift- och investeringsbudget 2016
Orsa kommun

Tillägg och kommentarer till Drift- och investeringsbudget 2016

Kommunens budget vad gäller hur mycket pengar vi har att röra oss med 2016 grundar sig på skatteprognos från SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) i april, efter hänsyn till vår egen prognos över befolkningsutvecklingen (6 715 invånare per 1 november).

I SKL:s augustiprognos hade skatteintäkterna 2016 minskat med 993 tkr och det är dessa siffror som presenteras i budgetunderlaget. Se t ex bilagan "Ramar inför KS 2016-10-19" där det på raden "Överskott jfrt EK mål" står 993 tkr, vilket betyder att 993 tkr fattas för att nå det ekonomiska resultatmål som Kommunfullmäktige fastställt för 2016.

Efter att underlagen färdigställts så har det nu (8 oktober) kommit en ny skatteprognos från SKL och om vi ligger kvar på 6 715 invånare per 1 november (6 oktober var vi 6 722 invånare) så är tyvärr denna prognos 751 tkr sämre än augustiprognosen (eller 1 744 tkr sämre än prognosen i april). Detta betyder, allt annat lika, med oförändrat ekonomiskt mål att det fattas 1 744 tkr för tillfället.

SKL lämnar, som vanligt, en "slutlig" prognos över skatteintäkterna i december, alltså efter att Kommunfullmäktige beslutat om budgeten för 2016.

Slutligen bör kommenteras att i budgeten har vi, för verksamheterna, inte tagit hänsyn till regeringens budgetproposition och de riktade bidrag i olika former som beslutats och kommer beslutas.

Med ovanstående förutsättningar så fattas det alltså 1 744 tkr inför 2016 för att budgeten skall hålla.

2015-10-09

Johan Hult

Drift- och investeringsbudget 2016 Orsa kommun

Driftbudget

Kommunstyrelsen beslutade 2015-06-15 att nämndernas driftbudget 2016 skall uppgå till 382 558 tkr inklusive pott för löneökningar.

Nämnderna och utskotten har nu kommit med sina förslag till driftbudgetar och det har som brukligt skett en del förändringar på verksamhetsnivå. I presenterade förslag har samtliga nämnder och utskott äskat ett belopp som överensstämmer med den ram som Kommunstyrelsen beslutade 2015-06-15.

Vad gäller finansieringen så är den senaste skatteprognosen (augusti) 993 tkr sämre än den skatteprognos från april som låg till grund för ramtilldelningen 2015-06-15.

Allt annat lika innebär den senaste prognosen därför att det fattas 993 tkr för att vi ska nå det budgeterade resultatet om 2 500 tkr.

Nu har vi dock varit försiktiga när det gäller att räkna på befolkningsutvecklingen där vi beräknat att vi ska vara 6 715 invånare per den 1 november, vilket skulle innebära 97 färre invånare än vid senaste årsskiftet. Orsaken till att vi varit så försiktiga är en stor förväntad utflyttning av före detta elever på SCoTT (räknat med 69 st). Även om vi under året haft ett ovanligt stort negativt födelsenetto så ser vi en nettoinflyttning i de flesta åldersgrupper förutom åldern 19-25 år. Per 15 september är vi 6 744 invånare och förhoppningsvis kommer det inte flytta ut så många fler före detta SCoTT-elever så att befolkningen inte ska behöva minska så mycket mer.

För att täcka hela försämringen i augustis skatteprognos behöver vi vara 6 735 invånare per 1 november.

I budgeten för 2016 finns inte heller med effekterna av regeringens aviserade satsningar på kommunerna, eftersom merparten av satsningarna förefaller avse riktade bidrag där det krävs en motprestation från kommunen för att erhålla bidragen. Undertecknad menar dock att med de åtgärder regeringen totalt sett aviserat så borde det bli en positiv ekonomisk effekt för kommunen.

Utifrån ovanstående är det möjligt att vi kommer behöva göra vissa omfördelningar i budgeten, men om vi har rätt i antagandet om befolkningsutvecklingen de kommande månaderna och det inte kommer några drastiskt försämrade skatteprognoser i övrigt, så bör vi slutligen kunna lämna en trovärdig budget med nuvarande beslutade resultatnivå.

Slutligen bör tilläggas att undertecknad ser med stor oro på vad som kan komma att hända vad gäller vårt innehav i Oreälvens Kraft AB. I budgeten för 2016 har vi räknat med en nettointäkt på 500 tkr. Vi ser nu för 2015 att vi får vara glada om det blir någon nettointäkt överhuvudtaget främst på grund av mycket låga elpriser. Signaler från Fortum om framtida fiskvägar, eller till och med eventuell utrivning av kraftverksdammen skulle sannolikt

innebära stora ekonomiska förluster för Orsa kommun. I 2016 års budget finns ingen hänsyn tagen till detta.

Investeringsbudget

Jämfört med investeringsbudgeten som den såg ut i juni så har det inte skett någon förändring i budgeten för 2016. Däremot är det uttalat att kostenheten inte skall använda 500 tkr av budgeterade investeringar 2015, i avvaktan på resultatet av pågående kostutredning.

2015-09-22

Johan Hult

Ramar inför KS 2015-10-19	Budget 2014	Utfall 2014	Budget 2015	Netto	Ram 2016	Ökn% jfrt BU 2016
Hänsyn cirkulär 2015 23	e komp löneökn		Ökn tkr jfrt BU16 e komp löneökn		förslag	e löneökn 2016
Kommunfullmäktige	2 232	1 960	2 115	50	2 165	2,4%
Kommunstyrelsen	69 569	70 745	75 447	727	76 174	1,0%
Barn o utbildningsutskottet	146 395	146 507	151 584	515	152 099	0,3%
Socialutskottet	133 294	133 005	138 551	3 075	141 626	2,2%
Miljönämnden	1 505	1 394	1 560	-3	1 557	-0,2%
Byggnadsnämnden	4 089	3 376	4 256	-319	3 937	-7,5%
Lönekomp 2015 och 2016			31		5 000	
	357 084	356 987	373 544	4 045	382 558	2,4%
6 715 invånare 1/11 2015			6 744 invånare per 15/9		384 065	1 507
Ekonomiskt mål						-2 500
Överskott jfrt ek mål						-993

Skatteprognosen försämrades i augusti. För att nå det ekonomiska resultatmålet på 2 500 tkr måste, allt annat lika, måste skatteintäkterna öka med 993 tkr. För att nå dit med dagens skatteprognos måste vi ha en befolkning på minst 6 735 invånare den 1 november 2015

Driftbudget Orsa kommun

Inför KS 20151019

VERKSAMHET

	Bu 2015	Bu 2016	2014	2014	
	efter lönekomp		budget	utfall	avvikelse
Kommunfullmäktige					
Kommunfullmäktige	355	405	330	332	-2
Partistöd	336	336	336	336	0
Revision	660	660	660	541	119
Valnämnd	5	5	237	189	48
Överförmyndare	409	409	319	395	-76
God man och förvaltare	350	350	350	166	184
Kommunfullmäktige	2 115	2 165	2 232	1 960	272

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen	6 729	6 180	6 205	5 219	986
Kommunledning	2 017	1 918	2 008	1 626	382
Kommunkansli	10 490	10 538	7 817	11 845	-4 029
Ekonomienheten	4 006	4 218	3 794	4 000	-206
Personalenheten	3 047	2 855	2 495	2 584	-89
Lönekontoret	1 500	1 426	1 400	1 373	27
IT-enhet	4 290	5 328	4 334	3 776	558
Näringslivskontor	4 791	4 763	4 678	4 495	182
Projekt NLUK	349	391	469	306	164
Räddningstjänst	5 415	5 617	5 310	5 195	116
Kulturkontor	2 162	2 020	2 725	2 539	186
Bibliotek	4 222	4 222	3 429	4 033	-604
Skog	260	162	192	-18	210
Mark	354	219	326	-605	931
Fritids- och servicekontor	2 038	2 343	2 103	1 763	340
Gator och vägar	8 496	8 491	7 575	7 531	44
Parker och lekplatser	1 793	1 820	1 823	1 668	155
Fritidsavd	10 156	10 379	10 166	10 349	-183
Fastighet	688	828	289	363	-74
VA	610	610	610	612	-2
Kostenhet	2 034	2 096	1 823	2 153	-330
Integration	0	-250	0	-61	61
Kommunstyrelsen	75 447	76 174	69 569	70 745	-1 176

Barn- och utbildningsutskottet

Nämnd och styrelseverksamhet	480	480	480	391	89
Musikskola	3 450	3 511	3 233	3 289	-56
Förskola	26 000	26 010	25 331	24 912	419
Ped omsorg/ öppen fritidsverksamhet	807	406	1 282	1 340	-59
Fritidshem	5 811	5 885	6 209	5 151	1 058
Grundskola	68 114	69 897	66 767	67 226	-459
Gymnasieskola	39 875	39 875	36 516	39 946	-3 430
Vuxenutbildning	1 800	0	995	102	893
BUN administration (inkl buffert mm)	5 249	6 037	5 582	4 149	1 433
Barn- och utbildningsutskottet	151 584	152 099	146 395	146 507	-112

Driftbudget Orsa kommun
Inför KS 20151019
VERKSAMHET

	Bu 2015	Bu 2016	2014	2014	
	efter lönekomp		budget	utfall	avvikelse
Socialutskottet					
Nämnd och styrelseverksamhet	360	365	460	339	121
Socialförvaltning gemensamt	1 712	1 829	1 567	1 275	292
Äldreomsorg	66 623	68 064	64 970	65 515	-546
HSR	10 459	10 571	9 959	11 564	-1 605
Psykiatri	2 512	2 528	2 460	2 307	153
Särskilda omsorgen / LSS	17 839	18 721	16 575	15 676	899
Individ o familjeomsorg	12 687	12 733	11 519	10 883	637
Ekonomiskt bistånd	6 680	6 680	6 675	8 206	-1 531
Familjerätt- o rådgivning	605	605	605	531	75
SOC administration (inkl buffert mm)	13 832	14 491	13 999	12 967	1 032
Arbetsmarknadsåtgärder	5 243	5 040	4 506	3 744	762
Socialutskottet	138 551	141 626	133 294	133 005	289
Miljönämnden					
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	86	86	84	67	17
Energirådgivning	10	15	15	42	-27
Adm miljö och hälsa	825	843	863	765	98
Livsmedel	94	93	40	2	38
Miljötillsyn	204	200	179	152	26
Kalkning	121	120	112	131	-19
Naturvård	220	200	212	235	-23
Miljönämnden	1 560	1 557	1 505	1 394	111
Byggnadsnämnden					
Byggnadsnämnd	156	116	156	96	60
Stadsbyggnad adm	1 122	1 072	1 125	1 070	55
Bygglov	621	722	499	427	72
Planer	55	-2	165	423	-258
Kartor					0
Översiktsplan	615	400	485	172	313
Karta, Mät, GIS	972	960	946	922	24
Bostadsanpassningar	715	629	713	267	446
Ökat löneläge		40			
Byggnadsnämnden	4 256	3 937	4 089	3 376	713
Löneökning ej fördelad	31	5 000			
Summa nämndernas nettokostnad	373 544	382 558	357 084	356 986	97

Förändring jämfört med budget 2015
(efter lönekomensation 2015)

	KF	KS	BUN	SOC	Miljö	BN	Lönekomp	Summa
Budget 2015	2 115	75 447	151 584	138 551	1 560	4 256	31	373 544
Extra KF	50							50
Kommunstyrelsen		-549						-549
Kommunledning		-99						-99
Kansli		48						48
Ekonomienheten		212						212
Personalenheten		-192						-192
Lönekontor		-74						-74
IT-enhet		1 038						1 038
Näringslivs kontor inkl Projekt		14						14
Räddningstjänst		202						202
Kulturkontor o Bibliotek		-142						-142
Skog och mark		-233						-233
Fritids- och servicekontor		305						305
Gator och vägar		-5						-5
Parker och lekplatser		27						27
Fritidsavdelningen		223						223
Fastighet		140						140
VA		0						0
Kostenhet		62						62
Integration		-250						-250
Musikskola			61					61
Förskola			10					10
Ped omsorg / öppen fritidsvht			-401					-401
Fritidshem			74					74
Grundskola			1 783					1 783
Vuxenutbildning			-1 800					-1 800
BUN adm (inkl buffert mm)			788					788
Nämnd och styrelseverksamhet				5				5
Socialförvaltning gemensamt				117				117
Äldreomsorg				1 441				1 441

Åskad investeringsbudget inför KS 20151019

INVEST	Kod	PROJEKT	BUDGET		Åskat 2016	UTGIFTER
			Jan 15 - Dec 15	NETTO		
	912080	Inköp av mark	650,0		650,0	2,0
	912100	Exploateringsom Lisselhed	1 200,0		3 000,0	632,5
		Exploatering				
	912107	Harabacken	500,0			78,3
		Räddningstjänst bil IVPA				
		Ekonomi i o F				
	913201	DIV INVEST BIBLIOTEKET	850,0			786,4
	919201	IT - projekt/system	1 285,9			572,5
	919205	Möbler/inredn kommunhus	53,0			53,0
	919210	Stadsnät	3 000,0			1 171,9
		Anslutningsavgifter?				
	91	KOMMUNSTYRELSEN	7 538,9			3 296,6
	921060	Säkerhetsåtgärder MSB	539,0			289,4
	921082	Ospec invest gata-park	150,0			213,6
	922198	FORDON	350,0			350,2
	922440	Ombyggnad gator	2 000,0			699,2
	922443	UPPRUSTN.CENTRUM ALLMÄNT	200,0			948,0
	922444	JÄRNVÄGGGATAN	0,0			0,0
	922450	GÅNG O CYKELBANOR	1 500,0			
		Hantverkargatan och Storgårde, Stormyrgatan finansieras av Trafikverket.				
		Kvarvarande medel flyttas över från 2015				
	922460	TRAFIKSÄKERHET	200,0			0,0
	922480	VÄGBELYSNING	100,0			219,6
	922481	MASKINER	50,0			0,0
	922482	Vägbelysn samförläggning el				23,7
	922550	LEKPARKER	50,0			0,0
	922561	Lillån				
	922562	Kricken/SkitOlalabacken	100,0			0,0
	923001	Köksutrustning	750,0			32,0
	933420	Bollplaner	150,0			47,6
	933430	Ridhuset	200,0			0,0
	933435	Gamla stallet				
	933440	Ishallen	82,5			29,7
	933460	Ungdomens hus	150,0			0,0
	933510	Rörliga friluftslivet	1 485,0			362,9
	933512	Siljansleden	400,0			0,0
	935010	Asfaltering Tallhed	280,0			280,7
		Ungdomens hus				
		Ny vattendom Stordammen 250 tkr flyttad till 2017				
		100,0 Utemiljö ungdomens hus				
		Skatepark kv Bilen				
		3 870,0				3 496,6
		11 050,0				6 793,2
		8 736,5				
		16 275,4				
		Fritids och service				
		Summa				

941000	CENTRALT INVENT.10 ÅR	200,0	800,0	Alla verksamheter div utrustning, solskydd	41,7%
941002	CENRALT DATORER 3 ÅR	1 300,0	1 000,0	IT-utrustning	25,7
942011	NAVET INVENT. 5 ÅR	0,0			128,1
942012	NAVET DATORER 3 ÅR	0,0			9,2
942152	KYRKBYN DATORER 3 ÅR	0,0			5,7
942250	ORSASKOLAN INVENT. 10 ÅR	0,0			3,7
94	BARN OCH UTBILDNING	1 500,0	1 800,0		50,8
951000	CENTRALT INVENT.10 ÅR	550,0	400,0	Det kan bli aktuellt med ytterligare byte av möbler 2016 på äldreboenden	223,2
951002	CENTRALT DATORER 3 ÅR	350,0	350,0	För att säkra utbytet av gamla datorer	60,9
951003	CENTRALT BILAR 5ÅR	120,0	130,0	Bil till AME	27,7
951300	HSR INVENTARIER 10ÅR	200,0	300,0	Med tekn mtrl, madrasser, sängar, talkyfrisar mm	139,0
952100	LILLÅHEM INVENT.10 ÅR	0,0			58,1
952200	ORSAGÅRDEN INVENT. 10 ÅR				63,5
952201	ORSAGÅRDEN INVENT. 5 ÅR	0,0			20,7
952202	ORSAGÅRDEN DATORER 3 ÅR	0,0			12,6
95	SOCIALA	1 220,0	1 180,0		7,8
	Miljö och hälsa		350,0	Uppgradering av Ecos, Orsa står för investeringen men 25% av kapitalkostnaderna	390,3
Totaler		18 995,4	14 380,0		7 406,7
					39,0%

Om vi kommer fram till att vi ska "övergå" mer till inköp än idag då vi leasar väl mycket så kommer investeringsutgifterna och kapitalkostnaderna att öka men leasingkostnaderna minskar mer. Så i driftbudgeten borde det bli en positiv effekt men likviditetsmässigt en större belastning i närtid än nu.

Budget 2016	KF					
Inför KS 2015-10-19	Budget	Bokslut	Budget	Budget	plan	plan
SKL cirkulär 2015 23	FAST		cirk 15 23	cirk 15 23	cirk 15 23	cirk 15 23
RESULTATRÄKNING	2014	2014	2015	2016	2017	2018
Antal invånare 1 nov året före. Prognos	6 830	6 830	6 816	6 715	6 705	6 695
Förändr nettokostn jfrt boksl resp budget	1,8%	1,0%	4,6%	2,4%	1,1%	2,0%
Nämndernas nettokostn	-357 084	-356 986	-373 513	-382 558	-386 795	-394 504
<i>varav avskrivningar</i>	<i>-7 500</i>	<i>-6 900</i>	<i>-8 800</i>	<i>-9 000</i>	<i>-9 000</i>	<i>-9 000</i>
Interna justeringar	1 554	636	3 866	5 440	5 847	5 748
Oreälvens Kraft	750	391	580	500	500	500
Ind pension o skuldförändring	-9 478	-12 241	-9 843	-10 445	-11 298	-12 078
<i>Tot pensionskostnader</i>	<i>-20 377</i>	<i>-24 682</i>	<i>-20 377</i>	<i>-19 912</i>	<i>-21 033</i>	<i>-22 537</i>
Verksamhetens nettokostn	-364 258	-368 199	-378 909	-387 063	-391 746	-400 334
Skatteintäkter	367 178	366 996	379 910	387 574	396 267	404 811
Finansiella int/kostn	585	1 439	1 000	996	679	423
Årets resultat	3 505	235	2 000	1 507	5 200	4 900
<i>Öronmärkning pensionsåtaganden</i>	<i>-3 000</i>					
Disponibelt resultat	505	235	2 000	1 507	5 200	4 900
FINANSIERINGSANALYS						
Resultat från verksamheten	11 005	7 135	10 800	10 507	14 200	13 900
Förändr pensionsavsättn	-194	1 990	500	260	541	948
Sålda kortf plac		19 990	2 000	2 000	2 000	2 000
just korta placeringar		250				
Just övr rörelsekap förändring	400	27972	400	400	400	400
Summa tillförda medel	11 211	57 337	13 700	13 167	17 141	17 248
Nettoinvesteringar	25 555	29 557	16 313	18 380	18 114	18 034
Nedskrivningar / utrangeringar		-151				
Reservering inv inkomst		-6 399	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Tomter mm	-5 000		-1 000			
Ökn fin anl tillg	15 000	26 350				
Återbetalning lån (vår fordran)	-250	-277	-250	-250	-250	-250
Omklassificering Lån						
Avbetalning lån	5 800	5 800	0			
Summa använda medel	41 105	54 880	14 063	17 130	16 864	16 784
Förändring av likvida medel	-29 894	2 457	-363	-3 963	277	464
BALANSRÄKNING						
Anläggningstillgångar	137 108	155 568	162 831	172 211	181 325	190 359
Kortfristiga placeringar		42 659	40 659	38 659	36 659	34 659
Omsättningstillgångar	64 950	49 985	48 985	48 735	48 485	48 235
Likvida medel	24 753	24 569	24 206	20 243	20 520	20 984
Summa tillgångar	226 811	272 782	276 681	279 848	286 989	294 237
Eget kapital	157 758	155 734	157 735	159 242	164 442	169 342
Avsättningar	17 160	20 883	21 383	21 643	22 183	23 131
Kortfristiga skulder	51 893	83 540	83 940	84 340	84 740	85 140
Långfristiga skulder	0	12 624	13 624	14 624	15 624	16 624
Summa ek, avsättn o skulder	226 811	272 782	276 681	279 848	286 989	294 237

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

2015-06-09

Beslut ①

Kf §
Ks §
Au § 86

Dnr OK KS 2015/00042,001

Förslag till fullmäktigeberedningar

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- En demokratiberedning inrättas enligt upprättat förslag.
- De politiska partierna får i uppgift att nominera en ordinarie ledamot samt en ersättare till beredningen.
- Första uppgiften för demokratiberedningen blir att utveckla demokratiprocessen med fokus på ungdomars delaktighet.
- Demokratiberedningens arbete följs upp och revideras vid behov efter halva mandatperioden.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade att inrätta en eller flera fullmäktigeberedningar för att vitalisera fullmäktige (2014-11-24 § 65). Arbetsutskottet utsåg sedan en arbetsgrupp som fick i uppdrag att komma med förslag på införandet av en demokratiberedning och eventuellt fler beredningar.

Arbetsgruppen föreslår nu att inrätta enbart en demokratiberedning och formerna för dess arbete, till exempel att årligen förbereda en fullmäktigedebatt om demokratiarbete ur ett långsiktigt perspektiv och att kommunstyrelsen kan ge beredningen i uppdrag att utreda en fråga ur ett demokratiperspektiv.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningskontoret, maj 2015.

Tjänsteförslag

- En demokratiberedning inrättas enligt upprättat förslag.
- De politiska partierna får i uppgift att nominera en ordinarie ledamot samt en ersättare till beredningen.
- Beredningen blir politisk styrgrupp för den s k LUPP-undersökningen, dvs. lokal uppföljning av ungdomspolitik.
- Demokratiberedningens arbete följs upp och revideras vid behov efter halva mandatperioden.

Sändlista: Kommunstyrelsen

Justerandes sign

AB X

Utdragsbestyrkande

CB

Arbetsutskottet gav den Rosanna Thyrén (c), Bengt-Åke Svahn (kd) och Anders Rosell (s) i uppdrag att komma med förslag om införande av en fast demokratiberedning i fullmäktige, samt eventuella förslag på andra fullmäktigeberedningar.

På tjänstemannanivå har Janne Bäckman varit behjälplig i att ta fram följande förslag till beslut.

Förslag till uppdrag och arbetssätt för demokratiberedning

Beredningens uppdrag

Hitta delvis nya arbetssätt för fullmäktige.

Formulera mål för demokratiarbetet i kommunen.

Syfte

Vitalisera demokratiarbetet i fullmäktige. Lyfta frågor som är av principiell vikt för demokratin i kommunen. Bevaka frågor om olika gruppers inflytande och involverande i samhällsdebatten. Stärka medborgarnas delaktighet. Perspektivet ska vara långsiktigt.

Arbetssätt

Kommunstyrelsen kan ge uppdrag till beredningen att bereda en fråga utifrån demokratiperspektiv.

Beredningen kan också initiera egna ärenden.

Beredningen förbereder minst en årlig generell fullmäktigediskussion om demokratiarbete i långsiktigt perspektiv.

Beredningen kan också lämna förslag på hantering av för kommunen principiellt viktiga frågor ur ett demokratiskt perspektiv.

Beredningens förslag ska alltid följas av yttrande från berörda verksamheter.

Beredningens sammansättning

Beredningen utses av fullmäktige politiskt men de som sitter i beredningen behöver inte vara fullmäktigeledamöter. Ledamöter nomineras av partierna. Varje parti utser en ordinarie och en ersättare. Majoriteten utser ordförande.

Eventuella framtida fullmäktigeberedningar

Om fullmäktige väljer att fortsätta arbeta med fullmäktigeberedningar bör dessa knytas till kommunens målområden och på samma sätt som demokratiberedningen jobba i ett mer långsiktigt perspektiv.

Verktyg

Beredningen ska ha en verktygslåda för medborgarkontakter. I den kan ingå medborgardialoger, medborgarbudget, fokusgrupper osv.

Utmaningar:

Utmaning – hitta balans mellan beredningsfrågor och dagsaktuella frågor.

Att komma in i beslutsprocessen i god tid så att den inte förlängs av arbetet.

Att hålla framtidsfokus och ge tid till frågorna.

Att hålla beredningens arbete vitalt och angeläget även för medborgarna.

Kostnader:

Arvodeskostnader 8 ledamöter x 4 möten x 2 timmar

Ev föreläsarkostnader i samband med fullmäktige.

Förslag till uppstartsuppdrag:

Kommunen har länge sökt former för att öka ungas delaktighet i kommunens arbete. Genom att utse beredningsgruppen till politisk styrgrupp för LUPP-enkäten får beredningen en konkret arbetsuppgift med stora möjligheter att få fram ett underlag för demokratiarbete för ungdomar.

Förslag till beslut:

Arbetsgruppen föreslår härmed kommunfullmäktige besluta:

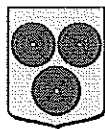
Att en demokratiberedning inrättas enligt ovan anförda.

Att de politiska partierna får i uppgift att nominera en ordinarie ledamot samt en ersättare till beredningen

Att beredningen blir politisk styrgrupp för den s k Lupp-undersökningen, dvs Lokal uppföljning av ungdomspolitik.

Att demokratiberedningens arbete följs upp och vid behov revideras efter halva mandatperioden.

Kommunledningskontoret
Cecilia Dahl-Bogg

Kommunstyrelsen

Översyn av Orsa kommuns reglemente av upphandling och inköp

Sammanfattning av ärendet

Orsa kommuns kommunfullmäktige antog 2011-08-26, Dnr 11/KK 071-050
Reglementet för Orsa kommuns inköps och upphandlingsverksamhet.

En översyn har gjorts av dokumentet och det har fått en uppfräschning dels layout/utseendemässigt samt i innehåll för att motsvara de krav som ställs i dag enligt gällande lagstiftning, dels hur processen bör se ut/ jobbas vidare med.

Kommunledningskontoret har överlämnat ett förslag till reviderat reglemente med benämning "Riktlinjer inköp och upphandling" att gälla så som tidigare för all upphandling som genomförs av Orsa kommun enligt lagen om offentlig upphandling, LOU (2007-1091).

Dokumentet är ett övergripande styrdokument och kommer att benämnas
Riktlinjer för Inköp och Upphandling

Beslutsunderlag

Bifogad bilaga innehållande förslag till "Riktlinjer för inköp och upphandling"

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att upphäva dokument "Reglemente för Orsa kommuns inköps- och upphandlingsverksamhet" daterad 2011-08-26 med dnr 11/KK 071-050.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att anta upprättat dokument "Policy för inköp och upphandling"

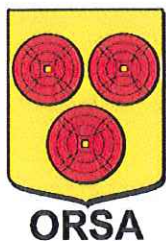
Sändlista

Kommunens verksamheter och bolag

Ann-Therese Albertsson
Kommunchef

POLICY

INKÖP & UPPHANDLING

ORSA KOMMUN

Policy för Orsa kommuns inköps- och upphandlingsverksamhet

Daterad	2015-09-16
Fastställd	Kommunfullmäktige 2015-
Reviderad	2015-
Produktion	Kommunledningskontoret
Dnr	OK KS 2015/00199-2, 022
Dokument	KF Policy

Policy för Orsa kommuns inköps- och upphandlingsverksamhet

Regler och huvudman för upphandling

§ 1 Denna policy gäller för all upphandling som genomförs av Orsa kommun enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU), men även lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) och lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF).

Kommunstyrelsen är huvudman för kommunens upphandlingar.

Kultur- och serviceutskottet ansvarar för verkställighet av byggupphandlingar definierade i LOU bilaga 1.

Kommunstyrelsen har i sin roll som verkställande organ för kommunens upphandlingar att delegera upphandlingarnas genomförande internt eller externt. Med intern delegation medföljer rätten att fatta tilldelningsbeslut och teckna kontrakt.

Intern delegation innebär även att delegat enligt kommunens delegationsordning kan besluta om att handläggning av ramavtalsupphandlingar och objektsupphandlingar uppdras externt i önskad omfattning.

Upphandlande myndighet (UM)

§ 2 Kommunen och dess bolag är enligt lagens mening upphandlande myndigheter eller enheter och därmed skyldiga att genomföra upphandlingar enligt LOU (eller LUF).

Tröskelvärden

§ 3 Tröskelvärden¹ styr vilken upphandlingsform som får användas. En upphandlande myndighets och enhets hela årsbehov av varor eller tjänster inom en och samma grupp, skall räknas in när gränsbelopp utifrån tröskelvärdet beräknas.

Processen

§ 4 Processen² för upphandling styrs av LOU, LUF eller LOV och processen för direktupphandling och inköp beskrivs i Inköpsboken. Kommunledningskontoret ansvarar i samråd med Mora kommuns inköpscentral för processer och dess utveckling. Gemensamt kallas dessa processer för "processen för anskaffning".

---

¹ Tröskelvärdet är ett beloppsvärde som avgör om en upphandling ska ske enligt de direktivstyrda eller de nationella reglerna (15 kap. LOU). De är fastställda till en nivå där företag inom EU/EES förväntas vara intresserade av att lägga anbud över nationsgränserna.

Tröskelvärden för offentlig upphandling är vanligtvis giltiga i tvåårsperioder. Den senaste ändringen skedde den 1 januari 2014.

² Vg se bilder sista sidan i dokumentet.

Anskaffningsbeslut

§ 5 Anskaffningsbeslut är ett beslut om att en vara eller tjänst skall anskaffas alternativt att en verksamhet skall upphandlas externt.

Anskaffningsbeslutet är ett resultat av en behovsanalys och är styrande för den fortsatta processen för upphandling och inköp.

Utgångspunkten för all anskaffning är den fastställda budgeten. Den definierar ramar för de anskaffningsbeslut som är möjliga att fatta.

Anskaffningsbeslut om objektupphandlingar (upphandlingar av engångskaraktär) fattas av en berörd nämnd eller verksamhets-/budgetansvarig enligt kommunens delegation.

Anskaffningsbeslut om direktupphandlingar och avropsbeställningar från ramavtal fattas av verksamhets-/budgetansvarig enligt kommunens delegation.

Hållbarhet och kravställning

§6 Kommunens upphandlingar och inköp skall präglas av allsidig hållbar utveckling.

I kravställning skall alltid utöver miljöhänsyn, även etiska- och sociala hänsyn beaktas. Vid miljökravställning ska vi utgå från Konkurrensverkets (eller motsvarande nationell myndighet) mallar för miljökrav. Etiska- och sociala krav ska ställas som särskilda kontraktsvillkor dock med hänsyn tagande till kontrollmöjlighet.

Vi ska i alla våra upphandlingar sträva efter den goda affären som ska omfatta ekonomisk hållbarhet.

Varje upphandling och inköp skall således planeras och samordnas samt föregås med en analys av behov och krav.

För att öka konkurrensen och underlätta för små och medelstora leverantörer i att delta, skall upphandlingar i möjligaste mån delas till mindre för upphandlingens syfte relevanta delar.

Den verksamhet som har behovet ansvarar för att beskriva krav på upphandlingars och inköps föremål inklusive ovan hållbarhets aspekter.

Upphandling och beställning från ramavtal

§ 7 Alla upphandlingar, andra konkurrensutsättningar och beställningar från ramavtal (avrop) skall verkställas enligt denna policy.

Beställningar från ramavtal (avrop) skall handläggas enligt "Inköpshandbokens" rutiner och instruktioner.

Direktupphandling

§ 8 Direktupphandling får inte ske om ramavtal finns. Ramavtal är således tvingande och skall användas av samtliga förvaltningar och verksamheter.

Med verksamhetsövergripande ramavtal avses avtal som har upphandlats för att bemöta ett behov hos mer än en förvaltning och verksamhet i en upphandlande myndighet (UM).

Direktupphandling får i övriga fall användas om upphandlingsvärdet är lågt eller att det finns synnerliga skäl.

Värdet på direktupphandlingar får inte överstiga gränsvärdet för direktupphandling av gällande tröskelvärde för varor och tjänster. En upphandling får inte delas upp för att komma under denna beloppsgräns.

Direktupphandlingar skall genomföras av en av kommunen utsedd inköpsamordnare.

Direktupphandlingar överstigande 5000 kr skall dokumenteras och minst tre stycken leverantörer (om det finns) skall tillfrågas. För direktupphandlingar överstigande 100 000 kr gäller s.k. dokumentationsplikt.

Tilldelningsbeslut och avtalstecknande

§ 9 Förvaltningar och verksamheter fattar beslut och tecknar kontrakt avseende direktupphandlingar och avrop.

Fritids och servicekontoret, Orsabostäder AB samt Orsa Lokaler AB fattar beslut och tecknar kontrakt avseende byggupphandlingar definierade i LOU bilaga 1.

Krav på insyn

§ 10 Enligt 3 kap. 19 § i kommunallagen skall det i det av upphandlande verksamheten tecknade avtal om driftentreprenad regleras att kommunen har rätt till insyn i entreprenörens uppdrag i den omfattning som krävs för att kommunens tillsyns- och myndighetsansvar skall kunna tillgodoses. Detta krav skall framgå vid varje sådan upphandling i förfrågningsunderlaget.

Kommunala bolag

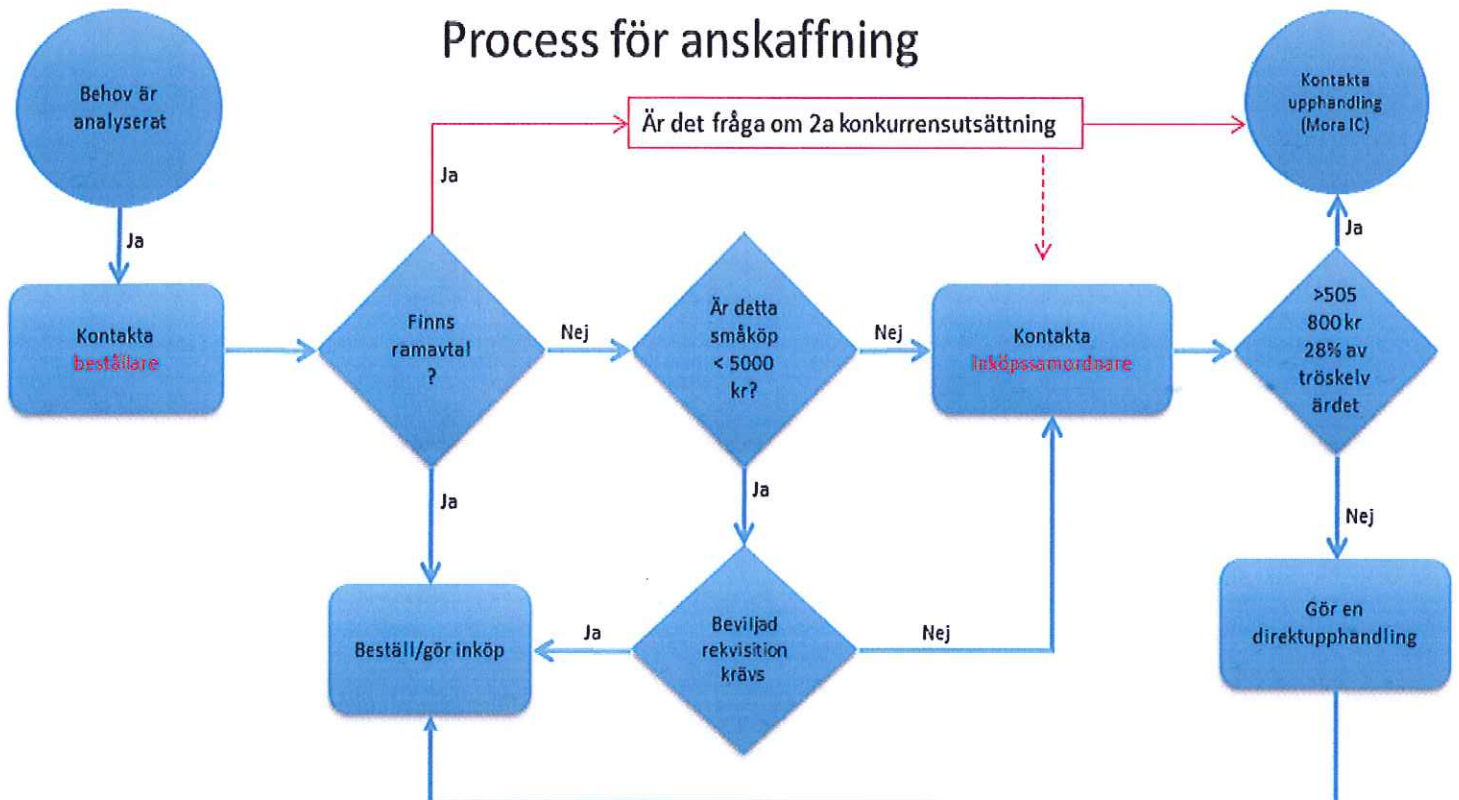
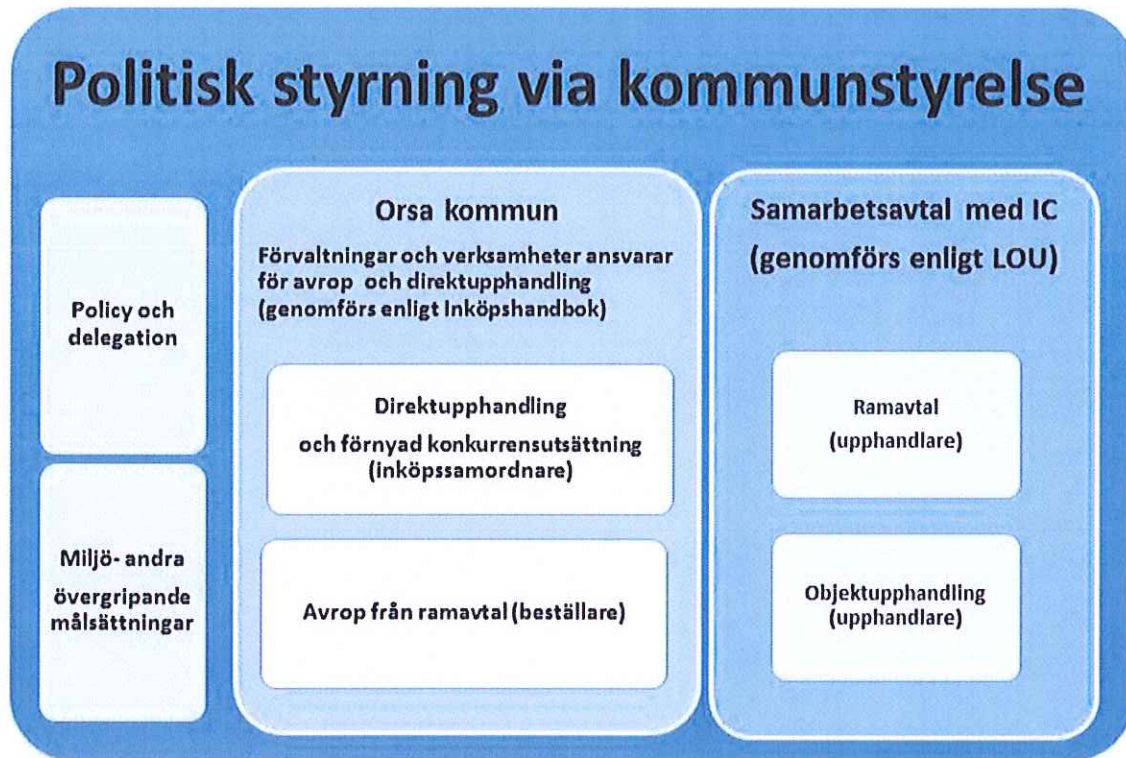
§ 11 Samtliga kommunens bolag skall, enligt ägardirektiv, tillämpa denna policy.

Arkivering

§ 12 Handlingar rörande upphandlingar och beställningar som genomförts av Orsa kommun skall i original förvaras hos Orsa kommun i enlighet med det som beskrivs i kommunens dokumenthanteringsplan eller motsvarande.

Ansvar

§ 13 Varje chef ansvarar för att denna policy och Inköpshandbokens regler tillämpas inom sin förvaltning eller verksamhet samt att avtalstrohet råder.

2015-04-01

Risk- och sårbarhetsanalys för Orsa kommun 2015

1. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV KOMMUNEN.....	5
1.2 Orsa kommuns roll.....	6
1.2.1 Orsa kommuns uppgift vid krishantering och räddningsinsats	6
2. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV ARBETSPROCESS OCH METOD	7
2.1 Uppdrag	7
2.2 Mål och syfte	7
2.3 Målgrupp.....	8
2.4 Metod och genomförande	8
2.4.1 Områden för bedömning av krisberedskapsförmåga.....	8
2.4.2 Indikatorer för bedömning av kommunens krisberedskapsförmåga	8
2.4.3 Kriterier för bedömning av krisberedskapsförmåga	11
2.4.4 Sannolikhets- och konsekvensbedömning.....	11
2.5 Avgränsningar och reservationer	12
2.5.1 Psykologiska faktorer och allmänhetens perspektiv.....	12
2.6 Definitioner	12
2.7 Sekretess samt spridning av materialet	13
3. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV IDENTIFIERAD SAMHÄLLSVIKTIG VERKSAMHET INOM KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE	14
3.2.1 Orsa kommuns uppgift vid krishantering och räddningsinsats	14
3.3 Kommunala samverkansformer.....	14
3.4 Skyddsvärt i samhället	14
3.4.1 Samhällsviktig verksamhet.....	15
1. Befolkningens liv och hälsa (prioklass 1)	15
2. Samhällets funktionalitet (prioklass 2)	15
3. Befolkningens liv och hälsa (prioklass 3)	15
4. Samhällets funktionalitet (prioklass 4)	16
5. Stora ekonomiska värden (prioklass 5).....	16
6. Stora miljövärden (prioklass 6).....	16
7. Stora sociala och kulturella värden (prioklass 7).....	16
3.5 Lagar och förordningar.....	16

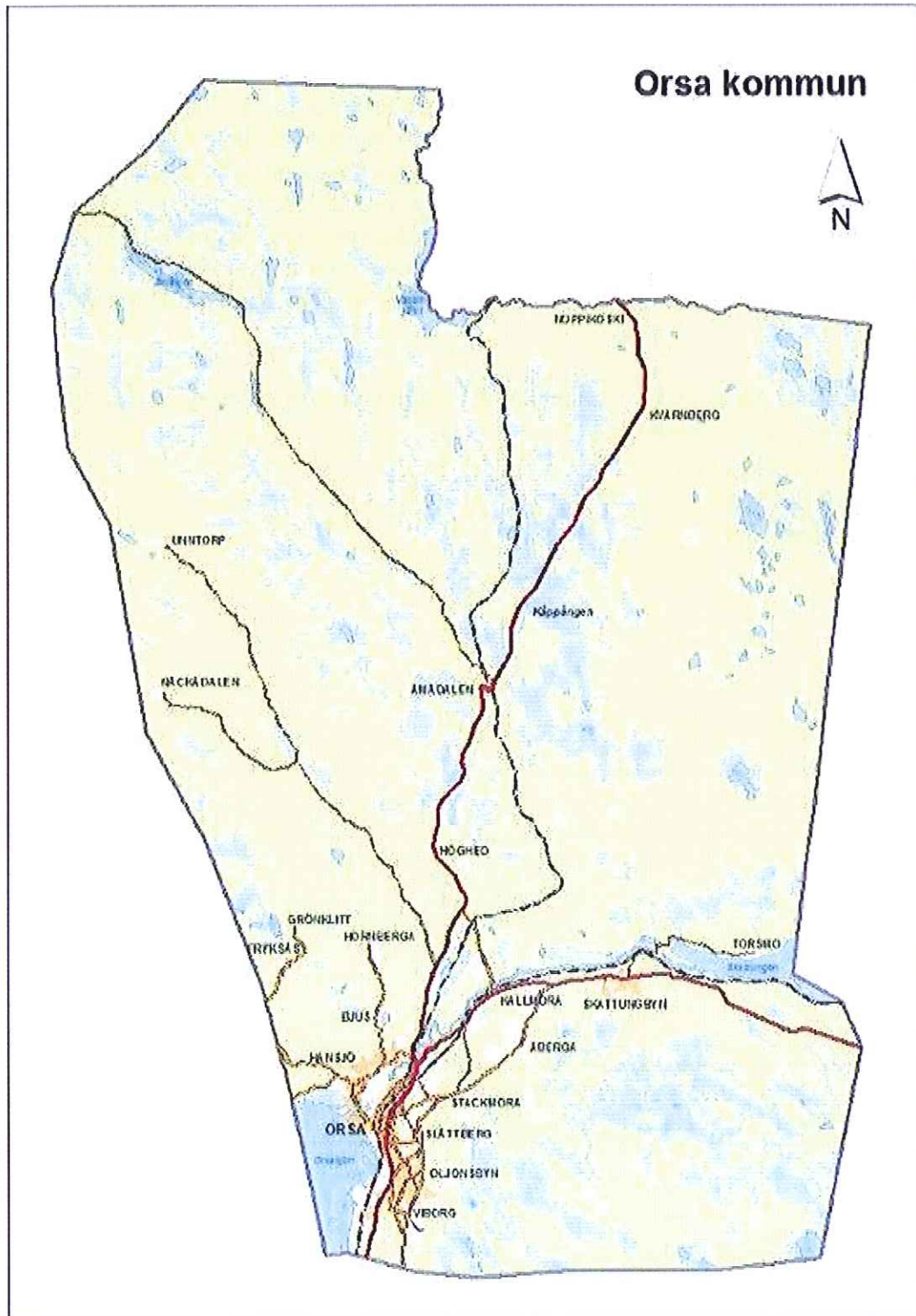
4. IDENTIFIERADE OCH VÄRDERADE RISKER, SÅRBARHETER SAMT KRITISKA BEROENDEN INOM KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE.....	17
4.1 Inträffade händelser 2014	17
4.2 Identifiering av riskområden.....	17
4.3 Värdering av riskområden	17
4.3.2 Prioriterade riskområden 2015.....	18
4.4 Analyserade riskområden	19
4.4.1 Elförsörjning.....	19
4.4.2 IT-system och telekommunikation	20
4.4.3 Dricksvattenförsörjning och avloppshantering.....	21
4.4.4 Översvämning	22
4.4.5 Dammbrott	23
4.4.6 Ras och skred	24
4.4.7 Allvarlig smitta	25
4.4.8 Extremt väder.....	26
4.4.9 Transport av farligt gods	27
4.4.10 Övriga olyckor	28
4.4.11 Sociala risker	29
4.4.12 Evenemang	30
4.4.13 Antagonistiska hot.....	31
5. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV SÄRSKILT VIKTIGA RESURSER SOM KOMMUNEN KAN DISPONERA FÖR ATT HANTERA EXTRAORDINÄRA HÄNDELSER.....	33
6. BEDÖMNING AV FÖRMÅGAN I SAMHÄLLSVIKTIG VERKSAMHET INOM KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE ATT MOTSTÅ OCH HANTERA IDENTIFIERADE RISKER SOM KAN LEDA TILL EN EXTRAORDINÄR HÄNDELSE	34
6.1 Sammanvägd förmåga att hantera händelser enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.	34
7. BEDÖMNING AV KOMMUNENS FÖRMÅGA ATT MOTSTÅ OCH HANTERA IDENTIFIERADE RISKER SOM KAN LEDA TILL EN EXTRAORDINÄR HÄNDELSE	35

7.1 Mora kommuns krisberedskapsförmåga	35
8. PLANERADE OCH GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER SAMT EN BEDÖMNING AV BEHOV AV YTTRELLIGARE ÅTGÄRDER MED ANLEDNING AV RISK- OCH SÅRBARHETSANALYSENS RESULTAT	36
BILAGOR	39

1. Övergripande beskrivning av kommunen

Orsa Kommun är 1 742 km² stort (landareal). Kommunen har totalt ca 7 000 invånare. Oreälven med dess dammar och biflöden korsar kommunen och kräver en förståelse för dammsäkerhet och översvämningsproblematik.

Inga större industrier finns i Orsa kommun, den största näringen är turismen, vintertid främst i Grönklitt och sommartid vid Orsa Camping.

1.2 Orsa kommuns roll

Kommunen är Länsstyrelsens förlängda arm ut i samhället. Kommunen skall ta tillvara på statliga och allmänna intressen. Kommunen har bland annat ett tillsynsansvar mot olika objekt inom vissa områden, bland annat enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) vilken ska samordnas med uppföljningen av kommunens åtgärder enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. I kommunens roll ingår enligt LSO att upprätthålla en kompetent och effektiv organisation för räddningstjänst.

1.2.1 Orsa kommuns uppgift vid krishantering och räddningsinsats

Kommunens uppgift inom krishantering är att skapa goda förutsättningar i den egna kommunen. Detta innebär i första hand förberedande och planerande arbete med kommunala förvaltningarna och andra myndigheter och organisationer. Om krisen väl blir ett faktum ska kommunen verka för att inblandade aktörer samarbetar så effektivt som möjligt och vid behov öka handlingsutrymmet för dem genom att exempelvis äska ytterligare resurser, bistå med prioritering inom kommunen etc. Kommunen bär också ansvaret för att informera Länsstyrelsen vid allvarliga tillstånd i kommunen samt att samverka effektivt med andra kommuner.

Kommunen skall kunna genomföra räddningsinsats då följande fyra kriterier är uppfyllda.

- Behovet av ett snabbt ingripande
- Det hotade intressets vikt
- Kostnader för insatsen
- Omständigheterna i övrigt

2. Övergripande beskrivning av arbetsprocess och metod

2.1 Uppdrag

Kommuner och landsting skall enligt 1§, Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen respektive landstinget. Resultatet av arbetet skall sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Den kommer även att fungera som underlag till stöd till framtagandet av krishanteringsplaner för de olika förvaltningar och enheter i kommunen.

2.2 Mål och syfte

Mål

2015 års Regionala risk- och sårbarhetsanalys ska:

- överskådligt belysa de prioriterade riskområdena
- övergripande beskriva Orsa kommuns *krisledningsförmåga* samt *förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning*
- övergripande beskriva kommunens krishanterande aktörers förmåga att hantera extraordinära händelser, *operativ förmåga*
- ge en samlad lokal bild över kommunens förmåga samt belysa vilken förmåga som finns för respektive riskområde, *kommunens samlade förmåga*
- innehålla förmågebedömningar för de lokala riskområdena med förslag till åtgärder och fortsatt arbete
- bidra till att uppfylla kommunens geografiska områdesansvar genom att:
  - bidra till en effektiv och varaktig samverkan med krisaktörer i kommunen.
  - utgöra ett underlag för Kommunens beredskapsplanering för övning och utbildning
  - bidra med ett lokalt samhällsperspektiv på risker och sårbarheter till regionala och centrala myndigheter och organisationers risk- och sårbarhetsarbete
  - utgöra beslutsunderlag från kommunen till den regionala nivån i krishanteringssystemet

Syfte

Arbetet med lokal risk- och sårbarhetsanalys i kommunen ska bidra till att bygga och upprätthålla ett robust, tryggt och säkert samhälle. Vidare är risk- och sårbarhetsanalysen ett viktigt underlag för åtgärder som syftar till att förebygga de identifierade extraordinära händelserna och stärka beredskapen inför dessa. Samt att analysen skall bidra till en ökad medvetenhet om de regionala risker och dess konsekvenser.

Den regionala risk- och sårbarhetsanalysen är ett viktigt verktyg för kommunen i rollen som geografiskt områdesansvarig på lokal nivå. Områdesansvaret innebär bland annat att kommunen ska ha en lokal bild av risker och sårbarheter inom kommunen. Utifrån den bilden kan sedan Kommunen verka för att inblandade aktörers insatser för att överbygga risker och stärka beredskapen samordnas. Analysen ska bl.a. ligga till grund för framtida övningar och utbildningar inom prioriterade riskområden, samt användas som ett inriktningsdokument.

2.3 Målgrupp

Den lokala risk- och sårbarhetsanalysen är avsedd att utgöra kunskapsunderlag vid kommunens samverkansaktörer på lokal nivå som till exempel energibolag, polismyndigheten, landsting, försvarsmakten och frivilligorganisationer. Men, framför allt är analysen ett verktyg för Orsa kommuns egen del för att kunna stärka den egna och kommunens krisberedskapsförmåga samt räddningstjänstens förmåga att genomföra räddningsinsatser.

Analysen skickas årligen till Länsstyrelsen och kommunfullmäktige.

2.4 Metod och genomförande

2.4.1 Områden för bedömning av krisberedskapsförmåga

Nedan presenteras indikatorerna för förmågebedömning gällande krishanteringsförmåga och förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning. Krisberedskapsförmågan är kommunens samlade förmåga, det vill säga dessa två förmågeområden sammantaget. För definitioner hänvisas till **kapitel 2.6**. För svar på indikatorn regelverk hänvisas till **kapitel 3.5, Lagar och förordningar**. I de fall övriga lagstiftningar berörs redovisas de under respektive riskområde.

Krishanteringsförmåga

Krishanteringsförmågan är förmågan att vid allvarliga störningar leda den egna verksamheten, fatta beslut inom eget verksamhets – eller ansvarsområde, sprida snabb, korrekt och tillförlitlig information och vid behov kunna samverka med andra aktörer. Krishanteringsförmåga handlar om att det ska finnas en god hantering av konsekvenserna av inträffade händelser, genomföra de åtgärder som krävs för att avhjälpa, skydda och lindra effekterna av det inträffade. Inom Krishanteringsförmåga presenteras indikatorerna materiella samt personella resurser, leda, samverka och informera, larm, omvärldsbevakning samt praktisk erfarenhet. I de fall kommunen är operativ så bedöms kommunens operativa förmåga, i annat fall presenteras faktorer som kan påverka andra aktörers förmåga att agera operativt.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störningar

Bedömningen baseras främst på Orsa kommuns förmåga att upprätthålla samhällsviktig verksamhet om störning skulle uppstå. Inom området förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störningar presenteras arbete med grundläggande säkerhetsnivåer, redundans och robusthet i kommunikationssystem, reservkraft, möjlighet att flytta samhällsviktig verksamhet till annan plats personella och materiella resurser samt säkerhet och robusthet i samhällsviktig infrastruktur. För indikatorerna regelverk och praktisk erfarenhet hänvisas till redovisade svar under Krishanteringsförmåga.

Krisberedskapsförmåga

Under denna rubrik presenteras information som inte har klassificerats under någon av de två ovanstående rubrikerna, alternativt information som berör båda rubrikerna 2.4.2 Indikatorer för bedömning av kommunens krisberedskapsförmåga.

2.4.2 Indikatorer för bedömning av kommunens krisberedskapsförmåga

Nedanstående indikatorer är hämtade ur MSB:s hemställan om förmågebedömning.¹ De utgör även komponenterna för bedömning krisberedskapsförmåga risk- och sårbarhetsanalyser.

Krishanteringsförmåga

---

¹ Hemställan om förmågebedömning 2009-06-23

Leda, samverka och informera

- Det finns en aktuell krisledningsplan som är känd i organisationen.
- Det finns en krisledningsorganisation som utbildas och övas regelbundet.
- Krisledningen disponerar nödvändiga resurser i form av lokaler, tekniska system för bl.a. kommunikation och lägesbild och kan verka dygnet runt under minst en veckas tid.
- Det finns ett nätverk (t.ex. med andra myndigheter, kommuner och landsting samt näringsliv) för samverkan och samverkansövningar genomförs regelbundet.
- Det finns rutiner och tekniskt stöd för information till allmänhet och media samt för intern information.
- Det finns en regelbundet utbildad och övad ledningsorganisation. Ledningsorganisationen disponerar nödvändiga resurser i form av lokaler, tekniska system för bl.a. kommunikation och lägesbild och kan verka dygnet runt under minst en veckas tid.
- Det finns rutiner och tekniskt stöd för information till allmänhet och media samt för intern information.

Reservkraft

- Det finns testad reservkraft med en uthållighet om minst en vecka.

Larm

- Det finns övade larmrutiner.
- Det finns en utbildad och övad tjänsteman i beredskap (VB/TIB) 24h/dygn 365 dagar/år)

Regelverk

- Det finns legalt stöd för hur myndigheten ska hantera scenariot.
- Det finns riktlinjer och policys för hur myndigheten ska hantera scenariot.
- Det finns avtal som gäller vid scenariot.
- Ansvarsfördelningen mellan myndigheter och övriga berörda aktörer är klagjord.

Praktisk erfarenhet

- En upplevd skarp händelse hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot
- En genomförd övning hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot

Materiella resurser

- Det finns materiella resurser att tillgå snart efter att scenariot har inträffat.
- Det finns en uthållighet i de materiella resurserna om minst en vecka.
- Det finns en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot externa materiella förstärkningsresurser.

Personella resurser

- Det finns regelbundet utbildade och övade personella resurser att tillgå snart efter att scenariot har inträffat.
- De personella resurserna kan verka under minst en vecka.
- Det finns möjlighet att omfördela personal inom myndigheten (sektorn) samt att ta emot externa personella förstärkningsresurser.

Praktisk erfarenhet

- Upplevd skarp händelse hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.
- Genomförd övning hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Reservkraft

- Det finns testad reservkraft med en uthållighet om minst en vecka.

Möjlighet att flytta den samhällsviktiga verksamheten till annan plats

- Det finns genomförda förberedelser på den alternativa platsen.
- Flytt av verksamhet till alternativ plats är övad.

Materiella resurser

- Det finns materiella resurser att tillgå snart efter att scenariot har inträffat.
- Det finns en uthållighet i de materiella resurserna om minst en vecka.
- Det finns en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot externa materiella förstärkningsresurser.

Personella resurser

- Det finns regelbundet utbildade och övade personella resurser att tillgå snart efter att scenariot inträffat.
- De personella resurserna kan verka under minst en vecka.
- Det finns möjlighet att omfördela personal inom myndigheten (sektorn) samt att ta emot externa personella förstärkningsresurser.

Regelverk

- Det finns legalt stöd för hur myndigheten (sektorn) ska hantera scenariot.
- Det finns riktlinjer och policys för hur myndigheten (sektorn) ska hantera scenariot.
- Det finns avtal som gäller vid scenariot.
- Ansvarsfördelningen mellan myndigheter och övriga aktörer är klargjord.

Praktisk erfarenhet

- Upplevd skarp händelse hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.
- Genomförd övning hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.

Redundans och robusthet i kommunikationssystemen

- Informationsteknologi
- Telekommunikation
- Radiokommunikation

2.4.3 Kriterier för bedömning av krisberedskapsförmåga

Bedömningen baseras på regeringens beslut i december 2008.² Förmågebedömningen baseras på en fyrgradig skala:

NIVÅ	BEDÖMNING
1	God förmåga
2	I huvudsak god förmåga men med vissa brister
3	Viss, men bristfällig förmåga
4	Ingen eller mycket bristfällig förmåga

2.4.4 Sannolikhets- och konsekvensbedömning

Enligt Krisberedskapsmyndighetens vägledning för statliga myndigheter³ ska en risk- och sårbarhetsanalys innehålla bedömning av scenariers (eller riskområdets) sannolikhet att inträffa samt bedömning av möjliga konsekvenser.

NIVÅ	BEDÖMNING	TID
1	Mycket låg sannolikhet	< 1 gång/1000 år
2	Låg sannolikhet	1 gång/100-1000 år
3	Medelhög sannolikhet	1 gång 10-100 år
4	Hög sannolikhet	1 gång/1-10 år
5	Mycket hög sannolikhet	Oftare än 1 gång/år

De uppsatta nivåerna för sannolikhetsbedömning är baserade på Krisberedskapsmyndighetens rekommendationer, enligt KBM 2006:4⁴ samt utökade med en beskrivning av tidsaspekten som hämtats från skriften Introduktion till riskanalysmetoder.⁵

² Regeringsbeslut 2008-12-04

³ Krisberedskapsmyndigheten (2006). Risk- och sårbarhetsanalyser. Vägledning för statliga myndigheter.

⁴ Krisberedskapsmyndigheten (2006). Risk- och sårbarhetsanalyser. Vägledning för statliga myndigheter.

⁵ Nilsson, J. (2003). Introduktion till riskanalysmetoder.

NIVÅ	KONSEKVENSN	BEDÖMNING
1	Mycket begränsade	Små direkta hälsoeffekter, mycket begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot enskild samhällsinstitution.
2	Begränsade	Måttliga direkta hälsoeffekter, begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot flera samhällsinstitutioner.
3	Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner och förändrat beteende.
5	Katastrofala	Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet.

2.5 Avgränsningar och reservationer

Vid arbetet med Orsa kommuns risk- och sårbarhetsanalysen 2015 har fokus satts på:

2.5.1 Psykologiska faktorer och allmänhetens perspektiv

Denna rapport anlägger främst ett tekniskt perspektiv på risk och avser exempelvis inte att inom varje riskområde analysera psykologiska faktorer. Ett renodlat tekniskt perspektiv ser risk som en sammanvägning av sannolikheten för att en händelse ska inträffa samt de (negativa) konsekvenser händelsen i fråga anses kunna leda till och fokuserar oftast en eller några aspekter (t ex dödsfall eller samhällsekonomiska kostnader). Det är dock viktigt att komma ihåg att ett tekniskt perspektiv inte är fullkomligt. Tillexempel utsluts det faktum att alla människor inte bedömer risk eller dess konsekvenser på samma sätt.⁶

2.6 Definitioner

Risk: kan beskrivas som sammanvägd bedömning av sannolikheten för att en händelse ska inträffa och de konsekvenser händelser i frågan kan leda till. För andra tolkningar av risk hänvisas till avsnitt 2.5.1 Psykologiska faktorer och allmänhetens perspektiv.

Sårbarhet: hur mycket och hur allvarligt samhället påverkas av en händelse. De konsekvenser som en aktör eller samhället, trots en viss förmåga, inte förmår förutse, hantera, motstå och återhämta sig från anger graden av sårbarhet.

Hot: omfattar en aktörs kapacitet och avsikt att genomföra skadliga handlingar. Ett hot kan också bestå av en händelse eller en företeelse som i sig framkallar fara för något eller någon utan att det i sammanhanget förekommer aktörer med kapacitet och avsikt att orsaka skada. Exempelvis kan klimatförändringar (ett hot) medföra en ökad sannolikhet för, och större konsekvenser av, att samhället drabbas av översvämningar (risk).

Risikanalys: ett systematiskt sätt att identifiera och värdera risker med avseende på sannolikhet och konsekvens.

⁶ Nilsson, J. (2003). Introduktion till risikanalysmetoder.

Sårbarhetsanalys: kan beskrivas som ett systematiskt sätt att utvärdera och bestämma sårbarhet.

Extraordinär händelse: en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser.

Samhällsviktig verksamhet: sett ur krisberedskapssynpunkt, ska uppfylla det ena eller båda av följande villkor:

- Ett bortfall av, eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelse i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad allvarlig kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.⁷

2.7 Sekretess samt spridning av materialet

Grundregeln i Sverige är att allmänna handlingar ska vara offentliga. Dock kan uppgifter komma att omfattas av sekretess om de anses röja sådan information som kan anses vara skadlig för myndigheter, verksamheter eller personer. Inom området för risk- och sårbarhetsanalyser gäller att information ska beläggas med sekretess om ”det allmännas möjligheter att förebygga och hantera fredstida kriser motverkas om uppgifterna röjs”.⁸ Orsa kommun har bedömt att innehållet i denna rapport inte behöver sekretessbeläggas.

---

⁷ Krisberedskapsmyndigheten (2006). Risk- och sårbarhetsanalyser. Vägledning för statliga myndigheter.

⁸ 18 kap. 13§ Offentlighet och sekretesslag (2009:400)

3. Övergripande beskrivning av identifierad samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område

3.2.1 Orsa kommuns uppgift vid krishantering och räddningsinsats

Kommunens uppgift inom krishantering är att skapa goda förutsättningar i den egna kommunen. Detta innebär i första hand förberedande och planerande arbete med kommunala förvaltningarna och andra myndigheter och organisationer. Om krisen väl blir ett faktum ska kommunen verka för att inblandade aktörer samarbetar så effektivt som möjligt och vid behov öka handlingsutrymmet för dem genom att exempelvis äska ytterligare resurser, bistå med prioritering inom kommunen etc. Kommunen bär också ansvaret för att informera Länsstyrelsen vid allvarliga tillstånd i kommunen samt att samverka effektivt med andra kommuner.

Kommunen skall kunna genomföra räddningsinsats då följande fyra kriterier är uppfyllda.

- Behovet av ett snabbt ingripande
- Det hotade intressets vikt
- Kostnader för insatsen
- Omständigheterna i övrigt

3.3 Kommunala samverkansformer

Nedan ges en kortfattad beskrivning av de olika samverkansformer kopplat till kriser eller extraordinära händelser, där Orsa kommun ingår.

Fortsatt arbete

- Vidareutveckla arbetet inom befintliga samverkansgrupper såsom krishanteringsråd.
- Räddningstjänsten har sina färdiga samverkansformer med övriga myndigheter sen tidigare.
- Nätverket med kommunala beredskapssamordnare i länet
- Kontaktväg vid avstämningsmöte med länsstyrelsen via rakel varje vecka
- Utveckla samarbetet mellan beredskapssamordnare i Mora, Orsa och Älvdalen

3.4 Skyddsvärt i samhället

I Sveriges säkerhetsstrategi ligger tyngdpunkten på samhällets säkerhet. Det handlar om händelser och förhållanden som skadar samhällets funktionalitet och som enskilda individer saknar förutsättningar att själva hantera fullt ut. De övergripande målen för vår säkerhet enligt säkerhetsstrategin är att värna:

- Befolkningens liv och hälsa
- Samhällets funktionalitet
- Förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter⁹

---

⁹ Försvarsberedningen, En strategi för Sveriges säkerhet – Försvarsberedningens förslag till reformer (Ds 2006:1) Återfinns även i Säkerhet i samverkan, Försvarsberedningens omvärldsanalys (Ds 2007:46)

Inom kommunens gränser kan skyddsvärda områden eller verksamheter vara av varierande grad och omfattning. Exempelvis kan ”skyddsvärt”, sett ur ett kulturhistoriskt intresse vara något skilt från ”skyddsvärt” betraktat ur ett samhällsekonomiskt intresse. Denna rapport fokuserar det som är skyddsvärt eller samhällsviktigt ur ett krisberedskapsperspektiv.

3.4.1 Samhällsviktig verksamhet

Nedan presenteras en översiktlig lista över samhällsviktiga verksamheter identifierade i Orsa kommun.

1. olkningens liv och hälsa (prioklass 1)
  - Akutsjukvård, vårdavdelningar
  - Akuttjänstgörande polis och räddningstjänst
  - BefOmsorg om äldre och funktionshindrade
  - Hemsjukvårdsgrupper
  - Hemtjänstgrupper

För att bedriva dessa verksamheter måste följande funktioner

säkras:

- Uppvärmning
  - Försörjning med vatten, medicin och mat
  - Bränsleförsörjning till uppvärmning, reservkraft och fordon
2. Samhällets funktionalitet (prioklass 2)
    - Ledningsfunktioner
    - Radio/TV
    - Dricksvattenförsörjning
    - Avloppssystem
    - Vissa finansiella system
    - Fjärrvärme
    - Transporter (väghållning, persontransporter m.m.)
    - Drivmedelsförsörjning (fordon, uppvärmning, reservkraft)
    - Elektroniska kommunikationer
    - Akut tillgång till socialtjänst
    - Barnomsorg för de föräldrar som arbetar inom samhällsviktig verksamhet
    - Säkra vattentäkter mot förorening (breddande avlopp, drivmedels-
hantering m.m.)
  3. Befolkningens liv och hälsa (prioklass 3)
    - Primärvård, dagmottagningar
    - Läkemedelsförsörjning
    - Tillgång till samlingsplats för allmänheten (värme, mat, dricksvatten, in-
formation och eventuellt övernattnig)

4. Samhällets funktionalitet (prioklass 4)
  - Transporter
  - Livsmedelsförsörjning
  - Betalförmedling
  - Övrig barnomsorg
5. Stora ekonomiska värden (prioklass 5)
  - Större verkstadsindustri. Förbrukning mer än 50 MWh.
6. Stora miljövärden (prioklass 6)
  - Sophantering
7. Stora sociala och kulturella värden (prioklass 7)
  - Arkiv
8. Övriga (prioklass 8)
  - Boende, små till medelstora företag

3.5 Lagar och förordningar

Nedan presenteras de lagar och förordningar som är viktiga att ta hänsyn till vid genomförandet av en kommunal risk- och sårbarhetsanalys.

Lag (2003:778) och förordning (2003:789) om skydd mot olyckor (LSO och FSO)
Lagen och förordningen definierar räddningstjänst samt kommunala och statliga räddningstjänstmyndigheter.

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

4. Identifierade och värderade risker, sårbarheter samt kritiska beroenden inom kommunens geografiska område

I kapitlet presenteras de händelser som inträffat under året och som bedöms ha satt kommunens krisberedskapsförmåga på prov. Översikten ger en sammanställd bedömning av riskområden för 2015, likaså lyfts prioriterade riskområden för 2015 fram.

4.1 Inträffade händelser 2014

Händelser under 2014 som har berört kommunen är skogsbranden i Västmanland. Där bidrog kommunen med personal från brandkåren och kommunen deltog även vid lägesavstämningar med länsstyrelsen avseende händelsen.

4.2 Identifiering av riskområden

I följande avsnitt presenteras en översikt av hot och risker inom det geografiska ansvarsområdet i form av en matris. Matrisen syftar till att belysa samtliga riskområden och fungera som en övergripande prioritering av samtliga identifierade riskområden i kommunen.

4.3 Värdering av riskområden

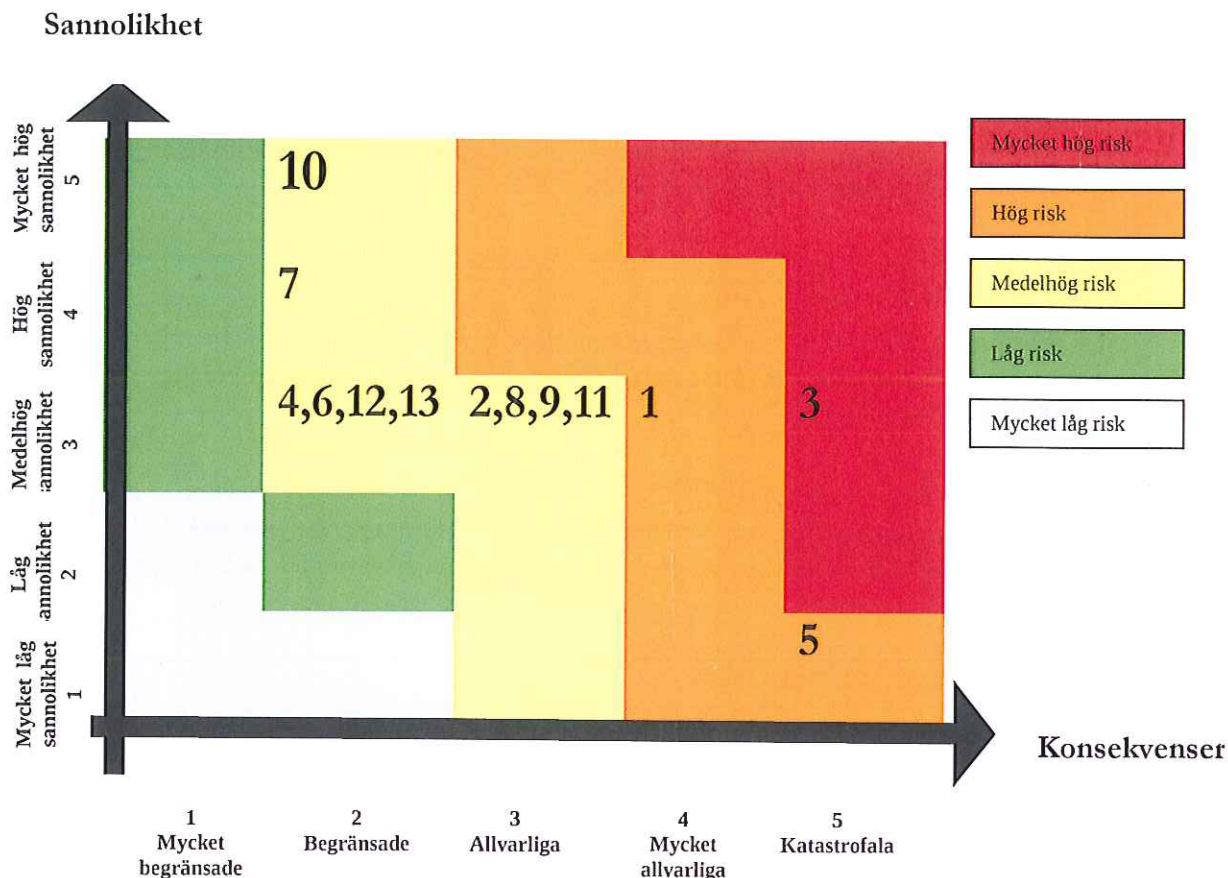
Underlag för prioritering av riskområdena i matrisen, ”matris för prioritering av riskområden”, är den plan för samhällsviktiga verksamheter som har tagits fram tillsammans med Länsstyrelsen.

Prioriteringen utgår från två huvudkriterier, omfattning av konsekvenserna för riskområdena samt omfattningen av resursbehov för att kunna hantera konsekvenserna.

4.3.1 Identifierade riskområden i Orsa kommun 2015:

Nedan presenteras identifierade riskområden i Orsa kommun. Numreringen återkommer sedan i matrisen för värdering av Orsa kommuns riskområden 2015.

1. Elförsörjning	7. Allvarlig smitta
2. IT-system och telekommunikation	8. Extremt väder
3. Dricksvattenförsörjning och avloppshantering	9. Transport av farligt gods
4. Översvämning	10. Olyckor
5. Dammbrott	11. Sociala risker
6. Ras och skred	12. Evenemang
	13. Antagonistiska hot

Figur 4.1 Övergripande värdering av identifierade riskområden i Orsa kommun 2015.

Utifrån matrisen kan man konstatera att scenario dricksvattenförsörjning och avloppshantering har den högsta risken. Därefter kommer elförsörjning och dammbrott. De områden som kommer därefter är extremt väder, transport av farligt gods, IT-system och telekommunikation och sociala risker. Riskmatrisen är en tydlig indikator på vilket typ av scenario som bör övas i Orsa kommun.

4.3.2 Prioriterade riskområden 2015

Riskområden som särskilt belyses under 2015 års risk- och sårbarhetsanalys är:

- Elförsörjning. Med anledning av detta har Orsa kommun deltagit i länsstyrelsens och energimyndighetens styrel-projekt (prioritering av elanvändare vid elbrist).
- Dricksvattenförsörjning: Nodava har uppdaterat sin plan efter att de har tagit fram sin nya RSA.
- Översvämning: Kartering av höjder vid olika översvämningssnivåer skall tas fram under 2015 för att se vilka byggnader och fastigheter som blir berörda. Utifrån detta ta fram planering för att hantera detta. Uppdatera höjdnivåer för nybyggnation Beredskapsplan för dammbrott har tagits fram tillsammans med länsstyrelsen som även kan användas vid översvämning.
- Färdigställa ledningslokaler enligt förslag från MSB

4.4 Analyserade riskområden

Nedan presenteras analyserade riskområden i Orsa kommun för 2015. Presentationen av respektive riskområde utgår från följande struktur:

- Presentation ur ett allmänt och ett kommunalt perspektiv
- Förmågebedömning (Krishanteringsförmåga samt förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning) inom respektive riskområde. För en mer utvecklad förklaring om vad som omfattas av rubrikerna under förmågebedömningen hänvisas till kapitel 2.4.1
- Risk-, sannolikhets- och konsekvensbeskrivning
- Kritiska beroenden och klimatpåverkan
- Planerade åtgärder samt förslag på fortsatt arbete

4.4.1 Elförsörjning

Scenario:

El bortfall i större delen av kommunen under 3 dygn och med en temperatur på -10°C .

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Kontaktvägar med Fortum finns. Genomfört övning hösten 2012 avseende längre strömavbrott.

Praktisk erfarenhet

Vi har inga direkt praktiska erfarenheter av längre elbortfall för vår del.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Reserv elverk finns installerat för kommunal ledning och vid räddningstjänsten. Mobilt elverk för försörjning av äldre boenden och andra kommunala byggnader finns.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående beskrivning. Arbetet med Styrel har gett en bra bas för att hantera effekterna av planerade avbrott. Detta kommer att användas för att styra behovet av utbyggd reservkraft.

Sammanvägd bedömning

Elförsörjning	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Elförsörjning	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	4
Risk	12

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Beroenden finns för många verksamheter avseende elförsörjning. Kommunen har främst prioriterat äldreboenden och kommunal ledning under 2015. Klimatpåverkan är beroende av under vilken årstid på året det inträffar.

Förslag på fortsatt arbete

- Genomföra övningar tillsammans med Fortum.
- Se över elberoende i samhällsviktiga verksamheter i kommunen.
- Färdigställa ledningslokaler enligt förslag från MSB

4.4.2 IT-system och telekommunikation

Scenario:

IT avbrott på grund av el bortfall i större delen av kommunen under 3 dygn och med en temperatur på -10° C

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns med förberedda lokaler. Pågår att uppdatera kontinuitet- och drift instruktioner. Rakel är ett kommunikationsverktyg som används vid kommunikation med länsstyrelsen och övriga kommuner.

Praktisk erfarenhet

Har inga direkta erfarenheter av någon större driftstörning.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Eftersom vi har gemensam IT-drift för Mora, Orsa och Älvdalen och det har gjorts en ledningsanalys i alla tre kommuner i samverkan med MSB har följande åtgärder gjorts. Skapat redundans mellan kommunerna via fiberanslutningar. En gemensam serverdrift med sekundär serverhall. UPS installerat vid varje teknikbod mm. Kommer även under 2015 åtgärda nodrum för inkommande fiber i Mora som även Orsa är berörda av.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående beskrivning

Sammanvägd bedömning

IT-system och telekommunikation	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

IT-system och telekommunikation	Bedömning
Sannolikhet	4
Konsekvens	2
Risk	8

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Verksamheten är väldigt elberoende så det är knutet mot elförsörjning som ovanstående.

Förslag på fortsatt arbete

- Uppdatera dokumentet kontinuitet- och drift enligt BITS. Genomföra åtgärder som kommer fram där.
- Färdigställa ledningslokaler enligt förslag från MSB
- Färdigställa nya nod- serverrum.
- Färdigställa verksamhetsanalysen som beskriver vilka system som finns i Mora, Orsa och Älvdalen.
- Utredda hur informationssäkerhetsarbetet ska organiseras i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner.

4.4.3 Dricksvattenförsörjning och avloppshantering

Scenario:

Kontaminering av huvudvattentäkten som drabbar vattenledningsnätet. Det innebär stora driftproblem innan man återställer normal drift.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Via det VA-plansarbete som bedrivs i Mora, Orsa och Älvdalen kommuner utreds frågan om ökat och förbättrat vattentäktsskydd där Nodava, Miljökontoret och Stadsbyggnadsförvaltningen deltar.

Praktisk erfarenhet

Inga större driftsproblem som har drabbat ett stort antal människor. Har haft några mindre enskilda störningar som har drabbats ett mindre antal fastigheter.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Vi har god förmåga med vissa brister. Reservkraft finns för VA-verken. Det finns inte tillräckligt skydd för befintliga vattentäkter. Planering pågår med att utöka vattenskyddet inom både befintliga vattentäkter och framtida reservvattentäkter. Har nätverk med intilliggande kommuner. Gemensamt VA-bolag Mora, Orsa och Älvdalens kommuner. Har tillgång till materiella och personella resurser via VAKA

Krisberedskapsförmåga

Bättre förmåga att hantera krisberedskapen än att motstå en störning.

Sammanvägd bedömning

Dricksvattenförsörjning och avloppshantering	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	3

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Dricksvattenförsörjning och avloppshantering	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	5
Risk	15

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Är känslig för kraftiga översvämningar och därmed är det klimatpåverkan.

Förslag på fortsatt arbete

- Bygga fasta invallningar vid huvudvattenverk
- Utreda reservvattentäkt vidare
- Uppdatera planen för driftstörning.

4.4.4 Översvämning

Scenario:

100-årsflöde som för Orsas del är på 163,38 i höjdsystem RH 00 Ä.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Uppdaterad beredskapsplan finns avseende dammbrott som kan användas.

Praktisk erfarenhet

Har erfarenhet från tidigare översvämningar 1985 och 2001. Gjort vissa åtgärder efter dessa översvämningar.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Har gjort översvämningsskartering genom Dalälvsprojektet och har egna mätpunkter som avläses manuellt. Kommer även att göra en egen skartering på egna nivåer.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående

Sammanvägd bedömning

Översvämning	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Översvämning	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	2
Risk	6

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Har ett stark klimatpåverkan eftersom hela problematiken är beroende av nederbörden.

Förslag på fortsatt arbete

- Se över vilka nivåer som det är tillåtet att bygga på.
- Se över vilka områden med befintlig bebyggelse som det behöver göras åtgärder på.
- Undersöka möjligheter till upphandling och lagring av invallningsmateriel.

4.4.5 Dammbrott

Scenario:

Dammbrott Trängslet med högsta dimensionerande flöde.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Beredskapsplan för dammbrott Trängslet är framtagen och övad mars 2014.

Praktisk erfarenhet

Erfarenhet av ett dammbrott i Orsa finmark 1985 som inte gav några större konsekvenser nedströms. Inga direkta erfarenheter av större dammar. Övningen är även en erfarenhet som vi har.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Har planerat för hur utrymning ska ske vid dammbrott och vid 100-årsflöde. Har några åtgärder som behöver åtgärdas efter erfarenheter från planering och övning.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående

Sammanvägd bedömning

Dammbrott	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	3

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Dammbrott	Bedömning
Sannolikhet	1
Konsekvens	5
Risk	5

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Har en stor klimatpåverkan eftersom hela problematiken är beroende av nederbörden.

Förslag på fortsatt arbete

- Revidering av planen enligt planering.

4.4.6 Ras och skred

Scenario:

Inga kända områden med risk för ras och skred

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns.

Praktisk erfarenhet

Inga praktiska erfarenheter

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Utredning är gjord.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående

Sammanvägd bedömning

Ras och skred	Bedömning
Krishanteringsförmåga	1
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	1

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Ras och skred	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	2
Risk	6

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Beroende av väderleksförhållanden kan risken förändras.

4.4.7 Allvarlig smitta

Scenario:

Smitta som bryter ut och drabbar en stor del av kommunens invånare.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns.

Praktisk erfarenhet

Ingen praktisk erfarenhet av ett stort utbrott. Har planerat för förmodad smitta 1996 och 2009.

Varje vinter drabbas befolkningen i kommunen av vinterkräksjukan och influensa. Rutiner för att motverka ett större utbrott finns i kommunens verksamheter.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Planering är gjord i förvaltningarna för personalbortfall. Viktigt med berörda myndigheters information till kommunen.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående

Sammanvägd bedömning

Allvarlig smitta	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Allvarlig smitta	Bedömning
Sannolikhet	4
Konsekvens	2
Risk	8

Kritiska beroenden och klimatpåverkan
Kan bli personalbrist

Förslag på fortsatt arbete

- Föra dialog med landstinget vid planering.

4.4.8 Extremt väder

Scenario:

Kommunen drabbas av en storm som innebär problem med nedfallna träd och problem med elförsörjning under hösten med -5° C.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns.

Praktisk erfarenhet

Praktiska erfarenheten består i den kraftiga nederbörden sommaren 2010 norr om Mora som gjorde att vägbankar rasade och underminerades. Långvarig torka vissa år har inneburit större skogsbränder som har varit resurskrävande. Sala branden som inträffade under sommaren 2014 har gett nya erfarenheter beträffande extremt väder

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Avgörande för att motstå störningen är beroende av vädertyp. Starka vindar och mycket snö kan medföra till exempel elbrist och den kan vi hänföra till punkt 5.1.

Krisberedskapsförmåga

Hänvisar till den effekt som det extrema vädret ger i punkterna ovan.
Sammanvägd bedömning

Extremt väder	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Extremt väder	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	3
Risk	9

Kritiska beroenden och klimatpåverkan
Scenariot är en klimatfråga.

Förslag på fortsatt arbete

- Inga förslag utöver det som har nämnts i andra punkter.

4.4.9 Transport av farligt gods

Scenario:

Tankbil med diesel välter i närheten av vattentäkt som medför risk för kontaminering.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Rutiner för att hantera en farligt gods olycka finns.

Praktisk erfarenhet.

Mindre utsläpp av olika kemikalier.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Beroende på olyckans art och geografiska placering m.m. kan samhällsviktig verksamhet behöva utrymmas och stängas.

Krisberedskapsförmåga

Räddningstjänsten besitter förmåga att hantera den akuta skadehändelsen. För långtgående effekter hänvisas till övergripande ledningsplan.

Sammanvägd bedömning

Kemikalieanläggningar och transport av farligt gods	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Kemikalieanläggningar och transport av farligt gods	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	3
Risk	9

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Klimat, främst när det gäller temperatur och vind, kan påverka olyckor med farligt gods på väg. Halt väglag kan innebära att risken för olycka ökar.

Förslag på fortsatt arbete

- Planering och utbildning är ett pågående arbete som ingår i den ordinarie övningsplanen för räddningstjänsten som sker i samverkan med Mora och Älvdalens räddningstjänster.
- Använda Länsstyrelsens framtagna riktlinjer för transport av farligt gods.

4.4.10 Övriga olyckor

Scenario:

Olyckor som händer i samhället som föranleder räddningsinsats enligt LSO. Det här är inget scenario men är händelser som händer i samhället dagligdags.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Räddningstjänsten övar kontinuerligt för att hantera de olyckor som förutsätts kunna föranleda räddningsinsats i Orsa kommun och finns beskrivna i handlingsprogrammet för skydd mot olyckor. Beroende på olyckans beskaffenhet, kan dess konsekvenser eskalera och bli en extraordinär händelse.

Praktisk erfarenhet

Räddningstjänsten övar årligen ca 1600 mantimmar. Årligen har räddningstjänsten ca 50 räddningsinsatser enligt LSO i Orsa kommun.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Ägare och nyttjanderättshavare till byggnader bedriver exempelvis systematiskt brandskyddsarbete för att förebygga och i händelse av olycka ha förmåga att begränsa den negativa skadeutvecklingen. Detta omfattar också samhällsviktig verksamhet.

Krisberedskapsförmåga

Räddningstjänstens organisation, med deltidskåren i Orsa samt brandvärnen i Orsa och Skattungbyn hanterar för de räddningsinsatser som förekommer i Orsa kommun.

Sammanvägd bedömning

Övriga olyckor	Bedömning
Krishanteringsförmåga	1
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	1

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Övriga olyckor	Bedömning
Sannolikhet	5
Konsekvens	2
Risk	10

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Kommunen har en egen organisation för räddningstjänst. Klimatet påverkar typen av räddningsinsatser och räddningstjänsten planerar därför övningar med avseende på säsong och typ av väder.

Förslag på fortsatt arbete

Fortsätta med övningar och utbildningar i syfte att stärka räddningstjänstens förmåga att hantera räddningsinsatser samt den enskildes förmåga att förebygga olyckor.

4.4.11 Sociala risker

Scenario:

En social risk är sannolikheten för oönskade händelser, beteenden eller tillstånd med ursprung i sociala förhållanden som har negativa konsekvenser för det som bedöms vara skyddsvärt. En utmaning i våra kommuner är att minska skillnader i ojämlik hälsa och fördelning av resurser till utsatta människor?.

Definition av social risk, hämtad från Västra Götalandsmodellen.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Det är framtagen en separat risk- och sårbarhetsanalys för sociala risker 2014 som bifogas som bilaga.

Praktisk erfarenhet

Det som framkommit vid den gjorda analysen är redan pågående främjande arbete samt ett åtgärdsförslag.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Det bedrivs förebyggande åtgärder i olika verksamheter i kommunen. De prioriterade riskfaktorerna som kommunen måste arbeta med är komplexa och innebär samverkan mellan olika förvaltningar, föreningar, myndigheter och andra samhällsaktörer.

Krisberedskapsförmåga

Hänvisar till ovanstående text.

Sammanvägd bedömning

Sociala risker	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Sociala risker	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	3
Risk	9

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Scenariot är ingen klimatfråga.

Förslag på fortsatt arbete

- Pågående enligt bilaga

4.4.12 Evenemang

Scenario:

Större evenemang som genomförs i kommunen är Orsyrorna. En större olycka såsom brand eller attentat vid något av dessa evenemang kan innebära påfrestningar för kommunen.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns.

Praktisk erfarenhet

Det finns inga större händelser som har inträffat som har inneburit någon påfrestning på kommunen.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Det är inte definierat som en samhällsviktig verksamhet men berör många människor.

Krisberedskapsförmåga

Hänvisar till ovanstående text.

Sammanvägd bedömning

Evenemang	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Evenemang	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	2
Risk	6

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Scenariot är ingen klimatfråga

Förslag på fortsatt arbete

- Utveckla samarbetet med arrangörerna av de olika evenemangen med säkerhetsfrågor som berör hela kommunen.

4.4.13 Antagonistiska hot

Scenario:

Angrepp och attacker av enskilda eller grupper mot medborgare samt sabotage av infrastruktur eller byggnader faller under rubriken 'antagonistiska hot'. Agerandet kan ske öppet i form av direkta angrepp, eller dolt, som hot om angrepp för att vilseleda eller skapa oro. Hotet kan även bestå i etablering av kriminella organisationer i kommunen.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Samverkan med polismyndigheten i kommunens brottsförebyggande råd. Regeringen har skapat ny myndighet som arbetar med våldsbejakande extremism som kommunen har utsett kontaktperson emot.

Praktisk erfarenhet

Inget direkt praktisk erfarenhet förutom ett tillfälle där ett högerpopulistiskt parti satte upp meddelande vid kommunhuset i Mora och Orsa.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Information via polis- och sociala myndigheter om antagonistiska aktiviteter och hot för att kunna förebygga händelser.

Krisberedskapsförmåga

Hänvisar till ovanstående text.

Sammanvägd bedömning

Antagonistiska hot	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Antagonistiska hot	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	2
Risk	6

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Scenariot är ingen klimatfråga.

Förslag på fortsatt arbete

- Pågående enligt bilaga

5. Övergripande beskrivning av särskilt viktiga resurser som kommunen kan disponera för att hantera extraordinära händelser

Kort om Orsa kommuns krisledningsorganisations arbete och uthållighet:

Regelverk

Orsa kommun har givna uppgifter enligt ovanstående regelverk. Ska även följa krisledningsnämndens reglemente vid extraordinär händelse.

Materiella resurser

Ledningsplats är utsedd och även placering av informationsfunktionen. Resurser för dessa funktioner finns planerade och tillgängliga.

Redundans och robusthet i kommunikationssystem

Kommunikationssystemen i fråga om redundans är god. Vi kan kommunicera med Räddningstjänst och Vattenverket via radio. Sen finns både vanliga telenätet eller mobilnätet (om det fungerar). Växeln sitter i kommunhuset som är försett med reservkraft. Rakel (radiokommunikation för effektiv ledning) finns hos Räddningstjänsten och för Kommunal ledning samt hos NODAVA. Tillsammans med Mora räddningstjänst har reservutalarmering för räddningstjänsten säkerställts i båda kommunerna under 2011.

Reservkraft

Reservkraft finns för kommunhuset och Räddningstjänsten. Mobilt reservkraftverk för elförsörjning av Lillåhem och Orsagården. Mobilt reservverk för vatten och avloppsverk finns hos NODAVA.

6. Bedömning av förmågan i samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område att motstå och hantera identifierade risker som kan leda till en extraordinär händelse

6.1 Sammanvägd förmåga att hantera händelser enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Nedan följer en sammanfattad bedömning av Orsa kommuns förmåga att hantera händelser enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och Lag (2003:778) om skydd mot olyckor. I kommande kapitel kommer en fördjupad analys av respektive riskområde att presenteras. Matrisen grundas på en ROSA bedömning, övningar och händelser som uppstått i kommunen. Bedömningen följer en fyragradig skala (se avsnitt 2.4.3).

Orsa Kommuns krisberedskapsförmåga	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

7. Bedömning av kommunens förmåga att motstå och hantera identifierade risker som kan leda till en extraordinär händelse

7.1 Orsa kommuns krisberedskapsförmåga

Analysen är inte kopplad till något specifikt riskområde utan belyser Orsa kommuns krisberedskapsförmåga sett ur ett generellt perspektiv.

Sammanvägd bedömning

Orsa kommuns krisberedskapsförmåga	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Förslag på fortsatt arbete

Krishanteringsförmåga

- Utbilda personalen i WIS.
- Öva krisledningsnämnd och stab regelbundet (minst 2 ggr/ mandatperiod).
- Det finns en upprättad larmplan som övas i samband med punkt 4.
- Genomföra åtgärder som föreslagits under respektive tänkt händelse

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

- Samma åtgärder som ovanstående

8. Planerade och genomförda åtgärder samt en bedömning av behov av ytterligare åtgärder med anledning av risk- och sårbarhetsanalysens resultat

Genomföra uppföljningen årligen i samband med den årliga inlämningen till Länsstyrelsen och kommunfullmäktige. Se även respektive åtgärder under varje riskområde.

Sammanfattning av planerade åtgärder som har framkommit i ovanstående riskområden.

Riskområde	Åtgärd	Utförs av	När	Åtgärd at
Elförsörjning				
	Genomföra övningar tillsammans med Fortum	Utförd 2012		
	Se över elberoende i samhällsviktiga verksamheter i kommunen.	Beredsksam Orsabostäder socialförv	2016	
	Färdigställa ledningslokaler enligt förslag från MSB	Orsa lokaler mfl	2015	
IT-system och telekommunikation				
	Uppdatera dokumentet kontinuitet- och drift för informationssäkerhet. Genomföra åtgärder som kommer fram där	IS/IT-enheten	2016	
	Färdigställa ledningslokaler enligt förslag från MSB	Se ovan		
	Färdigställa nya nod-serverrum.	Service och fritids kon	2015	
	Färdigställa verksamhetsanalysen som beskriver vilka system som finns i Mora, Orsa och Älvdalen	Efter beslut i VP-rådet IS/IT		
	Utreda hur informationssäkerhetsarbetet ska organiseras i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner.	Hör ihop med ovanstående punkt		
Dricksvattenförsörjning och avloppshantering				
	Bygga fasta invallningar vid huvudvattenverk	NODAVA		

	Utreda reservvattentäkt vidare Utöka skyddet av befintliga vattentäkter	NODAVA		
Översvämning				
	Se över vilka nivåer som det är tillåtet att bygga på.	Stadsbyggnadsförv	2015/2016	
	Se över vilka områden med befintlig bebyggelse som det behöver göras åtgärder på	Beredskapssam. Berörda fastighetsägare	2015-2016	
	Undersöka möjligheter till upphandling och lagring av invallningsmateriel	Samordning mellan berörda		
Dammbrott				
	Undersöka möjligheter för inkoppling av reservkraft till utrymningsstationer.	Utfört 2014		
	Revidering av planen enligt planering.	Berörda	Löpande	
Ras och skred				
Allvarlig smitta				
	Föra dialog med landstinget vid planering.	Socialförvaltningen	Årligen	
Transport av farligt gods				
	Planering och utbildning är ett pågående arbete som ingår i den ordinarie övningsplanen för räddningstjänsten som sker i samverkan med Mora och Älvdalens räddningstjänster.	Räddningstjänsten	Årligen	
	Använda Länsstyrelsens framtagna riktlinjer för transport av farligt gods	Stadsbyggnadsförvaltningen	Vid planprocess	
Evenemang				
	Utveckla samarbetet med arrangörerna av de olika evenemangen			

Bilagor

■ Publikationer

Cederquist, C. (2006). Regional Risk- och sårbarhetsanalys. Länsstyrelsen Dalarna; Plan- och beredskapsenheten.

Cederquist, C. (2007). Regional Risk- och sårbarhetsanalys. Länsstyrelsen Dalarna; Plan- och beredskapsenheten.

Davidsson G, Lindgren, M, Mett L. (1997). Värdering av risk. Karlstad: Räddningsverket.

Ekenberg, L. (2007). Regional risk- och sårbarhetsanalys. Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg; Krisberedskapsfunktionen.

Enander, A. & Johansson, A. (1999). Säkerhetsmedvetande - en förutsättning för säkerhetsbeteende? Karlstad: Räddningsverket

Fakta om Dalarnas Län. Uppdaterad version, maj 2008, går att hämta på:
<http://www.mypaper.se/show/dalarna/show.asp?pid=345175327664895>

Hansen, R. (2003). Skogsbrandsläckning. Karlstad: Räddningsverket.

Krisberedskapsmyndigheten. (2008). Klarar vi krisen? Samhällets krisberedskapsförmåga 2007. 2008:2

Ljunglund, E. (2004). Regional Risk- och sårbarhetsanalys. Länsstyrelsen Dalarna; Plan- och beredskapsenheten.

Nilsson, J. (2003). Introduktion till riskanalysmetoder. Rapport 3124 Brandteknik. Issn 1402-3504. Lund: Lunds Universitet, avdelningen för Brandteknik vid Lunds Tekniska Högskola.

Räddningsverket & Boverket. (2007). Säkra järnvägstransporter av farligt gods. Karlstad: Räddningsverket.

Runesson, T-L. (2004). Räddningstjänst vid olycka med radioaktiva ämnen. Karlstad: Räddningsverket.

Svenska kraftnät. (2007). Dammsäkerhet – egenkontroll och tillsyn.

Wiren, E. (1998). Planering för säkerhets skull. Lund: Studentlitteratur

Wetterud, J. (2005). Risk- och sårbarhetsanalys. Länsstyrelsen Dalarna; Plan- och beredskapsenheten.

■ Utredningar

C, Cederquist. (2008). Rapport om ekonomisk säkerhet i Dalarnas Län 2008. Länsstyrelsen Dalarna; Plan- och beredskapsenheten.

Försvarsberedningen, En strategi för Sveriges säkerhet – Försvarsberedningens förslag till reformer (Ds 2006:1).

Jordbruksverket (2008). Jordbruksstatistisk årsbok 2008.

<http://www.sjv.se/download/18.677019f111ab5ecc5be8000240/JSprocentC3procent85+2008+Hela.pdf>

Krisberedskapsmyndigheten. (2005). Omvärldsexempel 2005. Krisberedskapsmyndighetens rapportering av uppdraget i regleringsbrevet för budgetåret 2005.

Krisberedskapsmyndigheten. (2007). Reservanordningar för kommunalteknisk försörjning. Erfarenheter från 18 års verksamhet med statsbidrag till kommuner. Rapportnr: 1477/2006

Krisberedskapsmyndigheten. (2008). Utvärdering av samverkansövning SAMÖ 2008. Finns att hämta på www.krisberedskapsmyndigheten.se

Länsstyrelsen Dalarnas lokala utvärdering av samverkansövning SAMÖ 2008.

MSB utredning (Fö 2008:03/15).

NCO. (2007). Olyckor i siffror. En rapport om olycksutvecklingen i Sverige. 2007 års utgåva http://www.raddningsverket.se/shopping/srv_ShowItem_22797.aspx

NCO. (2007). Om olyckor i Sverige 2007.

NCO-databas (delvis sekretessbelagd information).

SIKA – Den nationella resvaneundersökningen 2007:19 http://www.sika-institute.se/Templates/Start_5.aspx

SIKA – Inrikes och utrikestrafik med svenska lastbilar, år 2007. http://www.sika-institute.se/Doclib/2008/Statistik/ss_2008_13.pdf

Slutrapport UPOS-projektet. (2007). UPOS- Ett utvecklingsprojekt för Privat och Offentlig Samverkan i Ludvika kommun

SOS Alarm. (2008). Bussolyckan i Gagnef 3 januari 2008. Rapport 2:2008

SOU 2007:60. Sverige inför klimatförändringarna – hot och möjligheter. <http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/89334>

SOU 2006:94. Delbetänkande av klimat- och sårbarhetsutredningen. <http://www.regeringen.se/content/1/c6/07/17/59/d7644281.pdf>

■ Internetskällor för faktainhämtning

Food and agriculture of the United Nations

<http://www.faoorden.se/start.asp?sida=10657>

Hämtad 2008-07-08

Klimatanpassningsportalen

<http://www.smhi.se/cmp/jsp/polopoly.jsp?d=9315&l=sv>

Klimatanpassningsportalen: Fakta om dricksvatten och avloppshantering

<http://www.smhi.se/cmp/jsp/polopoly.jsp?d=9369&a=25121&l=sv>

Hämtad 2008-07-17

Klimatanpassningsportalen: Skogsbrand

<http://www.smhi.se/sgn0106/klimat/konsekvenser.htm>

Hämtad 2008-10-22

Krisberedskapsmyndigheten Kriskommunikation. Att integrera krishantering med kommunikation. Fakta april 2007.

http://www.krisberedskapsmyndigheten.se/upload/12347/faktablad_krishantering_kommunikation_april2007.pdf

Hämtad 2008-09-30

Extremt väder

<http://www.smhi.se/sgn0106/klimat/extrem.hmt>

Hämtad 2008-08-05

Livsmedelssverige

<http://www.livsmedelssverige.org/>

Smittskyddsinstitutet

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/>

Hämtad 2008-10-27

Statens veterinärmedicinska anstalt

<http://www.sva.se/sv/Start/Start/Zoonoscenter/>

Hämtad 2008-07-24

Svenska djurhälsovården

<http://www.svdhv.org/bekampningsprog/far/276-scrapie.asp>

Hämtad 2008-07-24

Totalförsvarets forskningsinstitut

http://www.foi.se/FOI/templates/Page_655.aspx

Hämtad 2008-07-28

Vattenportalen

<http://www.vattenportalen.se/index.htm>

Vattenportalen: Fakta om vattenförsörjning och avlopp

http://www.vattenportalen.se/fov_sve_djup_sot_vattenforsorjning.htm

Hämtad 2008-07-18

Vägverket: Fakta om omkomna i trafikolyckor, Dalarnas län

http://www.vv.se/templates/page3wide_2207.aspx

Hämtad 2008-07-10

■ Lagstiftning

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor

Förordning (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap

Förordning (2002:864) med länsstyrelseinstruktion

Förordningen (1999:382) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Epizootilagen (1999:657)

Epizootiförordning (1999:659)

Zoonoslagen (1999:658)

Zoonosförordning (1999:660)

Risk- och sårbarhetsanalys

Avsnitt 9: Sociala risker

Bedömning 2015

Version 2015-09-16

Innehåll

Sociala risker – bedömning 2015

1. Bakgrund

2. Sociala risker i Orsa kommun

3. Analys och sammanfattande bedömning

4. Förslag till åtgärder

5. Arbetsprocess 2015

Bilagor

A. Riskidentifiering och riskvärdering

4.1 Genomgång av riskfaktorer

4.2 Riskbedömning utifrån riskidentifiering

4.3 Förmågebedömningar

B. Pågående förebyggande åtgärder

C. Att arbeta med sociala risker – ett stödmaterial (separat dokument)

1. Bakgrund

Risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) har en viktig roll i det förebyggande riskhanteringsarbetet och det svenska krishanteringssystemet. Utan en RSA blir kunskapen om samhällets risker och sårbarheter lägre. Genom åren har fokus i de genomförda risk- och sårbarhetsanalyserna legat på tekniska och fysiska risker. På senare år har man insett att det finns andra händelser än exempelvis strömavbrott, översvämningar och pandemier som kan försätta ett samhälle i kris.

De senaste årens oroligheter runt om i svenska förorter såsom exempelvis Gottsunda, Rosengård, Husby, Tensta, har visat på att det i samhället finns ett behov av att lyfta frågor som berör människors sociala situation även i ett krisberedskapsperspektiv. Blir det oroligt i delar av samhället kan dess grundläggande funktionalitet påverkas och det kan bli svårt att upprätthålla samhällsviktig verksamhet.

Enligt krisberedskapsförordningen ska följande delar särskilt beaktas:

- Situationer som uppstår hastigt, oväntat och utan förvarning
- Situation där det finns ett hot eller en risk att ett sådant läge kan komma att uppstå
- Situationer som kräver brådskande beslut och samverkan med andra aktörer
- Att de mest nödvändiga funktionerna kan upprätthållas i samhällsviktig verksamhet
- Förmågan att hantera mycket allvarliga situationer inom myndighetens ansvarsområde.

Sociala riskfaktorer

Sociala riskfaktorer är omständigheter eller egenskaper hos människor, deras livsvillkor eller levnadsförhållanden som kan öka sannolikheten för att oönskade händelser, beteenden eller tillstånd skall inträffa.

Exempel:

- Social, ekonomisk och politisk marginalisering
- Otrygga uppväxtförhållanden (anknytning, brist på förebilder, barnfattigdom)
- Otrygg boendemiljö
- Ohälsosamma levnadsvanor
- Bristande skolgång
- Brist på finansiella, materiella eller personella resurser hos myndigheter
- Brister i samhällsfunktioner (systemfel, kompetensbrist, korruption, ledningsproblem)
- Segregation

Sociala risker

Sociala risker är sannolikheten för oönskade händelser, beteenden eller tillstånd med ursprung i sociala förhållanden som har negativa konsekvenser för det som bedöms vara skyddsvärt.

Sociala risker kan i förlängningen leda till extraordinära händelser så som förtroendeproblem för rättsväsende och upplopp. Dessa händelser brukar ibland benämnas social oro.

Sociala risker uppstår vanligtvis i kombination av flera riskfaktorer.

Analys och riskbedömning av sociala risker 2015

En analysgrupp har under våren 2015 varit ett stöd i utarbetande av denna riskanalys. Arbetet har letts av beredskapssamordnaren och dåvarande folkhälsosamordnare.

2. Sociala risker i Orsa kommun

Vad är skyddsvärt

För att identifiera risker är det viktigt att först identifiera vad som är värt att skydda. Det kan exempelvis vara att trygga liv och hälsa, skydda kommunens varumärke, att säkerställa goda levnadsvillkor eller skydda miljö och egendom.

Analysgruppen har diskuterat vad som är skyddsvärt och tycker att det som anges i kommunens vision och mål är viktiga värden att skydda. Gruppen vill också framhålla att framtidstro är en viktig del av ett bra och hållbart samhälle. I Orsa kommuns vision och mål anges följande:

- Orsa ska vara en plats där folk trivs och vill bo (Miljö)
- Orsa ska vara ett bra och hållbart samhälle (Människa och system)
- Ett jämlikt Orsa där alla känner sig välkomna (Värden)
- En attraktiv turist- och bostadsort (Miljö)
- Kommunens verksamheter ska hålla hög kvalitet och det ska kännas tryggt att använda sig av dem (System)

Riskidentifiering (Se bilaga 4.1)

Ett 20-tal riskfaktorer identifierades av analysgruppen

Riskvärdering (se bilaga 4.2)

Analysgruppen diskuterade och värderade de identifierade riskfaktorerna och gjorde bedömningen att följande var de mest kritiska.

- Svaga kunskapsresultat i skolan
- Tapp av personal/kompetens inom kommunen men även inom polisen. Dessutom svårigheter att rekrytera kompetent personal
- Det kommande asylboendet samt utökningen av boende för ensamkommande barn
- Narkotika/Droger
- Ensamstående föräldrar
- Otrygga uppväxtförhållanden
- Skadegörelse (även om det den senaste tiden inte har varit så mycket)

Utvärdering av genomförda åtgärder

Ingen uppföljning eller utvärdering gjordes eftersom inga åtgärder beslutades förra året på grundval av den riskanalys som gjordes då.

3. Analys och sammanfattande bedömning

Sociala risker är ett omfattande och svåröverskådligt område och det är inte helt lätt att avgöra om de riskfaktorer som identifierats kan leda till "oönskade händelser, beteenden eller tillstånd som har negativa konsekvenser för det som bedöms vara skyddsvärt". Det finns många komplexa samband mellan risk- och skyddsfaktorer. Det är inte enbart förekomsten av eventuella riskfaktorer som påverkar huruvida en oönskad händelse inträffar, utan det är en kombination av hur risk- och skyddsfaktorer interagerar med varandra.

I detta arbete har vi konstaterat att det också är svårt att bedöma vilken förmåga vi har att förebygga och möta de risker som i riskbedömningen bedömts vara de mest sannolika och/eller ha de allvarligaste konsekvenserna. Vår sammanfattande bedömning ska därför ses som något osäker.

Vår bedömning är att:

1. Trots att det finns ett antal riskfaktorer som är bekymmersamma och som kräver förebyggande insatser så föreligger det idag ingen överhängande risk att dessa riskfaktorer skulle leda till omfattande social oro eller extraordinära händelser av social art som har allvarliga konsekvenser för det som bedöms vara skyddsvärt.
2. Vi behöver fortsätta utveckla arbetet med sociala risker vad gäller att hitta en bra struktur och analysmodell för arbetet, fastställa vart ansvaret och styrning av arbete ska ligga, skapa förutsättningar för att en analysgrupp med en samlad kompetens inom det sociala området kan genomföra arbetet, skapa rutiner för datainsamling samt hitta en kalkylmodell för socioekonomiska beräkningar som kan mäta effekterna av förebyggande åtgärder.

Även om vi inte ser någon överhängande risk för extraordinära händelser ska nämnas att sannolikheten inte är försumbar för att det kan inträffa någon form av aktion eller attack mot flyktingar, eller personer som anses ha ett ansvar för att det kommer flyktingar och invandrare till Orsa. Från polisen har rapporterats vissa oroande händelser mellan svenska ungdomar och ungdomar som kommit som flyktingar från andra länder. Sådana händelser kan bli en utlösande gnista som kan leda till omfattande sociala oroligheter. Ett boende för ensamkommande flyktingbarn öppnade förra året och en utbyggnad av detta har skett i år. Det innebär att fler ungdomar från andra kulturer kommer att röra sig i byn. Dessutom kommer ett asylboende öppnas i centrala Orsa.

4. Förslag till åtgärder

Utifrån analysgruppens genomlysning av risker samt de erfarenheter som andra kommuner har gjort, anser gruppen att följande övergripande åtgärder är viktiga i arbetet med att förebygga sociala risker:

- Att berörda aktörer samverkar tvärssektoriellt
- Att agera tidigt och gemensamt
- Att öka kunskapen om risk- och skyddsfaktorer
- Att involvera skolorna i arbetet
- Att arbeta systematiskt

Förslag till förebyggande åtgärder - "Grönt läge"

I grönt läge bedrivs det förebyggande arbetet och på att förbättra strukturer och rutiner i linjeverksamheten och i samverkansarbete. Här kan man se kopplingen till kommunens långsiktiga arbete med folkhälsa och social hållbarhet.

Risikfaktor: Svaga kunskapsresultat i skolan

1. Fortsätt det pågående utvecklingsarbetet för bättre kunskaper och kvalitetssäkring i skolan.
2. Fortsätt och utveckla det samverkansarbete som sedan en tid bedrivits mellan socialnämndens verksamhet-skolan-elevhälsan-vårdcentralen-barn- och ungdomspsykiatri, (fortsättning av projekten Vård på lika villkor och Orsa åter i topp).
3. Förstärk elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Elevhälsan är en mycket viktig resurs i kommunens hälsofrämjande och förebyggande arbete. I Skolverkets och Socialstyrelsens rapport "Vägledning för elevhälsan" beskrivs vad Elevhälsans uppgifter bör innehålla. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande och elevhälsans personal ska även stödja elevens utveckling mot utbildningens mål. Genom elevhälsans uppdrag sätts sambandet mellan lärande och hälsa i fokus och elevhälsan knyts därmed närmare skolans uppdrag. Arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övrig personal i skolan. En hälsofrämjande skolutveckling syftar till att elever ska nå kunskapsmålen och omfattar allt det arbete i skolan som innebär att eleverna kan nå målen.
4. Delta i LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitik) För att ta reda på hur ungas situation ser ut så att man utifrån detta kan utveckla insatser för att förbättra ungas villkor lokalt. Frågorna i enkäten ger svar på hur unga i kommunen uppfattar inflytande, demokrati, arbete, hälsa, fritidsutbud, situationen i skolan och vilka framtidsplaner de har.

Riskfaktor: Tapp av personal/kompetens inom kommunen men även inom polisen. Dessutom svårigheter att rekrytera kompetent personal.

Det är inte helt enkelt att veta vad som gör att personer söker sig till och stannar kvar hos en arbetsgivare. Dock kan man säga att det är viktigt att man som arbetsgivare strävar efter att möta individen med dess intressen och behov. Detta gör att man bli mer attraktiv och tilltalar en större skara individer. I detta sammanhang är tre faser avgörande - rekrytering, behålla och avsked.

Rekryteringsfasen är den utåtriktade fasen. Det är då arbetsgivaren verkligen syns utåt och marknadsför sig själv som en attraktiv arbetsgivare. Här får arbetsgivaren möjlighet att skapa nya relationer med utomstående personer, dessa personer kommer att kunna bli som vandrande budskapsbärare. Att kommunen är attraktivt att söka sig till. Därför är det viktigt att man i rekryteringsfasen signalerar respekt, öppenhet och ärlighet. Att de som sökt tjänsten känner att man har fått en rättvis bedömning, alltså även de som ej fått tjänsten.

Behållafasen. Att som arbetsgivare behandla de anställda på ett sådant sätt att de sprider ordet - här trivs man! Som arbetsgivare räcker det inte med att engagera sig i mål och strategier av verksamhetsmässiga mått. Man måste även ta fasta på vad individen behöver och vill ha. Inte bara lyssna och göra, utan även se och förstå. Ge förtroende samt naturligtvis visa uppskattning. När en anställd eller individ känner att arbetsgivaren ser henne/honom som individ och inte bara som en del i en producerande grupp skapar man förtroende.

Avskedfasen är något man kanske vill undvika. Men istället för att försöka behålla individen fokusera på att försöka behålla kompetensen. Visa på att man som arbetsgivare inte räds att släppa en individ till andra arbetsgivare utan uppmuntra stället till öppenhet, att det är ok att vilja ta steget vidare. Detta kan medföra en större möjlighet till kompetensöverföring, kanske hinner man rekrytera någon ny som under ett slutskede går dubbelt med den som lämnar. En annan vinst kan bli att den personen som lämnar, på samma sätt som de som inte går vidare i rekryteringarna, bli ännu en budskapsbärare, att man är en attraktiv arbetsgivare. Det är i denna fas också viktigt med avslutningssamtal för att ta tillvara personens synpunkter på kommunen som arbetsgivare – vad kan förbättras.

Riskfaktor: Det kommande asylboendet samt utökningen av boende för ensamkommande barn

1. Information om ensamkommande barn och asylboende till elever på Orsaskolan
2. I takt med att antalet invandrare och flyktingar ökar i Orsa ökar även behovet av strategiskt integrationsarbete. Det sker redan idag en hel del arbete på området vilket gör att de flyktingar som kommer in i kommunal verksamhet får relativt bra förutsättningar för att integreras och att inte hamna i socialt- eller ekonomiskt utanförskap. Men mer kan göras för att förbättra detta arbete samt insatser för att motverka främlingsfientlighet. Genom ökade insatser för samtliga invånare i kommunen som befinner sig i, eller riskerar att hamna i, socialt- eller ekonomiskt utanförskap kan vi även minska sannolikheten för att det inträffar

någon form av social kris i samhället med anknytning till invandringen. En integrationsstrategi behöver tas fram för att ange inriktning på arbetet. Detta är särskilt viktigt med anledning av det förväntat ökade trycket på att ta emot fler flyktingar och ensamkommande barn. Kommunen behöver också bli bättre på att ta tillvara de resurser som finns hos de som kommer hit som flyktingar. Även tidiga riktade insatser inom skola borde kunna få positiva effekter.

Riskfaktor: Narkotika/Droger

1. När det gäller skolans arbete med alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) kan elevhälsans personal medverka på olika sätt. På en organisatorisk nivå kan elevhälsan till exempel bidra till att skapa en rökfri skolmiljö. Elevhälsan kan vidare bidra i undervisningen genom samtal om risker med ANDT och om gruppsyck.
2. ANDT på schemat handlar om att med ett nytt arbetssätt och en ny presentation av ANDT-material, som kan bidra till att utveckla elevers kunskap och färdigheter. Arbetsområdet kan läggas upp som en process med tre block; startblocket, genomförandet och målgången. Genom att integrera ANDT-undervisning i det egna ämnet kan undervisande lärare till stor del basera undervisningen på sin egen ämneskunskap.
3. Livskunskap i skolan
Lektionerna kan bestå av samtal om människosyn, hälsa, självförtroende och självkänsla, vänskap, kärlek och känslor, kulturer och kulturkrockar, livsstil och samlevnad, drogproblem och relationer, existentiella och etiska frågor samt konflikthantering. Man får också träna sig att lyssna på varandra, våga uttrycka egna tankar, lära av varandra och att samarbeta. Om undervisningen bedrivs förnuftigt och i en positiv anda finns goda möjligheter till ökad förståelse, mognad och gemenskap bland de deltagande i gruppen eller klassen. Det finns bra kursplaner som används i olika skolor att läsa på nätet och i boken Livskunskap i skolan, för att nämna några exempel.
4. En strategi för ANDT-arbetet bör tas fram som tar sin utgångspunkt i det länsövergripande arbetet. I strategin eller i en handlingsplan som utgår från denna bör aktiviteter som ANDT på schemat, tobakspolicy på skolorna finnas med.

Riskfaktor: Otrygga uppväxtförhållanden

1. Fortsätt med de föräldrautbildningar kommunen anordnar samt utveckla andra typer av föräldrastöd som ex. föräldracafé, Familjens hus.
2. Nattvandringar
3. Delta i LUPP (se ovan)

Risikfaktor: Skadegörelse

1. Större närvaro av polis ex på Orsaskolan samt mer synlig på gator (Se över överenskommelsen)
2. Nattvandringar
3. Bättre dokumentation och tydlig uppföljning på skadegörelsen som sker

Utveckla arbetet med sociala risker

- Fastställ vart ansvaret och styrning av arbete ska ligga
- Skapa förutsättningar för att en analysgrupp med en samlad kompetens inom det sociala området kan genomföra arbetet.
- Skapa rutiner för datainsamling av sociala riskfaktorer
- Hitta en kalkylmodell för socioekonomiska beräkningar som kan mäta effekterna av förebyggande åtgärder.
- Använd det stödmaterial som är framtaget i samband med denna riskanalys
- Anordna en workshop med diskussioner och erfarenhetsutbyten kring sociala risker.
- Utifrån bedömningen av riskfaktorer och risker ta fram ett eller flera aktuella scenarier. Scenarierna bör innehålla händelser som inträffar över tid och som i förlängningen leder till en extraordinär händelse. För varje scenario analyseras sårbarheter och vilken förmåga det finns att hantera händelserna.

Sociala medier

Förbättra kunskaper om sociala medier för att ha koll på vad som pågår, kunna stoppa kränkningar samt använda aktivt i kontakt med kommuninnevånarna.

Förslag på åtgärder för "Gult läge"

Det lokala brottsförebyggande rådet ges i uppdrag att hålla sig väl informerade om sociala riskfaktorer och risker i kommunen och när underrättelse inkommit gällande oroligheter eller specifik händelse som kan medföra att våldsamheter utbryter, förvarna och förbereda krisledningsorganisationen för det röda läget.

Förslag på åtgärder för "Rött läge"

I detta läge har situationen eskalerat till kollektiva våldsytttringar i form av anlagda bränder, stenkastning, skadegörelse mm. Det är då viktigt att snabbt dämpa oroligheterna genom att implementera den organisation och de åtgärder som planerats. För detta föreslår vi att den befintliga krisledningsorganisationen också ska ha ansvar för att hantera sociala risker.

5. Arbetsprocess 2015

En analysgrupp bestående av representanter från socialtjänst, skola, ungdomsverksamhet, polis, integrationsenhet och räddningstjänst träffades vid sex tillfällen. Till processledare utsågs kommunens dåvarande folkhälsosamordnare. Alla hade inte möjlighet att delta vid de fyra planerade träffarna. Därför anordnades ett extra möte.

Möte 1 – 26/3

Bakgrund; RSA, arbetsmetod
Genomgång av förra årets analys
Vad är sociala risker
Utdelning av material inför nästa möte

Möte 2 – 16/4

Information om det kommande asylboendet på Orsa hotell
Presentation av ny folkhälsosamordnare
Genomgång av utdelat material
Genomgång och dialog kring olika riskfaktorer

Möte 3 – 20/4

Dialog om vad som är skyddsvärt.
Genomgång av statistiskt underlag.
Genomgång av vilka de största riskerna är utifrån gruppens kunskaper och erfarenheter.

Det som bedömdes som skyddsvärt var detsamma som förra året.
Vi har inget bra statistikunderlag att göra analys från beroende på att inget nytt material kommit från länsstyrelsen, ungdomsenkäten LUPP görs under hösten, den nationella folkhälsoenkäten (HLV) var ej sammanställd.

Möte 4 – 5/5

Genomgång av de sociala risker som kom fram förra mötet – 22 stycken
Uppdelning, strukturering av dessa

Möte 5 – 26/5

Avstämning av och komplettering av riskanalysen
Förslag till åtgärder

Sammanställning av arbetet

Under augusti/september sammanställde processledaren analysarbetet till denna rapport samt utarbetade ett stödmaterial för kommande års arbete med sociala risker.

Bilaga A. Riskidentifiering och riskbedömning

Vid tiden för analysgruppens arbete fanns inte någon ny upplaga av länsstyrelsens sammanställning av de indikatorer som tagits fram i "Västra Götalandsmodellen". Vi använde den statistik vi fick förra året och kompletterade med Barnombudsmannens statistik om barn och unga, Folkhälsomyndighetens faktablad samt annan information från sociala myndigheter och polis.

4.1 Genomgång av riskfaktorer/indikatorer

Riskgrupp: Sociala

Befolkningsutveckling

En minskande befolkning är en avsevärd social riskfaktor genom att det leder till minskat underlag för affärer och social service. Minskat skatteunderlag försämrar kommunens möjlighet att ge den service som kommuninvånarna har rätt att förvänta sig. En åldersstruktur med många äldre och färre i arbetsför ålder ställer ökade krav på kommunens sociala verksamhet.

Valdeltagande - Demokrati

Det är ett något lägre valdeltagande i Orsa än i länet och riket. Detta är förstås inte bra ur demokratisk synvinkel och ett arbete med att förbättra detta är angeläget. Grunden för att känna delaktighet och ha inflytande läggs i förskolan och skolan så skolans demokratiska uppdrag bör stärkas. Dock har valdeltagandet ökat mer i Orsa, både i riksdags- och kommunalval, än riket i snitt, vilket måste ses som positivt.

Utbildning

Trots jämförelsevis höga kostnader/goda resurser har skolan i Orsa under många år haft dåliga kunskapsresultat. Att lyckas i skolan ger förutom goda möjligheter till framtida jobb också skydd mot exempelvis droganvändning, och motsatt sämre möjligheter att komma in på arbetsmarknaden och ökad risk för droganvändning. Dessutom har skolan genomfört enkäter som pekar på att en del elever uppfattar skolan som bortkastad tid. För att påverka ungdomars värderingar krävs ett systematiskt arbete, vilket med fördel kan ske i skolan. Skolpersonal har dagligen kontakt med ungdomar och är en betydelsefull aktör vid identifieringen av risk- och skyddsfaktorer förekomst bland unga. Detta visar på vikten av att det finns ett samarbete mellan skolor och kommunens arbete med sociala risker.

Arbetsmarknad - Arbetslöshet

Det är mycket positivt att arbetslösheten går ner och särskilt då för ungdomar. Att man kommer i arbete innebär att man får ökade möjligheter till egen försörjning. Därmed minskar rimligtvis behovet av försörjningsstöd. Att komma i arbetet minskar dessutom risken för långtidsarbetslöshet. Statistiken visar också att unga personer i åldern 20–29 som arbetar, har färre dagar med dålig kroppslig hälsa än de som är utan arbete i samma ålder. De har också färre dagar med dålig psykisk hälsa och färre dagar då ohälsa hindrat dem från dagliga aktiviteter. Det innebär att minskande arbetslöshet bland unga minskar risken för psykisk ohälsa som i sin tur innebär att risken för arbetslöshet minskar – en positiv spiral.

Otrygga uppväxtförhållanden

I Orsa finns procentuellt fler familjer med låga inkomster än det gör i länet och riket. I Barnombudsmannens statistik (SCB) om barn i ekonomiskt utsatta familjer ser vi att andelen i Orsa år 2012 är 29 %, vilket är i närheten av de tio kommuner som har högst andel. För länet ligger det på 22 % och riket 19 %. Sedan år 2008 har andelen ökat från 20 %. Ekonomisk utsatthet, splittrade familjer, brister i föräldrars kontakt med sina barn, orolig skol- och boendemiljö är allvarliga riskfaktorer som kräver samlade insatser av samhället. Att minska oron i skolmiljön samt att erbjuda föräldrastödsutbildningar är några insatser.

Sociala medier

Sociala medier har blivit ett kraftfullt instrument på gott och ont. På sociala medier sprids snabbt rykten och hets mot individer och grupper förekommer och kan vara en utlösande faktor till social oro. Men sociala medier kan också användas i brottsförebyggande och kontaktskapande syfte.

Fungerande samhällsfunktioner

Brist på finansiella, materiella eller personella resurser hos myndigheter

Riskgrupp: Hälsa

Ohälsodagar

Antalet ohälsodagar per person och år (Folkhälsomyndigheten) har både för kvinnor och män i Orsa legat på ungefär samma nivå som Dalarna i snitt och riket. Precis som i länet och riket så är det kvinnor som har högre antal ohälsodagar.

Riskbruk av alkohol

Enligt statistik från folkhälsomyndigheten är riskbruk av alkohol lägre i Orsa både för män och kvinnor jämfört med såväl Dalarna i snitt som riket och enligt siffror från CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) så minskar missbruket i hela landet. Den allmänna uppfattningen (b.l.a. polis och ungdomssamordnare) tycks vara att riskbruk av alkohol minskar bland ungdomar.

Detta är förstås mycket positivt. Samtidigt visar vår genomgång att statistik från olika håll motstridiga siffror. Det pekar på att det krävs mer tid för att kvalitetssäkra data om riskfaktorer.

Missbruk av droger

När det gäller droger har det framkommit genom ungdomssamordnaren och polis att det är "spice" som ökar. Det är lättillgängligt och relativt billigt. Enligt uppgifter från socialförvaltningen finns det många missbrukare i Orsa. Det är svårt att erhålla tillförlitlig statistik för drogmissbruk på grund av mörkertal. Det finns dock en uppfattning, som man inte kan belägga med siffror, att droger är ett stigande problem bland främst ungdomar och dessutom längre ner i åldrarna än tidigare.

Riskgrupp: Säkerhet och trygghet

Det totala antalet anmälda brott under de senaste åren varierar mellan 500-600 stycken, med en topp runt 700 mellan 2002-2005. En ökning av anmälda brott har skett vad gäller våldsbrott, hotkränkningar och frihetsbrott samt alkohol- och narkotikabrott. En minskning av brott har skett inom områdena stöldbrott och bilbrott. I Orsa kommun anmäls det betydligt färre brott per invånare jämfört med övriga riket.

När det gäller fysisk skadegörelse, anlagda bränder samt stöld och rån så har det i Orsa varit mindre av sådant än i Dalarna i snitt och väsentligt mindre än i riket under åren 2009 – 2013. Skadegörelse och anlagda bränder kan ses som indikatorer på hur ett område "mår".

När det gäller hot och våld så är samtliga anmälda brott 2013 något högre än Dalarna i snitt, medan det för de fyra föregående åren legat lägre. Alltså en negativ utveckling.

Anmälda misshandelsbrott mot kvinnor utomhus där förövaren är bekant har ökat drastiskt sedan föregående år.

Enligt statistiken skedde en drastisk uppgång av hot mot tjänsteman 2013.

När det gäller hatbrott så finns det för 2013 inga uppgifter om antalet anmälningar med främlingsfientliga/rasistiska hatbrottsmotiv.

Från samtal med polisen så framkommer det att man ser risk för ökade motsättningar mellan svenskfödda och utlandsfödda ungdomar.

När det gäller otrygghet i form av oro över brottslighet i samhället, otrygghet att vara ute en sen kväll i det egna området eller oro över att utsättas för överfall/misshandel finns inga uppgifter för Orsa från Brottsförebyggande rådet.

Riskgrupp: Försörjning

Nettoinkomsten för både kvinnor och män är lägre i Orsa än i Dalarna i snitt och i riket.

Andel barn i ekonomiskt utsatta hushåll är högre i Orsa än i Dalarna i snitt och i riket. Likaså är andelen med ekonomiskt bistånd högre i Orsa.

Låg utbildningsnivå och hög arbetslöshet kan ge sämre förutsättningar för en god ekonomisk säkerhet.

Förhoppningsvis kommer förändringen på arbetsmarknaden nu bidra till att fler klarar sin egen försörjning samt att försörjningsstödet minskar. Vi har under en tid legat på en mycket hög kostnad per invånare jämfört med andra kommuner, något som tar stora resurser av kommunen.

4.2 Riskbedömning utifrån riskidentifiering

Här presenteras en sammanställning av de riskfaktorer/indikatorer analysgruppen fann vid genomgång av riskfaktorer samt utifrån deltagande befattningshavares kunskaper om det aktuella läget.

Sociala risker sammanställda vid analysgruppens möte 20/4 2015

1. Arbetslöshet
2. Ej behöriga till gymnasiet
3. Skadegörelse
4. Våldsbrott/våld i nära relationer
5. Barn i ekonomiskt utsatta hushåll
6. Brist på resurser i kommun och hos polismyndighet
7. Låga nettoinkomster
8. Hot på nätet
9. Tillgrepp, stöld
10. Oföljsamhet kring regler – egna normsystem
11. Högt försörjningsstöd
12. Flera personer är långt från arbetsmarknaden
13. Många barn saknar kontakt med föräldrar – utslängda från hemmen
14. Lärare upplever hot (enkät)
15. Det finns ett missnöje hos vissa ungdomsgrupper som gror under ytan – detta kan blomma ut snabbt
16. ”Dryga typer” som hänger på ungdomens hus – gör att andra ungdomar inte går dit
17. Det finns ensamma barn
18. En del personer med annan etnicitet sticker ut något
19. Stora tapp av kompetens i kommunen (flera personer har eller kommer att sluta. Som skäl har bl.a. uppgivits omorganisation och dåligt ledarskap)
20. Drogrelaterade uppgörelser/konflikter
21. Skolk
22. Hög ohälsa

Som synes en diger lista på riskfaktorer. De flesta fanns med vid förra årets Risk- och sårbarhetsanalys. Det som tillkommit är: Hot på nätet, oföljsamhet kring regler – egna normsystem hos vissa personer/grupper, barn som blir utslängda från sina hem, tapp av kompetens inom kommunens verksamheter samt drogrelaterade konflikter/uppgörelser.

Riskvärdering gjord vid analysgruppens möte 5/5

Analysgruppen diskuterade och värderade ovan listade riskfaktorer och gjorde bedömningen att följande var de mest kritiska.

- Svaga kunskapsresultat i skolan
- Tapp av personal/kompetens inom kommunen men även inom polisen. Dessutom svårigheter att rekrytera kompetent personal
- Det kommande asylboendet samt utökningen av boende för ensamkommande barn
- Narkotika/Droger
- Ensamstående föräldrar
- Otrygga uppväxtförhållanden
- Skadegörelse (även om det den senaste tiden inte har varit så mycket)

4.3 Förmågebedömning – Normalläge

Ingen sådan gjordes

4.4 Förmågebedömning – Worstcase

Ingen sådan gjordes

Bilaga B. Pågående förebyggande åtgärder

Det görs en hel del förebyggande arbete i kommunen som kan ses som frisk- och skyddsfaktorer. Några av dessa är:

Förbättrad samverkan

En satsning för att förbättra samverkan mellan kommunens olika verksamheter samt med landstingets vårdcentral samt bub och hab är igång.

Det finns ett antal forum för att stödja och förbättra samverkan inom det sociala området: POLSAM, Folkhälsoråd, Det lokala BRÅ, POSOM

BRÅ - LBR

BRÅ är förkortningen för "Brottsförebyggande rådet". Det syftar till att kommunen lokalt i välfungerande nätverk kan arbeta brottsförebyggande på flera olika plan. I Orsa träffas BRÅ:s styrgrupp några gånger per år och drar upp gemensamma riktlinjer samt följer upp och utvärderar den handlingsplan för det BRÅ-arbete kommunfullmäktige fastställde 2002.

Överenskommelse mellan Orsa kommun och polismyndigheten i Dalarna. Överenskommelsen avser gemensamt brottsförebyggande arbete. Syftet är att i samverkan, såväl lång- som kortsiktigt stärka det lokala brottsförebyggande arbetet för att öka tryggheten och minska brottsligheten i kommunen. Överenskommelsen avser att tydliggöra samverkansformer och precisera åtaganden. Det naturliga forumet för samarbete och samråd på lokal nivå är det lokala brottsförebyggande rådet (LBR). Aktuella problemområden är ungdomars missbruk av droger, särskild tillsyn i centrumdelar – tillhåll berusade personer, förebygga rattfylleri/drograttfylleri. Även åtgärder som särskilda föreläsningar, information till elever genom besök av polis på skolor och gemensamma krogkontroller.

AME - Resurscentrum

Arbetsmarknadsenheten är kommunens resurs i samverkan kring individer som står utanför arbetsmarknaden. Syftet är att stärka och stimulera varje enskild individ till att så snabbt som möjligt komma ut i egen försörjning. Kommunen har ett antal arbetsträningsställen för människor som är i behov av att rehabiliteras till arbete. Här finns det möjlighet att utifrån sina individuella förutsättningar träna upp sin arbetsförmåga för återgång till den reguljära arbetsmarknaden.

På AME drivs projektet "Unga till arbete". Det är till för personer mellan 18-24 år och är utan arbete. I programmet får man hjälp att hitta sina egna resurser och få en praktikplats som gör det lättare att få jobb. Programmet är uppdelat i två delar, en utbildningsdel och en praktikdel. Längden på programmet varierar beroende på behov och förutsättningar. För att komma in i programmet, ska man hänvisas en plats genom Arbetsförmedlingen eller Socialförvaltningen.

Arbetsmarknadsenheten anordnar också feriepraktik (sommjarjobb) för skolungdomar (klass 9 grundskolan samt gymnasieungdomar åk 1). Varje feriepraktik planeras för en 2 veckors-period (6 tim/dag) per person.

Genom samverkan med andra myndigheter samt andra kommunala verksamheter drivs Resurscentrum - ett samverkanskontor. Syftet med ökad samverkan är att samordna samhällets resurser när det gäller arbetsmarknad och stöd till individer med behov samt att förhindra att människor hamnar i byråkrati mellan myndigheter. Handläggare för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Arbetsmarknadsenheten finns tillgängliga i lokalerna i Orsa Lärocentrum. Individ- och familjeomsorgen, Vårdcentralen, skolans studievägledare och Integrationsenheten är nära samarbetspartner och deltar i regelbundna träffar.

Finsam

Ett finansiellt samordningsförbund för Mora, Orsa, Älvdalen, Landstinget Dalarna, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bildades under 2013. Samordningsförbundets uppgifter är att stödja samverkan mellan parterna, finansiera insatser inom ansvarsområdet och besluta hur budgeterade pengar ska användas. Målet är att personer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser når eller förbättrar sin förmåga att arbeta och kan undvika ett bidragsberoende.

Föräldrastöd

Barns relationer till sina föräldrar har stor betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan samt social kompetens, det påverkar hur de klarar sin skolgång och vilka levnadsvanor de får som vuxna. En trygg anknytning, ett gott förtroendefullt förhållande mellan föräldrar och barn fungerar som en skyddsfaktor för barnen, medan brister i hemmiljön är en riskfaktor. Enligt FN:s barnrättskonvention har alla barn rätt att få sina grundläggande behov tillgodosedda. I första hand är det barnets föräldrar som ansvarar för att ge barnet vad de behöver och har rätt till. I dagens samhälle finns mycket som kan försvåra föräldrars möjlighet att skapa en bra uppväxtmiljö. Samhället kan ändå med begränsade insatser och till förhållandevis låga kostnader göra en hel del för att underlätta för familjerna. Forskning visar att olika former av föräldrastöd är insatser som har betydelse för såväl enskilda barn som för samhället i stort.

Enligt slutrapporten för regeringsuppdraget "Kommunala strategier för föräldrastöd 2010-2011", Folkhälsomyndigheten konstateras att de kommuner som avsätter resurser, både personellt och ekonomiskt, för sitt föräldrastöd har också bäst förutsättningar att lyckas med föräldrastödsarbetet. Det finns hälsoekonomiska och ekonomiska vinster i satsning på föräldrastöd.

Kommunen anordnar sedan några år föräldrastödsutbildningarna Komet och Connect och startade förra året en ny kortare utbildning – ”ABC” – som förhoppningsvis ska ge fler föräldrar möjlighet att delta.

Meningsfull fritid – Ungdomsverksamheten

Ungdomens hus är en mötesplats i Orsa för unga mellan 13-20 år. Ungdomens hus styrs av en ledningsgrupp av ungdomar, som tillsammans med en samordnare och en ungdomskonsulent, håller i trådarna. Det finns ett café som är hjärtat i verksamheten, där förs många samtal och nya idéer formas.

Blås Grönt är ett projekt som drivs av Ungdomens Hus i Orsa. Syftet med projektet är att lyfta fram alla skötsamma och nyktra ungdomar. Tävlningen går ut på att ungdomarna kommer och blåser grönt i ett s.k. alkoblås. De som blåser grönt varje gång har chans att vinna fina priser och det är med de priserna som vi lockar ungdomarna att hålla sig nyktra. Detta har man gjort sedan 2007. Företagen, kommunen och Orsayran stöttar detta.

Inom socialtjänsten finns ett antal förebyggande verksamheter.

”Skarven” – som arbetar förebyggande och fungerar som en extra resurs för barn och ungdomar som är mellan 10 -20 år och behöver något extra stöd och hjälp i sin livssituation. Exempel på stöd kan vara social träning, hjälp med fritidsaktiviteter eller stödsamtal.

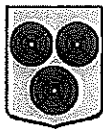
”Delfinen” – som är ett program för barn och ungdomar som har eller haft en förälder med beroendeproblematik. Tillsammans med Mora kommun erbjuds gruppverksamhet där man träffar andra jämnåriga som befinner sig i samma situation.

”ART” - står för Aggression, Replacement, Training och kan på svenska översättas till ”känslokontrollsträning”. En behandlingsmetod som kan hjälpa de som har svårt att kontrollera sin ilska och behålla kontrollen när man blir provocerad. Metoden förser vuxna, barn och ungdomar med redskap för att minska sin ilska och öka självkontrollen för att hantera konflikter lättare. Med ART-metoden lär man sig olika tekniker för självbehärskning.

Överenskommelse om samverkan mellan BVC och Elevhälsan

Delaktighet och inflytande

I kommunen finns aktiviteter som ”Medborgarbudget” och ”Medborgardialog” för att öka möjligheterna till inflytande och delaktighet i kommunens arbete.

§ 116

OK KS 2015/00194-3

Gemensam räddningschef Mora Orsa

Beslut

Arbetsutskottet föreslår att kommunstyrelsen antar avtal beträffande gemensam räddningschef daterat 2015-09-11 mellan Mora och Orsa kommuner. Beslutet gäller under förutsättning att Mora kommun fattar likalydande beslut.

Sammanfattning av ärendet

Räddningschefen i Orsa går i pension 2015-11-30. För att säkerställa räddningschefsfunktionen i Orsa kommun har Mora och Orsa kommun utrett hur en samverkan kring en gemensam räddningschefsfunktion i kommunerna kan utformas och organiseras. Båda kommunerna drar fördel av förslaget vilket innebär att Mora och Orsa kommun från och med 2015-12-01 har en gemensam räddningschef.

Beslutsunderlag

Avtalsförslag, 2015-09-11.

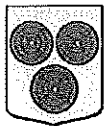
Utredning inklusive konsekvensbeskrivning för Mora och Orsa kommuner.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att kommunstyrelsen antar avtal beträffande gemensam räddningschef daterat 2015-09-11 mellan Mora och Orsa kommuner. Beslutet gäller under förutsättning att Mora kommun fattar likalydande beslut.

Sändlista

Kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret
Ann-Therese Albertsson

Kommunstyrelsen

Gemensam räddningschef Mora Orsa

Sammanfattning av ärendet

Räddningschefen i Orsa går i pension 2015-11-30. För att säkerställa räddningschefsfunktionen i Orsa kommun har Mora och Orsa kommun utrett framtida räddningschefsfunktionen i Mora och Orsa. Båda kommunerna drar fördel av förslaget vilket innebär att Mora och Orsa kommun från och med 2015-12-01 har gemensam räddningschef.

Beslutsunderlag

Utredning inklusive konsekvensbeskrivning för Mora och Orsa kommuner.
Avtalsförslag.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta avtal daterat 2015-09-11 mellan Mora och Orsa kommuner beträffande gemensam räddningschef. Beslutet gäller under förutsättning att Mora kommun fattar likalydande beslut.

Sändlista

Kommunstyrelsen

Ann-Therese Albertsson
Kommunchef

Avtal om gemensam räddningschef

mellan Orsa kommun (212000-2189) och Mora kommun (212000-2213)

Mellan Mora och Orsa kommuner träffas följande avtal om köp av räddningschef för Orsa räddningstjänst.

Omfattning

1. Orsa kommun köper räddningschef motsvarande 30 % av en heltidstjänst för att genomföra arbetsuppgifter enligt överenskommelse. Denne skall tillsammans med stf räddningschefen, tillika platschef i Orsa, utgöra räddningstjänstens ledning i Orsa kommun.
2. Räddningschefen ansvarar för ledningsuppdrag som ankommer på räddningschefen enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Beslutmandat tydliggörs i Orsa kommuns delegationsordning.
3. Ansvar för planering, budget och uppföljning av Orsa räddningstjänst verksamhet utifrån Orsa kommuns styrmodell åligger räddningschefen.
4. Arbetsgivaransvar för personal anställda i Orsa räddningstjänst åligger Orsa kommun. Räddningschefen utför sedvanliga chefsuppgifter avseende ledning av personal. Beslut i personalfrågor fattas i enlighet med Orsa kommuns delegationsordning.
5. Personalenheten i Orsa kommun ska lämna räddningschefen och stf räddningschefen det stöd som behövs för att utföra uppdraget.

Räddningschefens anställning och placering

6. Arbetsgivaransvar för räddningschefen åligger Mora kommun. Mora kommun ska vidare tillhandahålla dator och mobiltelefon till räddningschef i dennes uppdrag för Orsa kommun.
7. Uppdraget som räddningschef utförs utifrån att räddningschefen är placerad på brandstationen i Mora kommun. Orsa kommun ska dock tillhandahålla den arbetsplats i Orsa kommun som krävs för uppdraget.
8. Kommunchefen i Orsa kommun ansvarar för arbetsledning av räddningschefens uppdrag i Orsa kommun. I arbetsledning ingår att leda, samordna, utveckla samt följa upp uppdrag, ansvar och arbetsuppgifter samt förväntningar på räddningschefens arbetsinsats. I arbetsledning ingår också att som ansvarig rapportera och vara kontaktperson till Mora kommun i de gemensamma personalfrågor som kan förekomma. Kommundirektören i Mora kommun ansvarar för administrativ arbetsledning för räddningschefen såsom beslut om ledighet. Kommundirektören i Mora kommun har också i uppdrag att vara kontaktperson till

Orsa kommun i de gemensamma personalfrågor som kan förekomma.

Ersättning

9. Orsa kommun ska till Mora kommun betala en ersättning motsvarande 30 % av räddningschefens heltidslön och ska avse Mora kommuns kostnader för lön, semesterlönetillägg och lönekostnadspålägg (såsom arbetsgivaravgift, tjänstepension, rese- och traktamentsersättningar, avsättning till omställningsfonden och friskvård).

Ersättningen räknas upp utifrån löneutveckling och betalas mot faktura som skickas kvartalsvis.

Avtalstid

10. Avtalet gäller för tiden 2015-12-01 till 2016-12-31 med en ömsesidig uppsägningstid av sex månader. Uppsägning av avtalet ska ske skriftligt. Om avtalet inte sägs upp av endera parten inom föreskriven tid förlängs avtalet med ett år i taget med oförändrad uppsägningstid.
11. Om förutsättningarna för samarbete enligt detta avtal påtagligt förändras får avtalet omförhandlas. Begäran om omförhandling ska vara skriftlig. Nya villkor kan normalt träda i kraft sex månader efter omförhandlingen eller vid den tidpunkt som parterna är överens om.
12. Tvist med anledning av detta avtal ska i första hand lösas av parterna i samråd. Kan enighet inte nås ska tvisten lösas i allmän domstol.
13. Parterna är befriade från åtagande om parts respektive åtagande förhindras av Force-majeure.
14. Detta avtal har upprättats i två exemplar av vilka parterna tagit var sitt exemplar.

Ort / datum

Ort / datum

För Mora kommun

För Orsa kommun

Anna Hed
Kommunalråd

Mikael Thalín
Kommunalråd

Peter Karlsson
Kommundirektör

Ann-Therese Albertsson
Kommunchef

MORA

GEMENSAM RÄDDNINGSCHEF

FÖR MORA OCH ORSA KOMMUNER

1 Bakgrund och uppdrag

Orsa kommuns räddningschef har för avsikt att gå i pension i december 2015. Orsa har därför undersökt olika möjligheter för framtiden varav en är gemensam räddningschef för de båda räddningstjänstorganisationerna i Mora och Orsa kommuner.

Kommundirektören i Mora kommun har uppdragit till räddningschefen i Mora att utreda förutsättningar och konsekvenser av gemensam räddningschef med Orsa kommun, där räddningschefen förväntas ha verksamhets-, personal- och budgetansvar i de båda kommunerna och tillse att räddningstjänsten är ändamålsenligt ordnad enligt 3 kap. §16 lag om skydd mot olyckor. I arbetet har intervjuer och överläggningar med räddningschefen och ställföreträdande räddningschefen i Orsa genomförts samt stf räddningschefen i Mora. Vidare har räddningschefen i Arvika, Eda och Säffle, Mattias Larsson intervjuats i syfte att dra erfarenheter från liknande lösningar från övriga landet.

Först redovisas dagens organisationer och samverkan, därefter möjligheter i framtiden genom gemensam räddningschef. Vid varje avsnitt finns ett antal utmaningar redovisade som sammanställs längst bak i utredningen.

2 Samverkan och organisation idag

Mora och Orsa kommun har samverkan redan idag avseende räddningstjänst, exempelvis gemensam befälsberedskap, så kallad räddningschefsberedskap, där Mora har två av fyra veckor medan Orsa och Älvdalen svarar för varsin. Mellan kommunerna nyttjas även tankbilar för förstärkning, utrustning för tung räddning, utrustning för rapellering, kemdykning med mera. Avtalet om gemensam räddningschefsberedskap ger redan idag full möjlighet att nyttja varandras operativa resurser.

I övrigt samutnyttjas slangvävt, kompressor och utrustning för fyllnad samt test av andningsluftsutrustning, utalarmeringssystem, teknisk utveckling med mera.

2.1 Räddningstjänstorganisation Orsa

Räddningstjänsten i Orsa består i dag av en räddningschef (100 % räddningstjänst), en stf räddningschef (50 % räddningstjänst, 50 % beredskapssamordning) samt en materialförvaltare (60 % räddningstjänst). Övrig personal består av deltidsanställda brandmän. Material och utrustningsmässigt har Orsa både moderna och äldre fordon, en del – exempelvis befälsbil och framskjuten enhet behöver bytas ut inom kort. Utöver brandstationen i Orsa finns det ett frivilligt brandvårn i Skattungbyn och Orsa. Räddningschefen och stf räddningschefen ingår i den gemensamma räddningschefsberedskapen.

2.2 Räddningstjänstorganisation Mora

Mora brandkår består i dag av en räddningschef (100 % räddningstjänst), en stf räddningschef (100 % räddningstjänst), en brandinspektör (100 % räddningstjänst) samt en förvaltningsassistent (50 % räddningstjänst). Övrig personal består av 18 st heltidsanställda och 24 st deltidsanställda brandmän. Utöver brandstationen i Mora finns det frivilliga brandvårn i Venjan och Gävunda. Räddningschefen och stf räddningschefen ingår i den gemensamma räddningschefsberedskapen.

3 Samverkansmöjligheter och organisation i framtiden

Trygghet i kommunen skapas ofta genom att medborgarna har nära till institutionerna. Det är därför viktigt att både Mora och Orsa kan behålla närheten till medborgarna, delvis genom att ha brandstationerna bemannade under dagtid för hög servicegrad. Likaså är den lokala förankringen viktig ur ett personal- och rekryteringsperspektiv, där brandmännen har närhet till ledningen och bibehåller en trygg och välkänd atmosfär. För att upprätthålla och utveckla denna trygghet är det lämpligt att behålla tjänsten som stf räddningschef och brandman/materialförvaltare på plats i Orsa. I en förlängning är det dessutom möjligt att vidareutbilda brandmannen för att kunna nyttjas även för utbildning, tillsyner och annan myndighetsutövning kopplat till olycksförebyggande uppgifter.

3.1 Olycksförebyggande verksamhet

Mora och Orsa är redan idag relativt små kommuner när det kommer till komplexa ärenden, lagen ställer trots storlek samma krav på kompetens och förmåga. Ur ett olycksförebyggande perspektiv är det därför lämpligt att specialisera handläggare för specifika ärenden, exempel är lagen om brandfarliga och explosiva varor, där ärendena idag är ganska få men komplexa. Finns det två kommuner att verka i kan ärendena bli mer kontinuerligt förekommande och en högre grad av expertkunnskap uppnås. Detta är till fördel både för Mora och Orsa kommuner, dels får Orsa tillgång till kompetensen för att handlägga ärendena, samtidigt som Mora får en högre vana att hantera ärendena.

En stor utmaning för landets kommuner idag är att göra likvärdiga bedömningar i samband med myndighetsutövning. Genom att arbeta tillsammans med det olycksförebyggande arbetet, bör en större samsyn kunna nås och gemensamma arbetssätt implementeras vilket gynnar tredje man i de båda kommunerna. Exempelvis har sannolikt många företag verksamhet i båda kommunerna och kan dra fördel av gemensam ärendehantering. Orsa kommun får samtidigt tillgång till högre kompetens (exempelvis brandingenjör) för komplexa objekt. Kommunerna har dessutom gemensam stadsbyggnadsförvaltning där respektive brandkår/räddningstjänst fungerar som sakkunniga i bygglovsprocessen, vilket leder till ytterligare möjligheter att ha gemensamma arbetssätt. Idag finns ett gemensamt verksamhetssystem (Core) i de båda kommunerna vilket gör att verksamhetsplanering avseende olycksförebyggande arbete såsom tillsyn m.m. kan hanteras.

Detta sammantaget kan också innebära att Mora och Orsa blir en attraktivare arbetsgivare och får lättare att rekrytera den kompetens som behövs i framtiden eftersom arbetsområdet och utmaningarna blir större.

Stf räddningschefen i Orsa har idag även ansvar för beredskapsplaneringen inom Orsa kommun till 50 % av tjänsten, omfattningen av detta kan behöva ses över i framtiden.

3.2 Operativ räddningstjänst

Det är i den operativa verksamheten som den största samverkan sker idag. Exempel är förstärkning med tankbilar vid bygdebränder och gemensam räddningschefsbereidskap. Båda organisationerna har dock sina respektive arbetssätt, rutiner och instruktioner.

Med gemensam räddningschef finns förutsättningar för att öka den operativa samverkan mellan kommunerna.

Idag tar kommunerna fram separata övningsplaner och kvaliteten på övningar kan vara mycket skiftande. Genom att planera övningsverksamheten gemensamt och i största möjligaste mån nyttja gemensamma övningsplatser, går det att kvalitetssäkra verksamheten och de båda organisationerna blir samövd och arbetar utifrån gemensamma mål och riktlinjer. Till stor del ska de respektive räddningsstyrkorna ha liknande förmågor vilket medför likvärdiga övningsprogram.

Gemensam övningsplanering medför också att det kan upprättas gemensamma operativa instruktioner och rutiner som gäller under insats, vilket ger effektivare räddningsinsatser vid samverkan men också underlättar för räddningschefsbereidskapen som verkar i flera kommuner.

I ett operativt skede går det också att utnyttja de två dagtidstjänsterna i Orsa som en form av spjutspetsförstärkning till Mora kommun, exempelvis för att täcka upp om styrkan i Mora är upptagen av ett pågående larm. Likaså kan Moras heltidsstyrka användas i högre utsträckning för förstärkning till Orsa kommun, exempel kan vara att bistå med buffertfordon vid trafikolyckor för att öka brandmännens säkerhet vid arbete på väg. Detta medför både en ökad nyttjandegrad av heltidsstyrkan samtidigt som deras operativa erfarenhet ökar. Räddningsinsatserna kan därmed bli effektivare i båda kommunerna utan att kostnaden ökar.

Den tekniska utvecklingen går ständigt framåt inom räddningstjänstområdet. Idag har Mora och Orsa separata utrustningar för exempelvis utalarmering, genom att samutnyttja utrustningen och den kompetens som finns kan arbetet både effektiviseras och kostnaderna till viss del sänkas.

Efter insats ska olyckorna utredas i skälig omfattning liksom räddningsinsatserna utvärderas. Idag är det ett fåtal olyckor som har en sådan dignitet att Mora kommun gör så kallade fördjupade olycksundersökningar, men genom att ha ytterligare en kommun att verka inom finns det större utrymme för att skapa intresse för dessa frågor och få utföra olycks- och insatsutvärderingar. Det ger dessutom möjlighet att låta personal från respektive kommun att genomföra utredningar och utvärderingar åt varandra ur ett objektiva perspektiv.

Efter insats finns också många arbetsmiljöaspekter att hantera som Mora kommun kommit långt med, det som avses är exempelvis de cancerrisker som insatspersonal utsätts för. Här krävs speciella rutiner för hantering av kontaminerad utrustning liksom tvätt- och diskmaskinet som Mora kommun har idag. Genom samverkan kan rutinerna implementeras även i Orsa och utrustningen kan samutnyttjas.

Annat material som kräver speciell kompetens och testutrustning är det som hör till andningsskyddet för rökdykarna. Mora kommun svarar redan idag för återkommande kontroll av dessa i båda kommunerna och genom fortsatt samverkan kan detta arbete intensifieras.

3.3 Administration

Den administrativa delen av arbetet omfattar exempelvis lönehantering, personalplanering, ekonomi m.m. Idag sker detta arbete analogt i Orsa kommun medan Mora kommun använder sig av verksamhetssystemet Core i allt större utsträckning.

Vid samverkan mellan de två kommunerna är det rimligt att även Orsa kommun nyttjar Core i så stor grad som möjligt, inte minst för möjligheten till uppföljning och egenkontroll. Detta medför också att redundansen ökar eftersom arbetssättet blir lika i de båda kommunerna.

4 Utmaningar

I detta avsnitt belyses ett antal utmaningar som gemensam räddningschef innebär.

4.1 Olycksförebyggande verksamhet

- *Kan Mora kommuns organisation hantera merarbetet inom det olycksförebyggande området, exempelvis gemensam verksamhetsplanering och hantering av ärenden enligt brandfarliga och explosiva varor?*
Eftersom Mora och Orsa arbetar i samma verksamhetssystem med gemensam server bedöms arbetet med att planera det olycksförebyggande arbetet kopplat till myndighetsutövning kunna ske parallellt. Det är idag stf räddningschefen i Mora som är ansvarig för det olycksförebyggande arbetet. Antalet ärenden kopplade till lagen om brandfarliga och explosiva varor bedöms vara hanterbara även för Orsa kommun, det innebär dock att brandinspektören i Mora behöver avlastas med andra arbetsuppgifter (exempelvis tillsyner enligt lag om skydd mot olyckor).

Mora kommun har ett antal utbildade tillsynsför rättare. Ett antal av dessa har dock skifttjänst vilket försvårar arbetet med att rent praktiskt ta sig till en annan kommun. Intäkterna från Orsa kommun kan dock användas för att delvis finansiera ytterligare en dagtidstjänst i Mora.

- *Kan Orsa kommuns organisation hantera det dagliga olycksförebyggande arbetet, exempelvis utifrån en gemensam fastställd verksamhets- och tillsynsplan?*
Idag genomförs tillsyner av både räddningschef och stf räddningschef i Orsa kommun. Att enbart stf räddningschefen i Orsa ska utföra samtliga tillsyner och uppgifter kopplade till myndighetsutövning är inte rimligt, här krävs möjlighet för Orsa kommun att köpa tjänster från Mora kommun. Flertalet av tillsynerna liksom ren utbildningsverksamhet bedöms dock fortsatt kunna hanteras av stf räddningschefen i Orsa.

Under förutsättning att det blir gemensam räddningschef, bör det efter en tid utvärderas huruvida stf räddningschefen i Orsa är i behov av avlastning från de beredskapsplanerande uppgifterna.

4.2 Operativ räddningstjänst

- *Kan Mora kommun hantera den ökade arbetsbelastningen som övningsplanering m.m. innebär?*
Övningsplanering och framtagande av rutiner och instruktioner för den operativa verksamheten sker idag nära kopplat till heltidspersonalens respektive ansvarsområden. Normalt skiljer sig inte målen, exempelvis avseende förmåga till rökdykning, mellan kommunerna vilket innebär att det inte blir någon större förändring att planera övningar och hitta rutiner och instruktioner även för Orsa kommun. Detta arbete bedöms kunna utföras parallellt och båda kommunerna bör kunna dra nytta av varandras erfarenheter och idéer.

Eftersom det stora arbetet kring övningsplanering m.m. utförs av den skiftgående personalen idag bedöms de ökade arbetsuppgifterna kunna hanteras inom befintlig organisation, Orsa kommun bör dock ha möjlighet att köpa tjänster i form av övningsplanering och övningsledning av Mora kommun.

Samarbetet kring material och utrustning bör inte heller det innebära några problem för verksamheten i Mora. I den nya brandstationen planeras för modern slangvätt och en rökskyddshantering som ska innebära så liten kontamineringsrisk som möjligt för brandpersonalen. Genom att samutnyttja utrustningen och göra gemensamma inköp bör kostnaderna för de båda kommunerna kunna minska på sikt.

Funktionen som räddningschef i beredskap kan upprätthållas genom att Moras räddningschef och stf räddningschef svarar för varsin vecka, stf räddningschefen i Orsa svarar för en vecka och räddningschefen i Älvdalen för en. Mora bör dock utbilda brandinspektören till högre brandbefäl för att säkerställa funktionen vid ev. sjukdomar m.m.

4.3 Administration

- *Kan Orsa kommun fortsatt hantera det dagliga arbetet avseende lönehantering, personalplanering m.m.?*
Stf räddningschefen i Orsa hanterar redan i dag viss personalplanering liksom fakturahantering. Lönehantering sköts framförallt av räddningschefen. Genom att öka användandet av verksamhetssystemet Core som stöd bedöms stf räddningschefen själv kunna utföra lönehantering, personalplanering m.m. som berör stationen i Orsa.

- *Kan Mora kommuns räddningschef även hantera verksamhet-, personal- och budgetansvar i Orsa kommun med bibehållen kvalitet?*
Verksamhetsplaneringen för de båda kommunernas räddningstjänstorganisationer bedöms kunna tas fram och följas upp relativt parallellt, eftersom de flesta mål är lika och verksamhetssystemen gemensamma. Rimligtvis bildar räddningschef samt stf räddningschefen i Mora och Orsa gemensam ledningsgrupp för de båda räddningstjänstorganisationerna och leder och utvecklar tillsammans verksamheten i Mora och Orsa. Med gemensam verksamhetsplanering bör också andra samverkansvinster identifieras framöver som inte finns med i denna utredning.

Räddningschefen i Orsa ingår i dag i kommunchefens ledningsgrupp, medan man i Mora valt en adjungerad position. Rimligt är att den gemensamma räddningschefen även fungerar som adjungerad i Orsa kommuns ledningsgrupp och tillkallas vid behov, exempelvis i samband med verksamhetsspecifika frågor och budgetberedning m.m. Räddningschefen svarar alltid för frågor inför respektive kommuns räddningsnämnd (kommunsstyrelse). I andra forum kan stf räddningschef representera räddningschefen i respektive kommun.

Personalansvaret vilar ytterst på räddningschefen i de båda kommunerna. I Mora tar stf räddningschefen en del av detta ansvar och det är därför rimligt att stf räddningschefen i Orsa delegeras av räddningschefen att ansvara för personalen tillhörande Orsa. På så vis behålls en trygg atmosfär i Orsa och ledningsstrukturerna bibehålls, dessutom tydliggörs att stf räddningschefen är arbetsgivarrepresentant. Arbetsmiljöarbetet bedöms även det kunna ske parallellt i de båda kommunerna med den gemensamma ledningsgruppen som grund.

Budgetprocessen och den ekonomiska uppföljningen ska utföras av räddningschefen. Genom samma verksamhetssystem i de båda kommunerna bedöms dock ingen längre inlärningsperiod behövas.

Räddningschefen bedöms kunna utföra detta, men det är rimligt att vissa arbetsuppgifter (exempelvis tillsyner och myndighetsutövning) flyttas till annan tjänsteman inom organisationen. Exempelvis kan en dagtidstjänst delvis finansieras genom intäkter från Orsa kommun.

5 Förslag och konsekvens

Mora och Orsa kommun föreslås fortsättningsvis ha gemensam räddningschef. En gemensam räddningschef bedöms kunna innebära att samverkan kan öka, att effektiviteten kan bli bättre och att båda kommunerna kan dra fördelar av detta utan att kostnaderna ökar för någon av kommunerna. Några direkta besparingar är dock inte möjliga.

4.1 Organisation

Räddningschefen i Mora kommun fungerar även som räddningschef i Orsa kommun. Till sin hjälp har räddningschefen en stf räddningschef i Mora och en stf räddningschef i Orsa. Tillsammans bildar dessa ledningsgrupp och driver och utvecklar räddningstjänsten i Mora och Orsa kommuner.

4.2 Förebyggande verksamhet

Den olycksförebyggande verksamheten drivs, utvecklas och planeras gemensamt. Respektive stf räddningschef har huvudansvar för sina kommuners olycksförebyggande verksamhet. Orsa kommun köper de tjänster av Mora kommun som erfordras för att uppfylla målen för den olycksförebyggande verksamheten kopplat till tillsyn och myndighetsutövning, dessa inköp av tjänster beslutas av räddningschefen.

Tillsyn och tillstånd enligt lag om brandfarliga och explosiva varor hanteras helt av Mora kommun och debiteras för nedlagd tid.

4.3 Operativ räddningstjänst

Mora och Orsa drar nytta av varandras erfarenhet och utbildning avseende operativ räddningstjänst före, under och efter insats. Tillsammans skapas gemensamma verksamhets- och övningsplaner samt gemensamma rutiner och instruktioner för att kunna utföra säkra och effektiva räddningsinsatser inom godtagbar tid. Den operativa räddningstjänstverksamheten drivs, planeras och utvecklas gemensamt i de båda kommunerna.

Material och utrustning samutnyttjas i så stor grad som möjligt och där det finns möjlighet till samordningsvinster ska sådana områden prioriteras. Orsa kommun köper tjänster i form av övningsplanering, övningsledning, teknikutveckling m.m. från Mora kommun utifrån behov och efterfrågan för att uppfylla målen för den operativa räddningstjänstverksamheten, dessa inköp av tjänster beslutas av räddningschefen.

Funktionen räddningschef i beredskap fortsätter på samma sätt som idag, där Mora kommun svarar för två veckor och Orsa och Älvdalens kommun för varsin. Brandinspektören i Mora ska dock vidareutbildas för att kunna ingå i funktionen som reserv.

4.4 Administration

Stf räddningschefen i Orsa sköter den dagliga administrativa arbetet i Orsa. Genom att öka nyttjandegraden av det gemensamma verksamhetssystemet Core, bedöms arbetsbördan minska och exempelvis lönehanteringen förenklas. Orsa köper tjänster i form av support och uppdateringar av Core av Mora kommun utifrån behov och efterfrågan för att underlätta det administrativa arbetet, dessa inköp av tjänster beslutas av räddningschefen.

4.5 Ekonomi

För att finansiera verksamheten med gemensam räddningschef föreslås följande fördelning, där underlaget består av dagens räddningschefstjänst och inte innebär några kostnadsökningar.

Funktion	Del av dagens räddningschefstjänst
Räddningschef	30 %

4.6 Konsekvens för Mora kommun

Mora kommun påverkas först och främst genom att räddningschefens tillgänglighet minskar till viss del. Räddningschefen blir dock sannolikt mer kompetent och specialiserad som chef vilket gynnar båda kommunerna då chefskapet idag är genomprofionaliserat i kommunal verksamhet. Genom att mycket av arbetet kan ske parallellt och likartat i de båda kommunerna bedöms dock den ökade arbetsbelastningen fungera under förutsättning att rent återkommande arbetsuppgifter som tillsyner m.m. kan åläggas någon annan tjänsteman i organisationen.

Eftersom arbetsområdet och möjligheterna till utveckling ökar i och med ytterligare en kommun, ökar sannolikt Mora kommuns attraktionskraft som arbetsgivare och underlättar på så vis framtida rekryteringar. Detta är en viktig aspekt eftersom kompetenta brandinspektörer och brandingenjörer är svårrekryterade.

Genom att öka samverkan med Orsa avseende exempelvis övningsplanering, gör detta att utnyttjandegraden av heltidspersonalen ökar och att personalen förhoppningsvis känner sig mer uppskattade. På sikt kan detta påverka arbetsmiljön ur ett positivt perspektiv.

Mora har redan idag behov av en extra dagtidsresurs, både för att kunna utföra olycksförebyggande arbetsuppgifter men även för att kunna täcka upp på skift vid ledighet och annan frånvaro. Genom intäkter från Orsa kommun kan denna dagtidstjänst delvis finansieras, vilket både Mora och Orsa kommun kan ha nytta av.

4.7 Konsekvens för Orsa kommun

För Orsa kommun innebär förslaget att tillgängligheten till räddningschefen minskar, sett utifrån dagens organisation. I och med att både stf räddningschef och materialförvaltare blir kvar på brandstationen i Orsa, bedöms dock inte servicegraden minska för befolkningen i Orsa kommun. Likaså innebär det att brandpersonalen fortsatt får nära till sin närmsta chef, i detta fall stf räddningschefen.

Eftersom det finns ekonomiska medel kvar att disponera efter ersättning till Mora kommun för räddningschefstjänsten, finns möjlighet att använda sig utav hela Mora brandkårs organisation utifrån de behov som föreligger.

Avseende den operativa räddningstjänsten sker ingen förändring, samma numerär och samma förmåga måste finnas kvar i kommunen. Dessutom bör påpekas att räddningschef i beredskap

redan idag har möjlighet att nyttja räddningsresurserna i de tre kommunerna Mora, Orsa och Älvdalen efter behov.

Utifrån det förslag till avtal som föreligger kommer inga kostnadsökningar för Orsa kommun att vara nödvändiga.

4.8 Utvärdering

Under förutsättning att Mora och Orsa kommuner har gemensam räddningschef enligt förslaget från och med 1 december 2015, ska en utvärdering av hur gemensam räddningschef för de båda kommunerna fungerat genomföras under november månad 2016.

§ 118

OK KS 2015/00196-2

Kommunchefsinstruktion

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att godkänna kommunchefsinstruktion för Orsa kommun enligt bilaga.

Sammanfattning av ärendet

Personalkontoret har lämnat ett förslag till kommunchefsinstruktion. Instruktionen anger dennes roll, ansvar och uppgifter som t ex att leda och utveckla tjänstemannaorganisationen för att maximera effektiviteten i kommunens arbete.

Syftet med instruktionen är att skapa tydlighet avseende ansvar och uppgifter för att ytterligare förbättra samverkan mellan kommunchef och de förtroendevalda. En instruktion är också helt i linje med det förslag som utredningen, SOU 2015:24, om en ny kommunallag föreslår.

Beslutsunderlag

Förslag till kommunchefsinstruktion

Yrkanden

Ordförande yrkar att andra stycket som lyder "*Som högste tjänsteman är kommunchefen även chef över alla i kommunstyrelsens verksamhet ingående delar*" tas bort och finner att arbetsutskottet bifaller yrkandet.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att godkänna instruktionen för kommunchefen.

Sändlista

Kommunstyrelsen

Kommunchefsinstruktion för Orsa kommun

Orsa Kommun

(Beslutad av kommunstyrelsen xx-xx-xx)

Kommunchefen är kommunens högste tjänsteman och skall verkställa de beslut som fattas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.

Inom övriga förvaltningar biträder kommunchefen kommunstyrelsen i uppsikt över övriga förvaltningar.

Kommunchefen ska leda och utveckla Orsa kommun tjänstemannaorganisation för att maximera effektiviteten i kommunens arbete.

Kommunchefen ansvarar för styrning, planering, samordning, uppföljning och utvärdering av kommunens verksamhet. Den ska också rapportera, vid överenskomna tidpunkter, resultatet av uppföljningen för kommunstyrelsen.

Kommunchefen ska kontrollera att ärenden, som tagits fram inom kommunchefens ansvarsområde, utformas på ett sådant sätt att det ger ett transparent och kvalitetssäkrat underlag för beslut.

Kommunchefen ska dessutom säkerställa att beslut som fattas på delegation inte går emot de politiska prioriteringarna.

Kommunchefen är föredragande i kommunstyrelsen och ska där avge motiverade förslag till beslut. Kommunchefen kan delegera uppgiften som föredragande till annan om detta är lämpligt.

Kommunchefen ska ge de politiska partierna tillgång till den information som efterfrågas.

Kommunchefen ska vara delaktig i beredning inför kommunstyrelsens sammanträden.

Kommunchefen har närvarorätt vid Kommunstyrelsens och dess utskotts sammanträden.

Kommunchefen ansvarar för kommunens löpande kontakter och dialog med revisorer och ska se till att revisorerna får tillfredställande underlag för revisionens genomförande.

Beträffande externa kontakter, särskilt med våra samarbetskommuner, har kommunchefen en viktig roll att företräda kommunen såsom kommunens högsta tjänsteman.

I övrigt ska kommunchefen följa de riktlinjer och policys i övrigt som är beslutade.

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens kultur- och serviceutskott

2015-05-26

Kf §

Ks §

Ksu § 34

Dnr

Svar på motion om Dalafäbodur, Unescos världsarvslista

Kultur- och serviceutskottet föreslår kommunstyrelsen

- att tillskriva länsstyrelsens kulturmiljöenhet med förslag att de aktualiserar frågan om Dalafäbodur till Unescos världsarvslista hos regeringen
- att därmed anse motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Bengt-Åke Svahn (KD) har 2014-05-26 inlämnat en motion. I motionen föreslås att kommunen i en skrivelse till regeringen begär att de nominerar "Fäbodur i norra Dalarna" till Unescos världsarvslista. Ärendet ligger inte inom den kommunala kompetensen enligt kommunallagen. Länsstyrelsen brukar i samverkan med Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket arbeta med dessa frågor.

Kulturutskottet har tidigare beslutat i detta ärende, Ku § 37 (Dnr 14/KK-119-870). Ärendet är dock återremitterat till Kultur- och serviceutskottet.

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens kulturutskott

2015-03-09

2014-12-09

Kf §
Ks § 25
Ku§ 37

Dnr 14/KK-119-870

**Svar på motion om nominering av dalafäbodan till
Unescos världsarvslista**

Beslut

Kommunstyrelsens beslut

- Ärendet återremitteras med motiveringen att ytterligare utreda begreppet världsarvslista och vad det innebär.

Kulturutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Det är inte Orsa kommuns uppgift att tillskriva regeringen angående nominering av dalafäbodan till Unescos Världsarvslista. Därmed avslås motionen.

Sammanfattning av ärendet

Bengt-Åke Svahn (KD) har 2014-05-26 lämnat in en motion. I motionen föreslås att kommunen i en skrivelse till regeringen begär att de nominerar "Fäbodan i Norra Dalarna" till Unescos Världsarvslista. Ärendet ligger inte inom den kommunala kompetensen enligt kommunallagen. Länsstyrelsen brukar i samverkan med Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket arbeta med dessa frågor.

Beslutsunderlag

Motion, 2014-05-26.

Yrkanden

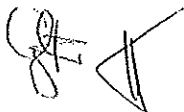
Gunnar Håkansson (SD) yrkar avslag till kulturutskottets förslag. Marie Olsson (S) och Jan Lovén (C) yrkar bifall till kulturutskottets förslag.

Jan Segerstedt (MP) yrkar att ärendet återremitteras för ytterligare utredning angående begreppet världsarvslista och vad det innebär.

Ordförande meddelar att han först ställer proposition på Jan Segerstedts återremissyrkande. Om kommunstyrelsen inte bifaller detta ställs kulturutskottets förslag mot Gunnar Håkanssons avslagsyrkande. Ordförande ställer proposition på återremissyrkandet och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Ständlista: Kultur- och serviceutskottet

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kristdemokraterna

**Motion till Orsa kommunfullmäktige
den 26 maj 2014.**

ORSA KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2014-05-26

14/KK-119-870

Nominering av Dalafäbodrar till Unescos Världsarvslista

Ett världsarv är ett kulturminne eller naturminne som är så värdefullt att det är angeläget för hela mänskligheten. Det är en plats, ort, miljö eller objekt som på ett alldeles unikt sätt vittnar om jordens och människans historia. Sverige har idag femton världsarv med på världsarvslistan. I vårt närområde har vi världsarven "Falun och Kopparbergslagen", som fick världsarvsstatus 2001 och "Hälsingegårdarna", som togs upp på världsarvslistan 2012.

Fäbodväsendet är i flera aspekter både kulturellt-historiskt och miljö-naturmässigt, av så värdefull karaktär, att det är väl värt att begära av regeringen att hos Unesco föreslår en nominering av fäbodrar i Dalarna, att tas upp på världsarvslistan. Företrädesvis kan då ett antal unika fäbodlägen i norra Dalarna väljas ut att ingå i världsarvet "Unika fäbodrar i norra Dalarna". Tyngdpunkten på ett sådant kulturarv skulle kunna ligga i Orsa kommun. Utgångsläget med det befintliga naturreservatet "Koppången" och flera andra skyddade områden inom kommunen, är kompletterande positiva värden i sammanhanget.

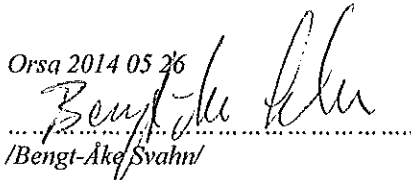
När nu Hälsinglands gårdar med förstukvistar anses så värdefulla och fått världsarvsstatus "Hälsingegårdarna" 2012, bör fäbodväsendet genom ett antal väl valda fäbodrar i norra Dalarna likaså kunna erhålla denna status.

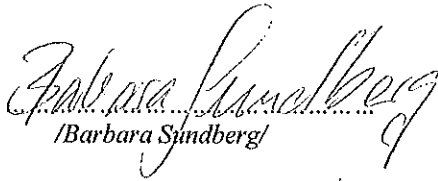
Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket är utöver Svenska Unescorådet parter i arbetet med ett förverkligande ett världsarv. Beslut om nominering fattas av regeringen varefter ansökan lämnas in till Unesco.

Yrkande:

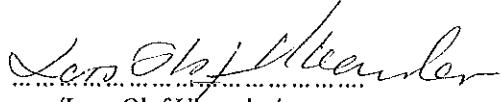
- Att Orsa kommun i skrivelse till regeringen begär att regeringen till Unesco, nominerar "Fäbodrar i norra Dalarna", att upptas på Unescos Världsarvslista.

Orsa 2014 05 26

/Bengt-Åke Svahn/

/Barbara Sjundberg/

/Ulf Björklund/

/Lars-Olof Ulander/

Kommunfullmäktige	2014-11-24
Kommunstyrelsen	2014-10-06
Kommunstyrelsens arbetsutskott	2014-09-16

Beslut (9.)

Kf § 61
Ks § 62
AU § 113

Dnr

Utdebitering av kommunalskatt 2015

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut

- Enligt kommunstyrelsens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Enligt arbetsutskottets förslag.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Utdebitering av kommunalskatt år 2015 blir oförändrad; 22:89 per skattekrona.

Sammanfattning av ärendet

Kommunalskatten har sedan 2013 varit 22:89 kr per skattekrona.

Beslutsunderlag

-

Sändlista: Ekonomikontoret

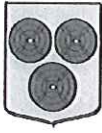
Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Beslut 10.

§ 117

OK KS 2015/00197-2

Särskild medlemsinsats i Kommuninvest 2015

Beslut

Arbetsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar att Orsa kommun redan 2015 ska uppnå högsta stadgemässiga insatsnivå hos Kommuninvest ekonomisk förening och senast 2015-10-31 sända in ifylld svarsblankett.

Orsa kommun ska senast 2015-12-31 till Kommuninvest betala in 3 259 894 kr som insats samt att insatsen vid behov finansieras genom försäljning av värdepapper.

Sammanfattning av ärendet

Kommuninvest ekonomisk förening har nya stadgar från 2015-04-16. I stadgarna har bl.a. tillkommit en möjlighet för medlemmarna att på eget initiativ och i egen takt erlægga en eller flera särskilda insatser för att snabbare fullgöra den obligatoriska insatsskyldighet som följer av medlemskapet.

I de nya stadgarna införs en minimi- och en högsta insatsnivå uttryckt i kronor per invånare samt två delnivåer som motsvarar 50 respektive 75 procent av högsta insatsnivån. Väljs den högsta nivån får kommunen behålla återbäring och insatsränta redan 2016. Nivåerna är satta utifrån kronor per invånare där miniminivån motsvarar 200 kr per invånare och högstanivån 900 kr per invånare. Orsa kommuns kapitalinsats idag motsvarar 421 kronor per invånare.

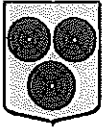
Den högsta nivån förväntas vara inbetald av medlemmarna senast 2018 men det ligger i Kommuninvests intresse att nivån nås tidigare än så. Ekonomichefen föreslår att Orsa kommun redan under 2015 betalar in 3 259 894 kronor i insatskapital för att nå den högsta nivån, vilket skulle innebära en positiv resultat effekt i form av återbäring och insatsränta från och med 2016.

Ekonomichefen föreslår att, vid behov, finansiera kapitalinsatsen genom avyttring av värdepapper. Värdepappren ska avyttras löpande enligt tidigare beslut för att möta ökade pensionskostnader, men kapitalinsatsen kan ses som att kommunen byter ett innehav mot ett annat där det senare alternativet, åtminstone i närtid, förväntas ge högre avkastning.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, ekonomichef, 2015-09-15.

Förfrågan om särskild medlemsinsats år 2015 med svarsblankett, Kommuninvest, 2015-05-21.

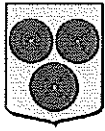

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar att Orsa kommun redan 2015 ska uppnå högsta stadgemässiga insatsnivå hos Kommuninvest ekonomisk förening och senast 2015-10-31 sända in ifylld svarsblankett. Orsa kommun ska senast 2015-12-31 till Kommuninvest betala in 3 259 894 kr som insats samt att insatsen vid behov finansieras genom försäljning av värdepapper.

Sändlista

Kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret
Johan Hult

Kommunstyrelsen

Särskild medlemsinsats i Kommuninvest 2015

Sammanfattning av ärendet

Kommuninvests föreningsstämma fastställde 2015-04-16 nya stadgar för Kommuninvest ekonomisk förening. I stadgarna har bl.a. tillkommit en möjlighet för medlemmarna att på eget initiativ och i egen takt erlægga en eller flera särskilda insatser för att snabbare fullgöra den obligatoriska insatsskyldighet som följer av medlemskapet.

De nya lagkrav på bl.a. större kapital som växt fram i kölvattnet av finanskrisen påverkar också Kommuninvest i hög utsträckning. Det finns framtaget en plan för kapitaluppyggnad som syftar till att bruttosoliditetsgraden 2018 skall uppgå till 1,5 %. Skulle det slutliga kravet på bruttosoliditetsgrad sättas högre än 1,5 % är föreningens plan i första hand att ge ut ytterligare övrigt primärkapitalinstrument i form av förlagslån, överinsats eller förlagsinsats till föreningens medlemmar.

Många medlemmar har aviserat sin avsikt att redan 2015 sätta in hela eller huvuddelen av den högsta insatsnivån. Om en stor del av medlemmarna gör verklighet av en sådan ambition är det till stor fördel för Kommuninvests anseende.

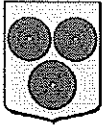
I de nya stadgarna införs en minimi och en högsta insatsnivå uttryckt i kronor per invånare samt två delnivåer som motsvarar 50 respektive 75 procent av högsta insatsnivån. Väljs den högsta nivån får kommunen behålla återbäring och insatsränta redan 2016. Nivåerna är satta utifrån kronor per invånare där miniminivån motsvarar 200 kr per invånare och högstanivån 900 kr per invånare. Orsa kommuns kapitalinsats idag motsvarar 421 kronor per invånare.

Den högsta nivån förväntas vara inbetald av medlemmarna senast 2018 men det ligger i Kommuninvests intresse att nivån nås tidigare än så. Ekonomichefen föreslår att Orsa kommun redan under 2015 betalar in 3 259 894 kronor i insatskapital för att nå den högsta nivån, vilket skulle innebära en positiv resultat effekt i form av återbäring och insatsränta från och med 2016.

Hur skall då detta finansieras likviditetsmässigt? Idag har vi 30 mkr placerade i olika räntepapper varav en del av denna placering i dagsläget ger mycket låg avkastning. Ekonomichefen föreslår att, vid behov, finansieras kapitalinsatsen genom avyttring av värdepapper. Värdepappren har vi sagt skall avyttras löpande för att möta ökade pensionskostnader, men jag menar att kapitalinsatsen kan ses som att vi byter ett innehav mot ett annat där det senare alternativet, åtminstone i närtid, förväntas ge högre avkastning.

Beslutsunderlag

Förfrågan om särskild medlemsinsats år 2015 med svarsblankett, Kommuninvest, 2015-05-21.

Förslag till beslut

Orsa kommun redan 2015 ska uppnå högsta stadgemässiga insatsnivå hos Kommuninvest ekonomisk förening och senast 2015-10-31 sända in ifylld svarsblankett samt att senast 2015-12-31 till Kommuninvest betala in 3 259 894 kr som insats samt att insatsen vid behov finansieras genom försäljning av värdepapper.

Sändlista

Kommunstyrelsen

Johan Hult
Ekonomichef

2015-05-21

För kännedom:
Ekonomichefen eller motsv.

Orsa kommun
Styrelsen

Förfrågan om särskild medlemsinsats år 2015

Inledning

Föreningsstämman fastställde 2015-04-16 nya stadgar för Kommuninvest ekonomisk förening⁹³⁷. I stadgarna har bl.a. tillkommit en möjlighet för medlemmarna att på eget initiativ och i egen takt erlægga en eller flera särskilda insatser för att snabbare fullgöra den obligatoriska insatsskyldighet som följer av medlemskapet.

Med detta brev vill föreningen nu efterhöra hur ni som medlem vill utnyttja den nya möjligheten att erlægga en särskild medlemsinsats. Vi ber er därför att besvara bifogade formulär, bilaga 2, så vi vet om ni vill göra en extra insatsbetalning i år eller om ni väljer något annat alternativ.

Kommuninvests behov av större kapital

De nya lagkrav på bl.a. större kapital som växt fram i kölvattnet av finanskrisen påverkar också Kommuninvest i hög utsträckning. Den uppbyggnad av kapitalet som måste ske beskrivs närmare i "Plan för Kommuninvests kapitaluppbyggnad"⁹³⁸.

Planen syftar till att minimikravet på större kapital ska vara uppnått senast 2018 då kravet på viss lägsta bruttosoliditet träder i kraft.

Många medlemmar har aviserat sin avsikt att redan under 2015 sätta in hela eller huvuddelen av den högsta insatsnivån. Om en stor del av medlemmarna gör verklighet av en sådan ambition är det till stor fördel för Kommuninvests anseende. Det är viktigt att i relation till myndigheter, ratinginstitut och andra marknadsaktörer kunna visa upp en hög grad av uppslutning kring kapitalfrågan och att vi håller vad vi lovat göra.

---

⁹³⁷ Stadgarna framgår av stämmohandlingarna (bilaga 18) som kan laddas ned från Kommuninvests hemsida: <http://kommuninvest.se/wp-content/uploads/2015/04/Stammohandl-2015-samtliga-delar-TOTALFIL.pdf>

⁹³⁸ Planen framgår av stämmohandlingarna (bilaga 19). Se samma länk som anges i not 1.

KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och landsting i samverkan

Att medlemmarna frivilligt och med tidsmässig framförhållning värnar den egna organisationen uppfattas som en oerhörd styrkesignal jämfört med om föreningen i ett sent skede skulle behöva tvinga fram inbetalning av kapital med stöd av stadgarna.

Medlemmens fördelar av att öka medlemsinsatsen snabbare

I de nya stadgarna införs en högsta insatsnivå uttryckt i kronor per invånare samt två delnivåer som motsvarar halva respektive tre fjärdedelar av den högsta insatsnivån.

När en enskild medlems insatsnivå växer och passerar dessa nivåer, är medlemmen inte längre skyldig att erlægga delar eller hela den årliga insats som annars skulle betalas.

Förekommande återbäring och ränta på insatskapitalet får - i takt med att kommunen uppnår de högre insatsnivåerna - till större och större del behållas av medlemmen. Den årliga insats som är knuten till storleken på återbäring och insatsränta blir lägre och lägre, för att till sist bortfalla.

Individuell kapitalsituation

Kommuninvest ekonomisk förening har både medlemmar som deltagit i samarbetet i snart 30 år eller som blivit medlem på senare år. Medlemsstorleken varierar mellan 2 500 och 541 000 invånare. Vissa medlemmar har hög skuldsättning, andra har inte några lån alls.

De stora skillnaderna mellan medlemmarna har också medfört att det är stora skillnader i respektive medlems storlek på insatskapitalet.

Vi har sammanställt en aktuell uppgift från medlemsregistret för just er kommun/landsting/region, bilaga 1.

Uppgifterna om läget vid årets början har vi hämtat från vårt medlemsregister och omfattar den ursprungliga insats som gjordes när ni blev medlemmar, insatsemmissioner⁹³⁹ som ni deltagit i samt summan av gjorda årsinsatser till och med 2014-12-31.

Till detta insatsbelopp har vi lagt den nya årsinsats för 2015 som stämman beslutat att ni ska erlægga. Beräkningarna av olika delbelopp nedan förutsätter att årsinsatsen för 2015 betalats in. Eventuellt förlagslånebelopp som belöper på er inräknas inte i erlagd insatskapital.

Invånaruppgiften har vi hämtat från SCB och avser förhållandet 2015-01-01.

Kapitalinsats som överstiger den högsta nivån blir överinsats

En handfull medlemmar har efter det att den årliga insats som beslöts på den senaste stämman en insatsnivå som överstiger den nu beslutade högsta insatsnivån. Ni som tillhör denna grupp behöver bara besvara frågeformulärets fråga 3 och 5 (så att vi vet att ni fått samma information som övriga medlemmar).

⁹³⁹ En av föreningsstämman beslutad överföring av fria vinstmedel till medlemmarnas bundna insatskapital. Fördelas ut på respektive medlem i förhållande till medlemmens kapitalinsats. Insatsemmissioner skedde varje år under perioden 2002-2011.

Det belopp som skjuter över den högsta obligatoriska insatsnivån kommer att klassificeras som överinsats. Överinsats är en kapitaldel som medlemmen deltar frivilligt med. Det är alltså inte fråga om sparande i form av inlåning på räkning.

Överinsats har inte tidigare förekommit i föreningen. Under 2015 kommer styrelsen därför att fastställa villkoren för överinsatser och hur uppsägning ska gå till om en medlem önskar få överinsatsen utbetald. Information om detta lämnas till er vid en senare tidpunkt.

När kan man som medlem göra extra insatser?

Föreningen sänder ut denna förfrågan till samtliga medlemmar om intresset för att i år göra en extra insatsbetalning.

Varje medlem tar därefter beslut om den vill göra en extra insatsinbetalning i år eller om man vill göra på något annat sätt och meddelar föreningen. Svaret är bindande.

Föreningsstyrelsen⁹⁴⁰ fattar - med början vid junimötet och därefter löpande under hösten - beslut om med vilket belopp medlemmen får delta. Därefter sänder föreningen ut aviseringar om vilket belopp som ska inbetalas och när det ska ske.

När behöver föreningen senast få medlemmarnas besked för inbetalning i år?

Medlemmarnas önskemål ska ha kommit föreningen tillhanda senast den 2015-10-30 för att extra insatsbetalning ska kunna ske i år. Lämnas besked tidigare, kan föreningen hantera detta tidigare och ge ett så snabbt besked som möjligt.

Hur och när sker betalning av extra insatser?

Samtliga inbetalningar måste ha skett före 2015 års utgång för att få beaktas när 2016 års ordinarie föreningsstämma beslutar om medlemmen måste betala in en ny årlig insats baserad på insatsräntan/återbäringen eller inte.

Då det handlar om mycket stora belopp är det viktigt att medlemmarna inväntar Kommuninvests avisering och betalar in beloppet på den angivna betalningsdagen. Kommuninvest har inte möjlighet att ta emot tidigare eller senare betalningar som sker på en medlems eget initiativ på ett säkert och effektivt sätt.

Ränta på insatskapital

Räntan på insatskapitalet under 2014 fastställdes av stämman 2015 till 2,5 procent. Ränta på insatskapital är inte att jämföra med räntan på ett skuldebrev. Den är i stället en form av överskottsutdelning som ska bekostas inom ramen för den ekonomiska föreningens utdelningsbara medel (samma utrymme som också ska räcka till för återbäring).

Föreningen kan därför inte i förväg utlova vad räntenivån på insatskapital kommer att bli under kommande år. Nivån bestäms i efterhand på föreningsstämman. Föreningen

---

⁹⁴⁰I de nya stadgarnas § 5.5 sägs: "Styrelsen får besluta att medlem får välja att erlagga en eller flera särskilda insatser för att helt eller till viss del fullgöra den obligatoriska medlemsinsatsen

KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och landsling i samverkan

eftersträvar dock att kompensera medlemmarna med en rimlig ränta på det kapital som belöper på var och en av dem.

Att kunna ge ränta till de medlemmar som bidragit med kapitalinsats och som under en period inte utnyttjar lånemöjligheterna i Kommuninvest har ansetts särskilt viktigt eftersom dessa medlemmar under samma period inte får någon återbäring.

Får medlemmarna någon ny möjlighet 2016 och senare?

Stadgarna har utformats för att passa olika medlemmars behov och möjligheter. Efter 2016 års stämma kommer därför de medlemmar som då inte uppnått den högsta stadgemässiga insatsnivån att på nytt tillfrågas i samma ärende. Detta kommer sedan att ske efter varje stämma till dess alla medlemmar nått den högsta nivån.

Anmälan är bindande och sker på ett särskilt formulär

Ert beslut om att delta med en kapitalinsats i år är bindande och ska ske på formuläret i bilaga 4. Hur beslut om att göra en extra insatsbetalning görs, varierar mellan olika medlemmar och bestäms av medlemmen. Kommuninvest behöver inte delges något protokollsutdrag eller lagakraftsbevis i detta ärende.

Ett kalendarium för beslut

Så här ser tidplanen ut. Reservation för att förändringar kan komma att ske.

Aktivitet	Tid
Föreningen sänder ut en förfrågan till alla medlemmar om intresset för att betala in en extra insats under 2015. Medlemmar som redan uppnått den högsta nivån kan dock inte betala in större kapital.	Maj månad 2015
Föreningsstyrelsen tar fortlöpande ställning till de medlemsbesked som inkommer och meddelar medlemmen om hur och när betalning ska ske.	Juni-september 2015
Sista dagen för medlemmarna att lämna ett bindande besked om intresset för att betala in extra kapital under 2015.	31 oktober 2015
Sista tillfället för föreningsstyrelsen att besluta om de medlemsbesked som inkommit tom oktober och att meddela medlemmen om hur och när betalning ska ske.	November 2015
Absolut sista dagen för inbetalning av kapital för att det ska kunna beaktas vid beräkning av skyldighet att betala årlig insats vid stämman 2016.	31 december 2015
Föreningsstämma som beslutar återbäring och ränta på insatskapital, årlig insats etc. enligt de nya stadgarna.	April 2016
Utbetalning av återbäring och ränta på insatskapital. Ny årlig insats vars storlek bestäms av medlemmens insatskapitalstorlek per invånare i relation till den högsta stadgeenliga nivån per invånare.	April-maj 2016
Föreningen sänder ut en ny förfrågan till alla medlemmar om	Maj 2016

KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och landsling i samverkan

Aktivitet	Tid
intresset för att betala in en extra insats under 2016.	

Eventuella frågor

Behöver du ytterligare information om eller om du tycker att någon uppgift verkar felaktig, ber vi dig att i första hand kontakta den kundansvarige som du brukar ha kontakt med.

Avslutningsord

Medlemmarna har genom att anta de nya stadgarna, skapat grunden för att genom egna insatsbetalningar bygga upp det kapital som organisationen behöver för att kunna fortsätta att förse svensk kommunsektor med en effektiv och säker finansiering av de investeringar som behöver göras under kommande år.

Den tydliga inställning i frågan som medlemmarna visat vid de senaste medlems-
samråden och föreningsstämmorna gör att vi är övertygade om att huvuddelen av den
utmaning som kapitaluppbyggnaden representerar, kommer att vara avklarad redan
under 2015!

KOMMUNINVEST EKONOMISK FÖRENING

Tomas Werngren
Verkställande direktör

Thomas Åkelius
Styrelsens sekreterare

Bilagor

1. Individuell uppgift om insatskapital
2. Svarsblankett

Uppgift om insatskapital Uppgift om nuläget

Grunduppgifter	
Invånarantal i beräkningarna	6 812
Insatskapital i kronor vid 2015 års början	2 097 182
Ny årsinsats 2015 i kronor	773 724
Totalt insatskapital i kronor	2 870 906
Totalt insatskapital i kronor per invånare	421,45

Uppgift om återstående insatsbelopp i vissa fall

För att uppnå följande insatsbelopp ⁹⁴¹		Aterstår följande insatsbelopp ⁹⁴²
Miniminivå	200 (40) kr/inv	- kr
50 % av högsta nivån	450 (90) kr/inv	194 494 kr
75 % av högsta nivån	675 (135) kr/inv	1 727 194 kr
Högsta nivån	900 (180) kr/inv	3 259 894 kr

I tabellen ovan redovisas vad som i förekommande fall återstår att erlägga som insats för att uppnå den stadgemässiga miniminivån, 50 % resp 75 % av den högsta insatsnivån samt den högsta insatsnivån. Om ”-” anges, har angiven nivå uppnåtts.

Medlemmar som redan uppnått den högsta insatsnivån

Belopp som överstiger den högsta insatsnivån, registreras som överinsats. Se mer om detta i brevet. Ytterligare insats kan inte göras i nuläget.

⁹⁴¹ I beräkningen har beloppet reducerats för invånarantal över 90.000 i primärkommun. Reducering sker till 80% för invånarantal 90.001-200.000 och till 60% för invånarantal på 200.001 och högre. Belopp inom ( ) avser landsting/region. Ingen reducering sker för större invånarantal i landsting/region.

⁹⁴² Belopp avser vad som behöver erläggas i förhållande till det antagna utgångsläget, inte vad som behöver erläggas i förhållande till lägre nivå. Utgångsläget = totalt insatskapital i tabellen ovan.

Svarsblankett om medlems intresse för att erlægga särskild insats under år 2015 för att helt eller delvis fullgöra den obligatoriska insatsen

1. Grunduppgifter

Medlemmens namn	Organisationsnummer
Enhet	
Postadress	

2. Uppgiftslämnare hos medlemmen

Namn	Befattning
e-postadress	Direkttelefon/mobil

3. Huvudfrågeställning om önskemål om insatsbetalning 2015

Önskar kommunen/landstinget/regionen att under år 2015 erlægga någon särskild insats för att helt eller delvis fullgöra den obligatoriska insatsen i Kommuninvest ekonomisk förening?		
☐	JA	Markera med ett X och fortsätt att besvara frågorna i avsnitt 4.
☐	NEJ	Markera med ett X och fortsätt med att besvara frågorna i avsnitt 5.

4. Önskad storlek på särskild insats 2015

Hur stor särskild insats vill kommunen/landstinget/regionen göra under 2015? Markera valt alternativ med ett X.	
☐	Alternativ 4.1 Upp till den högsta stadgemässiga insatsnivån per invånare. Inga fler frågor behöver besvaras.
☐	Alternativ 4.2 Upp till 75 procent av den högsta stadgemässiga insatsnivån per invånare. Inga fler frågor behöver besvaras.

KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och landsling i samverkan

☐	Alternativ 4.3 Upp till 50 procent av den högsta stadgemässiga insatsnivån per invånare. Inga fler frågor behöver besvaras.		
☐	Alternativ 4.4 Upp till den stadgemässiga miniminivån per invånare Inga fler frågor behöver besvaras.		
☐	Alternativ 4.5 Vi önskar betala in följande särskilda insatsbelopp i kronor. <table border="1" data-bbox="418 629 1031 734"><tr><td>Insatsbelopp i kronor</td></tr><tr><td> </td></tr></table> Kronbeloppet får inte sättas så högt att medlemmens totala insatskapital överstiger den högsta stadgemässiga insatsnivån. Använd alternativen 4.1-4.4 om medlemmen endast önskar uppnå de i stadgarna angivna högsta nivån, de procentuella delnivåerna eller miniminivån. Inga fler frågor behöver besvaras.	Insatsbelopp i kronor	
Insatsbelopp i kronor			

5. Frågor om orsaken till att medlem inte vill betala in särskild insats under år 2015 (Om fråga 3 besvarats med NEJ)

Vad är orsaken till att kommunen/landstinget/regionen inte vill betala in särskild insats år 2015? Markera valt alternativ med ett X.	
☐	Alternativ 5.1 Vi har redan uppnått den högsta stadgemässiga insatsnivån per invånare. Inga fler frågor behöver besvaras.
☐	Alternativ 5.2 Just nu tycker vi att vår insatsnivå är tillräckligt hög och väntar med beslut om att öka på nivån. Inga fler frågor behöver besvaras.
☐	Alternativ 5.3 Vi tycker inte att vi har utrymme för att fylla på medlemsinsatsen just nu. Inga fler frågor behöver besvaras.
☐	Alternativ 5.4 Vi ökar på vår insatsnivå med de årliga insatser som kommande stämmor beslutar och vill inte öka insatsen utöver detta. Inga fler frågor behöver besvaras.
☐	Alternativ 5.5 Vi har inte tagit ställning till det ännu/vet inte. Inga fler frågor behöver besvaras.

KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och landsting i samverkan

6 Angivet svar om särskild insats 2015 är bindande för medlemmen

Svar på denna förfrågan som innebär att medlemmen önskar erlægga en särskild insats år 2015 är bindande. Så snart föreningens styrelse godkänt önskemålet, utfärdar föreningen en betalningsanmodan/faktura som medlemmen är skyldig att betala på angiven förfallodag.

7 Underskrift av behörig/-a firmatecknare

Underskrift	Underskrift
Namnförtydligande	Namnförtydligande
Befattning	Befattning

Ifylld och undertecknad blankett sänds med post till Kommuninvest ekonomisk förening, Styrelsen, Box 124, 701 42 Örebro.

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens kultur- och serviceutskott

2015-09-22

Kf §

Ks §

Ksu § 49

Dnr *Ok KS 2015/00229,863*

Avsiktsförklaring och avtal gällande Vinterfest

Kultur- och serviceutskottet föreslår kommunstyrelsen

- att anta förslag på avsiktsförklaring samt avtal 2016-2017 från Musik i Dalarna avseende kammarmusikfestivalen Vinterfest enligt bilaga

Sammanfattning

Vinterfest är ett unikt samarbete mellan Musik i Dalarna och kulturförvaltningarna i Mora, Orsa och Älvdalen. Målet är att varje år skapa en festival med nationella och internationella musiker av högsta kvalitet, där basen utgörs av Dalasymfoniettan.

Arbete för att öka publikintresset ska genomföras fortlöpande under året på respektive ort, budget och uppföljning görs varje år i samverkan mellan samarbetsparterna.

För att kunna ha den långsiktiga planering som krävs för att genomföra Vinterfest, skrivs ett 2-årigt avtal mellan parterna i samarbetet, med en uppsägning på 1 år och utvärderas varje år i samband med budgetdiskussionerna.

Justerandes sign.

[Handwritten signature]

Utdragsbestyrkande

[Handwritten signature]

Vinterfest

Avtal Musik i Dalarna och Orsa kommun gällande festivalen Vinterfest

Parter

Musik i Dalarna org.nr. 883201-4388
Nybrogatan 12, 791 71 FALUN

och

Orsa kommun org.nr. 212000-2189
794 21 Orsa

Avtalsperiod

Avtalet gäller kammarmusikfestivalen Vinterfest i Mora, Orsa och Älvdalen v 7 2016 och v 7 2017.

Parternas ansvar

Orsa kommun förbinder sig att utbetala ersättning för deltagande och Musik i Dalarnas huvudmannaskap för festivalen Vinterfest. Musik i Dalarna förbinder sig att genomföra festivalen Vinterfest enligt avsiktsförklaringen mellan parterna. I den övergripande planeringen av festivalen skall kulturchefen från varje deltagande kommun ingå.

Aktiviteter

Konserter skall genomföras i samtliga deltagande kommuner i enlighet med avsiktsförklaringen.

Ersättning

75 000 kr utgår årligen för genomförandet av festivalen Vinterfest. Beloppet kan omförhandlas varje år i samband med budgetmöte.

Redovisning av uppdraget

Festivalen Vinterfest skall redovisas skriftligt senast 30 april samma år den ägt rum. Utvärdering sker årligen i samband med budgetmöte.

Övriga villkor

I det fall festivalen Vinterfest inte genomförs utbetalas ej ersättningen.

Avtalet är upprättat i två exemplar varav parterna tagit varsitt.

Orsa 25/2 2015
För Orsa kommun

Falun 25/2 2015
Musik i Dalarna

.....
Peter Bernhorn, kulturchef

.....
Karin Holdar länsmusikchef

A T-S

Musik i Dalarna
Nybrogatan 12, S-791 71 Falun
Tel: +46 23 77 40 51
karin.switz@musikidalarna.se
www.musikidalarna.se

Vinterfest

AVSIKTSFÖRKLARING

mellan Mora, Orsa och Älvdalens kommun och Musik i Dalarna gällande samarbetet med kammarmusikfestivalen Vinterfest.

Syfte

Vinterfest är ett samarbete mellan Musik i Dalarna och kulturförvaltningarna i Mora, Orsa och Älvdalen. Målet är att varje år skapa en festival med nationella och internationella musiker av högsta kvalitet, där basen utgörs av DalaSinfoniettan, med det lokala engagemanget och de många frivilligarbetarna som grundförutsättning. Vi vill varje år bjuda in till en musikfest med värme, gemenskap och glädje där man får med sig något unikt, en inspiration och upplevelse som vi till vardags inte bjuds på. Vi vill sätta Ovansiljan på kartan musikaliskt och samtidigt ge Dalarnas befolkning och musicerande ungdom en källa till inspiration. Vinterfest konserter ska vara väl spridda över de tre kommunerna. Musikens mötesplatser ska vara väl tillgängliga för alla typer av trösklar för att skapa en känsla av tillhörighet för de boende i Ovansiljan.

Plattform

Vinterfest är ett unikt samarbete mellan Musik i Dalarna, Mora, Orsa och Älvdalens kommuner. Artister och evenemang håller internationell standard och hög kvalitet. Vinterfest har en konstnärlig ledare, en internationell artist som kontrakteras över flera år. Barn- och ungdomsverksamheten inom ramen för festivalen är viktig och genomförs i samarbete med kommunernas musik- och kulturskolor. Vinterfest samarbetar med det lokala och regionala näringslivet. Vinterfest marknadsförs nationellt och internationellt. Vinterfest är en levande festival som förändras över tid. Vinterfest samarbetar med olika konstformer som kan bidra till festivalens helhetsintryck.

Utvecklingsområden

Arbete för att öka publikintresset skall genomföras fortlöpande under året på respektive ort. Spelplatser för nya möten och publik ska tillkomma och stärker festivalens karaktär och syfte. Barn- och ungdomsinriktade aktiviteter i samband med Vinterfest skall utvecklas kontinuerligt. Samarbetet med näringslivet behöver aktivt förstärkas. Samarbetet med andra konstformer behöver utvecklas. Marknadsföringen utvecklas med nya medier och tekniker.

Avtal, ansvarsfördelning, ekonomi och avstämning

Budget och uppföljning görs varje år i samverkan mellan samarbetsparterna. Inledande budgetdiskussion och uppföljning genomförs innan april månads utgång och följs upp med ytterligare ett möte senast i augusti. Sammankallande är Musik i Dalarna. Förberedande samtal inför planering av fördelning av konserter, biljettpriser etc. förs vid detta tillfälle.

För att kunna ha den långsiktiga planering som krävs för att genomföra Vinterfest, skrivs ett avtal mellan parterna i samarbetet. Avtalet klargör de ekonomiska ramar som kommunerna bidrar med. Avtalet är 2-årigt, med en uppsägning på 1 år och utvärderas varje år i samband med budgetdiskussionerna.

Reviderad 15-06-09

Uppföljning beslut AU, KS och KF

Ärende	Ansvarig	Beslutsinst	Beslutsdatum	Deadline	Redovisat/ delredovisat	Kommentar
Förslag kring fullmäktigeberedningar	Utsedd arbetsgrupp	KF	2014-11-24	15-06-09 till AU	Delredovisat	Rosanna Thyren, Anders Rosell, Bengt-Åke Svaln
Ta fram förslag till nya ägardirektiv för Orsabostäder AB	Ekonomichefen	AU	2012-02-21		Pågår	Johan Hult
Plan för äldreboenden tillsammans med socialnämnden och Orsabostäder	Kommunchefen	AU	2013-10-22		Pågår	
Bevaka kommande EU-program för att söka medel till en förstudie avseende ev. tågtrafik mellan Orsa- Mora		KF	2014-09-29			Olof Herko, samråd med olika
Översyn av bestämmelserna för ekonomisk ersättning till förtroendevalda	Kommunchefen	AU	2014-09-30		Pågår	
Kompetensförsörjningsplan 2022 - prioritering av aktiviteter med förslag på handlingsplan för att implementera dessa	Kommunchefen	KS	2014-09-08			Återrapporterat AU 2015-05-26
Utreda möjliga lösningar gällande tillfartsvägar vid detaljplaneområdet Styversbacken	Kommunchefen	AU	2015-04-28		Pågår	
Vida åtgärder för att minska prognosticerat underskott för barn- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen	Kommunchefen	AU	2015-05-26		Pågår	
Se över hur integrationsbidrag även kan användas inom barn- och utbildningsverksamheten och inom den sociala verksamheten	Kommunchefen	AU	2015-05-26		Pågår	
Uppdrag som kontinuerligt återrapporteras						

Info

①

